

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

آزمون ۹ دی ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند. خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۱۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱) و (۲)	اجباری	۲۰	۲۰	۱	۲۰
۲	اقتصاد	اجباری	۱۰	۳۰	۲۱	۱۰
۳	روان‌شناسی	انتخابی	۱۰	۴۰	۳۱	۱۰
			۱۰	۵۰	۴۱	۱۰
۴	اقتصاد	اجباری	۱۰	۶۰	۵۱	۱۰
۵	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۷۰	۶۱	۱۰
۶	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۸۰	۷۱	۱۰
			۱۰	۹۰	۸۱	۱۰
۷	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۱۰۰	۹۱	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱)	انتخابی	۱۰	۱۱۰	۱۰۱	۱۰
			۱۰	۱۰۰	۹۱	۱۰

کل کتاب

پاسخگویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) آماره مشخصهٔ عددی است که توصیف‌کنندهٔ جنبه‌ای خاص از نمونه و مقدار آن متغیر است.

(۲) مقدار پارامتر یک جامعه همواره از مقدار آماره‌ها بیشتر است.

(۳) مقیاس فاصله‌ای برای داده‌هایی است که قابل مرتب کردن هستند و اختلاف بین مقادیر داده‌ها با معناست.

(۴) مقیاس اسمی برای متغیرهایی است که شامل نام‌ها، برچسب‌ها و گروه‌ها می‌شود.

۲- معادلهٔ درجهٔ دوم $x^2 + 4x - c = 0$ به‌ازای یک مقدار m دارای جواب مضاعف است. اگر $x = 8$ جواب این معادله باشد، مربع m کدام است؟

$\frac{9}{16}$ (۴)

$\frac{3}{4}$ (۳)

$\frac{49}{16}$ (۲)

$\frac{7}{4}$ (۱)

۳- مجموع جواب‌های معادله $\frac{x-1}{x+1} + \frac{x+3}{2x-3} = 2$ کدام است؟

-۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

-۱ (۱)

۴- معادله $x^2 - x - 4 = 0$ ، فقط دارای یک جواب حقیقی است. مجموعهٔ مقادیر قابل قبول برای a کدام است؟

{\{a \in \mathbb{R} | a < -1\}} (۴)

{\{a \in \mathbb{R} | a \leq -2\}} (۳)

{\{a \in \mathbb{R} | a > 3\}} (۲)

{\{a \in \mathbb{R} | a < -\frac{3}{2}\}} (۱)

۵- به‌ازای چه مقدار a ، رابطه $f = \{(-1, a^2 + 3a), (-a, a + 4), (-1, 4), (4, 4) \}$ یک تابع را نمایش می‌دهد؟

۴ هیچ مقداری

۲ (۳)

-۴ (۲)

۱ (۱)

۶- سه نقطه $(a, a+2)$ و $(a+1, a)$ و $(a+4, -5)$ بر روی نمودار تابع خطی $f(x)$ قرار دارند، حاصل $f(-2)$ کدام است؟

-۵ (۴)

۳ (۳)

۹ (۲)

۷ (۱)

۷- یک شرکت تولیدی برای تولید x عدد کالا $C(x) = 2000 + ax$ تومان هزینه کرده است و هر کالا را ۱۲۰ تومان می‌فروشد. اگر برای تولید و فروش۱۰۰ عدد از این کالا ۶۰۰۰ تومان سود نصیب شرکت شود، مقدار a کدام است؟

۴۰ (۴)

۶۰ (۳)

۸۰ (۲)

۱۰۰ (۱)

۸- رأس سهمی به معادله $y = -ax^2 + ax + 5$ بر روی خطی به معادله $x = 2$ قرار دارد. این سهمی از کدام نقطه می‌گذرد؟

(1, 9) (۴)

(1, 8) (۳)

(-1, 5) (۲)

(-1, 4) (۱)

۹- اگر واریانس داده‌های $b - 3c$ و $c - 2a$ و $a + 3$ و b برابر با صفر باشد، میانگین داده‌های c و b و a کدام است؟

۱۰ (۴)

۹ (۳)

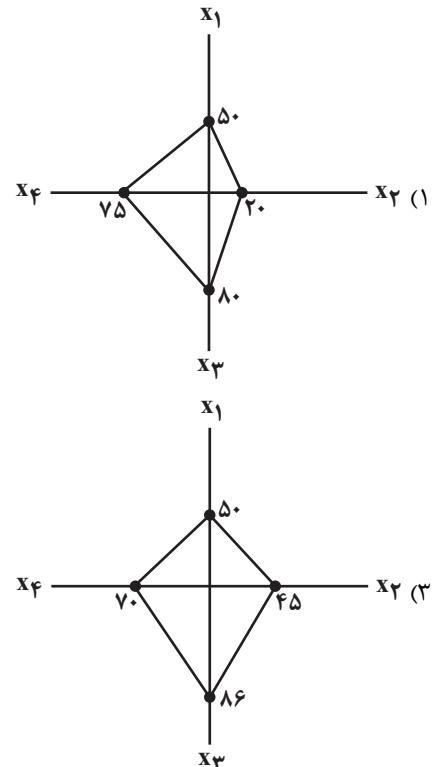
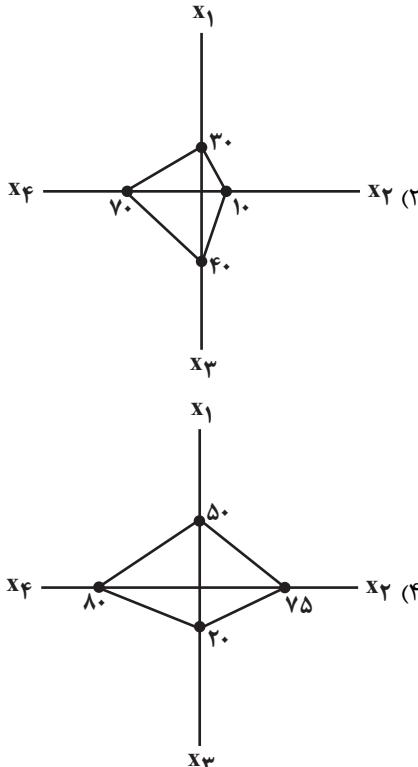
۷ (۲)

۸ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰- نمودار راداری مربوط به مشاهده A کدام است؟

x_4	x_3	x_2	x_1	مشاهده / متغیر
۳۰	۱۶	۳	۵	A
۴۰	۲۰	۱۵	۱۰	بیشینه

۱۱- اگر $f(x) = (2a+1)x^3 + (b+2)x^2 + (c+1)x$ تابع همانی باشد، مقدار $f(a)+f(b)+f(c)$ کدام است؟

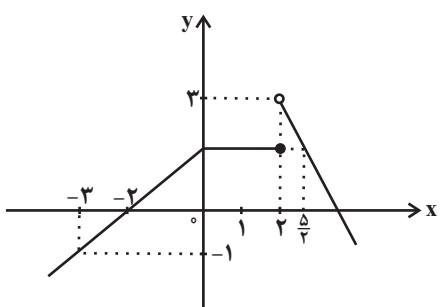
-۳/۵ (۴)

۳/۵ (۳)

-۲/۵ (۲)

۲/۵ (۱)

۱۲- نمودار تابع f به صورت مقابل است. با توجه به نمودار، حاصل $(f(۲)+f(۴))$ کدام است؟

۱) صفر

۲)

-۱ (۳)

$\frac{1}{4}$ (۴)

-۱۳- اگر $\{h = \{(2, 4), (5, 1), (6, 3), (4, 3), (0, 12)\}\}$ باشد، برد تابع $f = \{(4, 9), (2, 5), (7, 1), (8, -8)\}$ و $g = \{(2, 2), (3, 5), (6, 1), (4, 12)\}$

$$\frac{f \times g}{h-f}$$

$$\left\{18, \frac{\lambda}{11}, 10\right\} \quad (4)$$

$$\left\{-18, -\frac{\lambda}{11}, -10\right\} \quad (3)$$

$$\left\{-18, \frac{\lambda}{11}, 10\right\} \quad (2)$$

$$\left\{18, \frac{-\lambda}{11}, -10\right\} \quad (1)$$

-۱۴- دو تابع با ضابطه های $f(x) = x^3 - 4x - 2$ و $g(x) = \frac{|3x|}{x}$ در نقطه (یا نقطه هایی) با کدام طول مشترک آند؟

$$-1 + 2 + \sqrt{3} \quad (4)$$

$$5 - \sqrt{3} \quad (3)$$

$$-1 - 2 - \sqrt{3} \quad (2)$$

$$5 \quad (1)$$

-۱۵- اگر $f(x) = [\frac{3}{\Delta}x + 2]$ باشد، مقدار $f(-\frac{\Delta}{2}) - f(\frac{3}{4})$ کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است).

$$-2 \quad (4)$$

$$-1 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

-۱۶- اگر تابع $\{h = \frac{f+g}{f-g}\}$ باشد، آنگاه بهازی چند مقدار a دامنه تابع $f = \{(-1, 5), (2, a-1)\}$ و $g = \{(-1, 3), (2, a^2-a)\}$ تک عضوی است؟

$$a \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

-۱۷- یک خانواده پنج نفره به طور متوسط ماهیانه ۲,۲۰۰,۰۰۰ تومان درآمد دارد. اگر خط فقر ماهیانه جامعه‌ای که این خانواده در آن زندگی می‌کند، برای هر نفر ۵۰۰ هزار تومان باشد، باید حداقل چقدر یارانه به این خانواده تعلق بگیرد تا هیچ کدام از افراد این خانواده زیر خط فقر نباشند؟

$$400 \text{ هزار تومان} \quad (4)$$

$$300 \text{ هزار تومان} \quad (3)$$

$$400 \text{ هزار تومان} \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

-۱۸- در جامعه‌ای که جمعیت فعال آن شامل ۱۵۰۰ نفر شاغل و ۶۰۰ نفر جویای کار هستند، حداقل چند شغل باید ایجاد شود تا نرخ بیکاری برابر ۹ درصد شود؟

$$989 \quad (4)$$

$$611 \quad (3)$$

$$789 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

-۱۹- با توجه به گزاره «وزن افراد، متغیر کمی نسبتی است و ...» در جای خالی کدام گزاره را می‌توان قرار داد تا ارزش کل گزاره درست شود؟

(۱) نمودار دایره‌ای حداکثر می‌تواند برای ۴ گروه استفاده شود.

(۲) در نمودار راداری، زاویه بین هر دو ساع متوالی نمی‌تواند بیشتر از 30° باشد.

(۳) نمودار حبابی نوعی نمودار پراکنش نگاشت است که برای نمایش هم‌زمان سه متغیر به کار می‌رود.

(۴) نمودار پراکنش نگاشت می‌تواند ۳ متغیر را نیز نشان دهد.

-۲۰- اگر بدانیم ارزش گزاره $q \sim p \vee r$ نادرست است و گزاره $S \sim r \Rightarrow S \wedge \sim r$ به انتفای مقدم، درست است. ارزش گزاره $S \wedge \sim r$ همواره کدام است؟

(T : درست و F : نادرست)

$$\sim S \text{ همارز با} \quad (4)$$

$$S \text{ همارز با} \quad (3)$$

$$T \quad (2)$$

$$F \quad (1)$$

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۲۱- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، اگر عملکرد اقتصادی سالیانه این «بنگاه اقتصادی» برابر با ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال سود باشد، آنگاه درآمد

سالیانه این بنگاه کدام است؟

۱	اجاره‌بهای ماهانه کارگاه تولیدی ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری ۸۵۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش: ۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی به ارزش: معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان
۵	تعداد کارمندان ۱۵ نفر

(۱) ۲,۵۲۰,۱۱۰,۰۰۰ ریال (۲) ۲,۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۲,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۲,۶۴۰,۱۱۰,۰۰۰ ریال

۲۲- با توجه به جدول زیر که نشان‌دهنده تولیدات کشور «الف» در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ میلادی است:

الف) تولید ناخالص داخلی اسمی سال ۲۰۲۱ کدام است؟

ب) رشد تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۲۱، حدوداً چند درصد است؟

کالا	کالای A		کالای B	
	سال	۲۰۲۰	۲۰۲۱	سال
مقدار (به کیلو)	۸۲۰	۱۲۰	۲۵۰۰	۱۵۰
قیمت (به هزار میلیارد ریال)	۹۰۵,۰۰۰	۹۴۵,۰۰۰	۳۳ درصد	۲۶ درصد

(۱) ۹۴۵,۰۰۰ (۲) ۹۰۵,۰۰۰ (۳) ۹۴۵,۰۰۰ - ۹۰۵,۰۰۰ = ۴۰,۰۰۰ درصد (۴) ۹۰۵,۰۰۰ - ۹۴۵,۰۰۰ = -۴۰,۰۰۰ درصد

۲۳- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

الف) می‌توان میزان تولید ناخالص داخلی یا درآمد سرانه کشورها را معياری برای رتبه‌بندی کشورها از نظر فقر، در نظر گرفت.

ب) در دوران قاجار، نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور پدید آمد و برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت.

پ) برخی از افراد که راههای کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، به دلیل زودتر آشکار شدن کارهای نامشروع‌شان در شهرها، ترجیح می‌دهند به روستاها کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازنند.

ت) دولت به دو روش می‌تواند عرضه کالاهای را برای مقابله و کنترل تورم افزایش دهد؛ روش اول افزایش واردات است، اما از آنجا که این روش زمان بر است دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش ظرفیت‌های تولیدی، بازار را تنظیم کنند.

ث) عبارت «سراغ کارهای کم‌ارزش آنی رفتن، به جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی» به عامل «چسبیدن به وضعیت فعلی» از عوامل رفتارهای غیرمنطقی اشاره دارد.

(۱) ۵ - غ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵

(۲) ۵ - غ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵

(۳) ۵ - غ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵

(۴) ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵

محل انجام محاسبات

-۲۴- در جدول زیر، داده‌های آماری از جمعیت کشوری فرضی ذکر شده است. با توجه به اطلاعات جدول:

۸۸۰,۰۰۰	جمعیت شاغل	۱
۷۰۰,۰۰۰	جمعیت غیرفعال	۲
۸۴۰,۰۰۰	جمعیت افراد زیر ۱۵ سال	۳
۲,۶۴۰,۰۰۰	جمعیت کل کشور	۴

الف) نرخ بیکاری در این کشور چقدر است؟

ب) جمعیت بیکار این جامعه کدام است؟

(۱) الف) ۳۰ درصد ب) ۲۲۰,۰۰۰ نفر

(۲) الف) ۲۰ درصد ب) ۲۲۰,۰۰۰ نفر

(۳) الف) ۲۰ درصد ب) ۳۳۰,۰۰۰ نفر

(۴) الف) ۳۰ درصد ب) ۳۳۰,۰۰۰ نفر

-۲۵- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر مربوط به مراحل تولید دستمال کاغذی است. با توجه به مندرجات جدول: (نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۵ درصد است.)

الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول، چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله سوم، کدام است؟

ج) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده، چقدر است؟

۲,۴۰۰ تومان	قیمت فروش «چوب درخت»	۱
۶,۲۰۰ تومان	قیمت فروش «خمیر کاغذ»	۲
۱۳,۶۰۰ تومان	قیمت فروش «دستمال کاغذی»	۳

(۱) الف) ۳۶۰ تومان ب) ۱۱۱۰ تومان ج) ۲۰۴۰ تومان

(۲) الف) ۳۶۰ تومان ب) ۲۰۴۰ تومان ج) ۳۳۳۰ تومان

(۳) الف) ۶۳۰ تومان ب) ۲۰۴۰ تومان ج) ۲۰۴۰ تومان

(۴) الف) ۶۳۰ تومان ب) ۱۱۱۰ تومان ج) ۳۳۳۰ تومان

-۲۶- با توجه به جدول رویه‌رو، به ترتیب:

ردیف	قیمت (به ریال)	تقاضا (به کیلو)	عرضه (به کیلو)
۱	۳۰۰	۱۰۰۰۰	۰
۲	۷۰۰	۸۵۰۰	۲۰۰۰
۳	۱۱۰۰	۷۰۰۰	۴۰۰۰
۴	۱۵۰۰	۵۵۰۰	۵۵۰۰
۵	۱۹۰۰	۳۵۰۰	۷۰۰۰
۶	۲۳۰۰	۲۰۰۰	۸۵۰۰
۷	۲۷۰۰	۰	۱۰۰۰۰

الف) در کدام ردیف، به دلیل زیاد بودن تقاضای مشتریان، قیمت کالا در بازار افزایش خواهد یافت؟

ب) حداقل پرداختی مصرف‌کنندگان در سطح قیمت ۱۱۰۰ ریال، چقدر است؟

ج) در قیمت ۲۷۰۰ ریال، مازاد عرضه نسبت به مقدار تقاضای تعادلی چقدر است؟

(۱) الف) ردیف ۶ ب) ۴,۴۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۴۵۰۰

(۲) الف) ردیف ۲ ب) ۷,۷۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۵۵۰۰

(۳) الف) ردیف ۶ ب) ۷,۷۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۵۵۰۰

(۴) الف) ردیف ۲ ب) ۴,۴۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۴۵۰۰

محل انجام محاسبات

۲۷- عبارات کدام گزینه متناسب با سخن صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) به ترتیب هریک از عبارات: «مدیریت و هماهنگی منابع به شکل کارا»، «تبديل ایده‌ها به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید» و «نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله» به کدام گزینه کارآفرینان موفق اشاره دارد؟

(ب) در رابطه با بازار کالاهای خدمات، کدام گزینه نادرست است؟

(ج) چنانچه دستمزد تعادلی برابر با ۲ میلیون تومان باشد، در سطح دستمزد ۵ میلیون تومان و ۱/۵ میلیون تومان به ترتیب بازار نیروی کار با چه وضعیتی روبرو خواهد شد؟

(د) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از چه طریق محاسبه می‌شود؟

(ه) وقتی تولید ... باشد، این امکان وجود دارد که ... بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود و به طور کلی می‌توان گفت بهتر است یک کشور ... تولید کند.

(و) در مالیات بر ارزش افزوده، کسب و کارها منبع مالیات را از کجا جمع‌آوری می‌کنند و مبنای مالیات بر دارایی کدام است؟

(۱) الف) ریسک‌پذیر - یادگیرنده - خوش‌بین (ب) تبادل تولیدات را در بازار کالاهای خدمات نشان می‌دهد. (ج) کمبود تقاضا - مازاد تقاضا (د) پول داخلی کشور (ه) کارا - حداکثر - در درون مرز امکانات تولید (و) از فروش خودشان - ثروت مؤبد

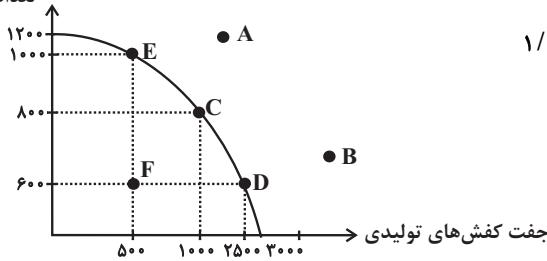
(۲) الف) سازمان‌دهنده - نوآور - پرانگیزه (ب) در بازار کالاهای خدمات، بنگاه‌ها خریدار و خانوارها فروشنده‌اند. (ج) مازاد تقاضا - کمبود تقاضا (د) پول داخلی کشور (ه) ناکارا - حداقل - بر روی مرز امکانات تولید (و) خرید از دیگر کسب‌وکارها - درآمد افراد و شرکت‌ها

(۳) الف) سازمان‌دهنده - نوآور - پرانگیزه (ب) تبادل عوامل تولید (زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی) نیز در بازار کالاهای خدمات نشان داده می‌شود. (ج) کمبود تقاضا - مازاد تقاضا (د) روش برابری قدرت خرید (ه) ناکارا - حداقل - بر روی مرز امکانات تولید (و) از فروش خودشان - ثروت مؤبد

(۴) الف) ریسک‌پذیر - یادگیرنده - خوش‌بین (ب) پولی که خانوارها بابت خرید کالاهای خدمات پرداخت می‌کنند، با عبور از بازار محصولات به عنوان درآمد بنگاه دریافت می‌شود. (ج) مازاد تقاضا - کمبود تقاضا (د) روش برابری قدرت خرید (ه) کارا - حداکثر - در درون مرز امکانات تولید (و) خرید از دیگر کسب‌وکارها - درآمد افراد و شرکت‌ها

۲۸- کارگاهی در تهران به تولید کیف و کفش چرم می‌پردازد که منحنی مرز امکانات تولید آن مطابق شکل زیر است، با توجه به این نمودار:

تعداد کیف تولیدی

(الف) کدام گزینه در رابطه با این نمودار نادرست است؟

(ب) اگر قیمت هر جفت کفش ۲ میلیون تومان و قیمت هر عدد کیف ۱/۵ میلیون تومان باشد، هزینه فرست حرفت از نقطه E به D، کدام است؟

(ج) نقطه F، زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه ... است. حال اگر شرکت تعدادی کارگر غیرفعال را تنها برای تولید کفش بیشتر به کار گیرد، در این صورت از نقطه F، به نقطه ... جابه‌جا می‌شویم.

(۱) الف) با توجه به منحنی مرز امکانات تولید، در نقطه B، همه منابع و امکانات کمیاب برای تولید کیف به کار می‌رود و حداکثر ۱۰۰۰ عدد کیف تولید می‌شود و دیگر امکان تولید کفش وجود نخواهد داشت. (ب) ۴۰۰ میلیون تومان کیفی که از تولید آن چشم‌پوشی شده است. (ج) کارا - E

(۲) الف) برای تولید کیف بیشتر، شرکت باید به سمت چپ و بالا در طول منحنی مرز امکانات تولید حرکت کند. (ب) ۴۰۰ میلیون تومان کیفی که از تولید آن چشم‌پوشی شده است. (ج) کارا - E

(۳) الف) با فرض ثابت ماندن منابع کشور، تولید در نقطه A غیرقابل دستیابی است. (ب) ۶۰۰ میلیون تومان کیفی که از تولید آن چشم‌پوشی شده است. (ج) ناکارا - D

(۴) الف) در نقطه C میزان تولید کفش، ۱۵۰۰ جفت بیشتر از میزان تولید این کالا در نقطه E است. (ب) ۶۰۰ میلیون تومان کیفی که از تولید آن چشم‌پوشی شده است. (ج) ناکارا - D

محل انجام محاسبات

- موارد کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

- الف) اقتصاد مقاومتی با ... و نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات متوقف نمی‌شود.
- ب) کالای ... به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد تقاضا برای آن کاهش می‌یابد.
- ج) حقوق و عوارض گمرکی در واقع ... و ممکن است براساس ... تعیین و دریافت شوند.
- د) در سال ۱۹۴۷، ... کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد ... مشهور شد و بعدها به ... تبدیل شد.
- ه) بیکاری ... ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.
- و) افزایش ظرفیت تولید ناشی از سرمایه‌گذاری بیشتر یا به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، مثالی برای «...» است؛ زیرا این واژه، صرفاً به معنای افزایش تولید «...» بنابراین، یک «...» است.

(۱) الف) پایداری - خودبافری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه، ب) معمولی، ج) مالیات بر تولیدات داخلی و خارجی هر کشور است - کسری بودجه هر ساله دولت و تصمیم خزانه‌داری، د) ۳۲ - سازمان دائمی تجارت جهانی - گات، ه) ساختاری، و) توسعه - نیست - مفهوم کیفی

(۲) الف) اتکای به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی - استفاده از فرسته‌های بیرونی، ب) معمولی، ج) مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است - قیمت و ارزش کالاهای یا ویژگی‌ها و مشخصات آن‌ها، د) ۳۲ - سازمان دائمی تجارت جهانی - گات، ه) دوره‌ای، و) رشد - است - مفهوم کمی

(۳) الف) پایداری - خودبافری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه، ب) پست، ج) مالیات بر تولیدات داخلی و خارجی هر کشور است - کسری بودجه هر ساله دولت و تصمیم خزانه‌داری، د) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی، ه) دوره‌ای، و) توسعه - نیست - مفهوم کیفی

(۴) الف) اتکای به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی - استفاده از فرسته‌های بیرونی، ب) پست، ج) مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است - قیمت و ارزش کالاهای یا ویژگی‌ها و مشخصات آن‌ها، د) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی، ه) ساختاری، و) رشد - است - مفهوم کمی

- جدول رویه و وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی

۳ درصد	دهک اول
۴ درصد	دهک دوم
۵ درصد	دهک سوم
۷ درصد	دهک چهارم
۹ درصد	دهک پنجم
؟ درصد	دهک ششم
۱۲ درصد	دهک هفتم
۱۵ درصد	دهک هشتم
۱۷ درصد	دهک نهم
۱۸ درصد	دهک دهم
۱۰۰ درصد درآمد ملی	جمعیت کشور

با توجه به جمعیت ۳۰ میلیون نفری این کشور:

(الف) اگر درآمد ملی کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی، برابر با ۲۱,۶۰۰ میلیون دلار باشد، درآمد سرانه افراد دهک ششم، چند دلار است؟

(ب) شاخص توزیع درآمد کشور A برابر با $\frac{4}{5}$ است، در صورت عدم تغییر سهم دهک اول، سهم دهک دهم، باید چه تغییری کند تا وضعیت توزیع درآمد کشور کوبا از کشور A مناسب‌تر شود؟

(ج) کدام مورد در خصوص وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا، درست بیان نشده است؟

(۱) الف) ۷۲۰، ب) بیشتر از $\frac{4}{5}$ درصد کاهش یابد. (ج) ۳۳ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۶ میلیون نفر پردرآمد جامعه قرار دارد.

(۲) الف) ۷۴۰، ب) $\frac{4}{5}$ درصد کاهش یابد. (ج) ۳۰ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۵۰ درصد کم درآمد جامعه است.

(۳) الف) ۷۲۰، ب) ۴ درصد کاهش یابد. (ج) ۱۹ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۴۰ درصد کم درآمد جامعه قرار دارد.

(۴) الف) ۷۴۰، ب) بیشتر از $\frac{4}{5}$ درصد کاهش یابد. (ج) ۵۰ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه قرار دارد.

کل کتاب

در این بخش، از میان سوالات روان‌شناسی و اقتصاد تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۳۱ تا ۴۰ «با» به سوال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۳۱- کدام گزینه درباره علم تجربی درست است؟

۱) فرضیه همواره به طور خام و مستقل از سایر دانش‌ها مطرح می‌شود.

۲) با رجوع به یافته‌های بزرگان علم، می‌توان روابط میان برخی پدیده‌ها را فهمید.

۳) در بررسی محیط و فرض، محیط از فرض دانشمند مؤخر است.

۴) قوه تخیل در ارائه پاسخ‌های اولیه جایگاهی ندارد.

۳۲- یکی از مهم‌ترین چالش‌های روان‌شناسی تجربی، رسیدن به پاسخی واحد برای سؤالاتی مانند «هوش چیست؟» و «باهوش چه کسی است؟» می‌باشد بهنحوی که فردی واحد ممکن است در ساختار یک نظریه، باهوش و در ساختار نظریه دیگری دارای هوش معمولی شناخته شود. این امر موجب دشواری رسیدن به کدام‌پک از ویژگی‌های روش علمی می‌شود؟

- (۱) مشاهده‌پذیری (۲) تعریف عملیاتی (۳) تکرارپذیری (۴) ارائه تبیین

۳۳- اگر برای یک پدیده معین، چند تبیین متفاوت وجود داشته باشد، کدام گزینه درست است؟

۱) الزاماً یکی از این تبیین‌ها صحیح است و بقیه نادرست‌اند و باید رد شوند.

۲) یکی از این تبیین‌ها صحیح است و تبیین‌های دیگر را باید اصلاح کرد تا به تبیین اصلی نزدیک‌تر شوند یا بیانی دیگر از این تبیین صحیح باشند.

۳) ممکن است هیچ کدام از این تبیین‌ها صحیح نباشند، اما در عین حال امکان دارد تمام تبیین‌ها هم‌زمان از دیدگاه‌های مختلف تجربی، عقلی و ... صحیح باشند.

۴) می‌توان گفت هر یک از این تبیین‌ها از دیدگاه‌های مختلفی مطرح شده‌اند، اما نمی‌توان گفت که برای مثال دو تبیین تجربی صحیح وجود دارد.

۳۴- کدام گزینه برای گزاره زیر صدق می‌کند؟

«زهرا در آشپزخانه در حال پختن برنج است. برادرش امیر در اتاق است و با حسن کردن بوی برنج، به آشپزخانه وارد می‌شود.»

۱) چنانچه امیر وارد آشپزخانه نمی‌شد، ادراک بو هم اتفاق نیفتاده بود.

۲) اگر امیر می‌گفت بوی ماهی می‌آید، بدون شک ادراک اشتباهی می‌داشت.

۳) امکان دارد امیر هیچ درکی از این بو نداشته باشد.

۴) حد فاصل میان بوکردن و آمدن به آشپزخانه نشان می‌دهد میان احساس و ادراک فاصله زیادی هست.

۳۵- کدام گزینه تکمیل‌کننده گزاره‌های زیر است؟

- اگر در مسئله، توانمندی‌های محدود ما به خوبی شناسایی نشوند،

- اگر مسئله یک جریان تحت کنترل باشد،

۱) میزان انحراف در استفاده از راه حل منطقی بیشتر می‌شود. - به آنچه انجام می‌دهد آگاهی تام داریم.

۲) سردرگمی در پیداکردن راه حل منطقی بیشتر می‌شود. - موانع احتمالی به خوبی شناسایی نمی‌شوند.

۳) در شناسایی مسئله نقص پیدا می‌کنیم. - میزان انحراف در انتخاب راه حل زیاد می‌شود.

۴) به سوی راه حل‌های غیرمعمول می‌رویم. - میزان جدیت ما کاهش می‌باید.

- سامان برای موفقیت در کنکور و قبولی در رشته مورد علاقه، به روش‌های زیر فکر می‌کند. مشخص کنید هر یک از راه حل‌های او، مربوط به کدام یک از روش‌های حل مسئله هستند؟ (به ترتیب)

- پرسیدن راه‌های موفقیت از همکلاسی‌های خود

- تقویت نیمی از دروس برای قبولی در رشته مورد نظر

- پیاده کردن الگوی موفقیت داوطلب رتبه برتر سال گذشته

۲) شروع از آخر - خرد کردن - بارش مغزی

۱) بارش مغزی - مهندسی معکوس - شروع از آخر

۴) بارش مغزی - کاهش تفاوت وضعیت - شروع از آخر

۳) شروع از آخر - کاهش تفاوت وضعیت - بارش مغزی

۳۷- در کدام گزینه، تعریف نادرستی از پدیده موردنظر داده شده است؟

۱) توجه: انتخاب یک محرک منحصر به فرد از میان محرک‌های بی‌شماری که وارد دستگاه ادراکی ما می‌شوند.

۲) آماده‌سازی: تأثیر ارائه بعدی محرک بر شناخت پیشین ما از همان محرک

۳) رد درست در موقعیت ردیابی علامت: عدم ردیابی محرک هدف توسط آزمودنی، هنگامی که محرک ارائه نشده است.

۴) اصل مشابهت در روان‌شناسی گشتالت: تمایل انسان به دسته‌بندی اشیای مشابه هم ذیل یک مقوله یا طبقه

۳۸- کدام گزینه در مورد ناهمانگی شناختی نادرست است؟

۱) استدلالی که فرد برای ادامه رفتار ناهمانگ با شناختش می‌آورد باید منطقی باشد، و گرنۀ امکان ادامۀ رفتار نیست.

۲) ناهمانگی ناخوشایند و تنفس زاست و برای همین اگر فرد دچار آن شود، مجبور است یا رفتارش را عوض کند و یا نگرشش را تغییر دهد.

۳) اصل همانگی شناختی، پس از شکل‌گیری نگرش‌ها به ثبات آن‌ها کمک می‌کند و مقاومت در برابر تغییر نگرش هم از همین اصل مایه می‌گیرد.

۴) ارزیابی فرد از پدیده‌ای مانند اعتیاد، قویاً تحت تأثیر ارزشیابی‌های او از نگرشش به مواد اعتیادآور قرار دارد.

۳۹- با توجه به روایت زیر کدام گزینه در مورد سارا درست است؟

«سمیه، سعید و سارا در انباری خانه مادر بزرگشان، کورمال کورمال و با کمک چراغ قوه تلفن سمیه، به دنبال ظرف ترشی می‌گشتند. در حین جست‌وجو و با افتادن نور بر روی دست سارا، سعید فریاد می‌زند: «سوسک، سوسک» و سارا با عجله دست خود را تکان می‌دهد و سوسک می‌افتد.

چند دقیقه بعد که سارا به راه رفتن سوسک روی دستش فکر کرد، باورش نشد که گمان می‌کرده گزگز دستش برای گرمای انباری است.»

۱) سارا حضور سوسک روی دستش را احساس نکرده بود.

۲) سارا ادراک نداشته و محرک سوسک تنها احساس شده است.

۳) سارا محرک سوسک را ادراک کرده اما دچار خطای ادراکی شده است.

۴) فرآیند توجه سارا، محرک سوسک را برای ادراک شدن انتخاب نکرده است.

۴۰- به ترتیب، علت «واکنش دقیق‌تر نوجوان نسبت به مسائل دینی و ارزشی» و «توانایی نگهداری اطلاعات زیاد در یک لحظه در حافظه» کدام است؟

۱) رشد اجتماعی در دوره نوجوانی - فراگیری مهارت فراحافظه توسط نوجوانان

۲) رشد سریع شناختی در دوره نوجوانی - افزایش سرعت تفکر در نوجوانان

۳) رشد سریع اخلاقی در دوره نوجوانی - شکل‌گیری تفکر فرضی در نوجوانان

۴) دستیابی و شکل‌گیری هویت - توانایی تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه

کل کتاب

اگر به سوالهای ۳۱ تا ۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سوالهای ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.

اقتصاد

۴۱- کدام گزینه، متنضم‌ن پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) با قید بودجه ۳۵ هزار تومانی، می‌خواهید دو کالای بیسکویت هر کدام ۵,۰۰۰ تومان و بستنی هر یک به ارزش ۱۰,۰۰۰ تومان را بخرید. با فرض اینکه قصد داشته باشید کل بودجه‌تان را خرج کنید، خرید کدام ترکیب درست خواهد بود؟

(ب) «تعرفه‌های گمرکی» و «مالیات بر ارزش افزوده» به ترتیب کدام نوع مالیات هستند؟

(ج) کدام مورد درباره نقش دولت در جریان چرخشی درآمد درست است؟

(د) مراتع سطح زمین و هوای بالای آن در دسته‌بندی عوامل تولید، جزء کدام عامل به حساب می‌آیند؟

(۱) الف) یک بستنی و پنچ بیسکویت، ب) غیرمستقیم - غیرمستقیم، ج) خریدار مهمن بازار عوامل تولید و کالا و خدمات، د) زمین

(۲) الف) دو بستنی و سه بیسکویت، ب) مستقیم - مستقیم، ج) پرداخت‌کننده یارانه به خانوارها و شرکت‌ها با دریافت مالیات از آن‌ها، د) منابع طبیعی

(۳) الف) چهار بستنی و یک بیسکویت ب) مستقیم - مستقیم ج) خریدار مهمن بازار عوامل تولید و کالا و خدمات، د) سرمایه‌فیزیکی

(۴) الف) یک بستنی و سه بیسکویت، ب) غیرمستقیم - غیرمستقیم، ج) پرداخت‌کننده یارانه به خانوارها و شرکت‌ها با دریافت مالیات از آن‌ها، د) سرمایه

۴۲- جدول زیر حاوی اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در سه سال پیاپی است. اگر نرخ رشد تولید اسمی در سال دوم نسبت به سال اول ۲۰

درصد و هم‌چنین نرخ رشد تولید واقعی در سال سوم نسبت به سال دوم ۱۰ درصد باشد؛ به ترتیب (از راست به چپ): تولید اسمی در سال دوم و

تولید واقعی در سال سوم چند هزار میلیارد ریال است؟ (توجه: سال پایه، سال ۱۳۷۹ منظور شده است.)

تولید کل	سال	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱
تولید کل به قیمت اسمی (هزار میلیارد ریال)		۳۵۰	؟	۵۲۰
تولید کل به قیمت واقعی (هزار میلیارد ریال)		۳۵۰	۳۸۰	؟

(۱) ۴۲۰ - ۳۹۰ (۲) ۴۱۸ - ۴۲۰ (۳) ۳۶۸ - ۳۹۰ (۴) ۴۰۱ - ۳۶۸

۴۳- طبق گزارش‌های آماری هزینه سبد بازار در ابتدای فروردین ماه سال ۱۴۰۱، برابر با ۴,۲۵۰,۰۰۰ تومان و تورم این ماه، ۱۵ درصد بوده است، میزان

هزینه سبد بازار در انتهای اردیبهشت ماه $\frac{1}{2}$ هزینه سبد بازار در ابتدای فروردین بوده است. با توجه به این اطلاعات:

(الف) هزینه سبد بازار در ابتدای اردیبهشت ماه، کدام است؟

(ب) اگر تورم در خردادماه ۹ درصد باشد، هزینه سبد بازار در انتهای این ماه برابر با چه عددی است؟

(۱) الف) ۴,۹۸۷,۵۰۰ تومان، ب) ۲,۳۱۶,۲۵۰ تومان

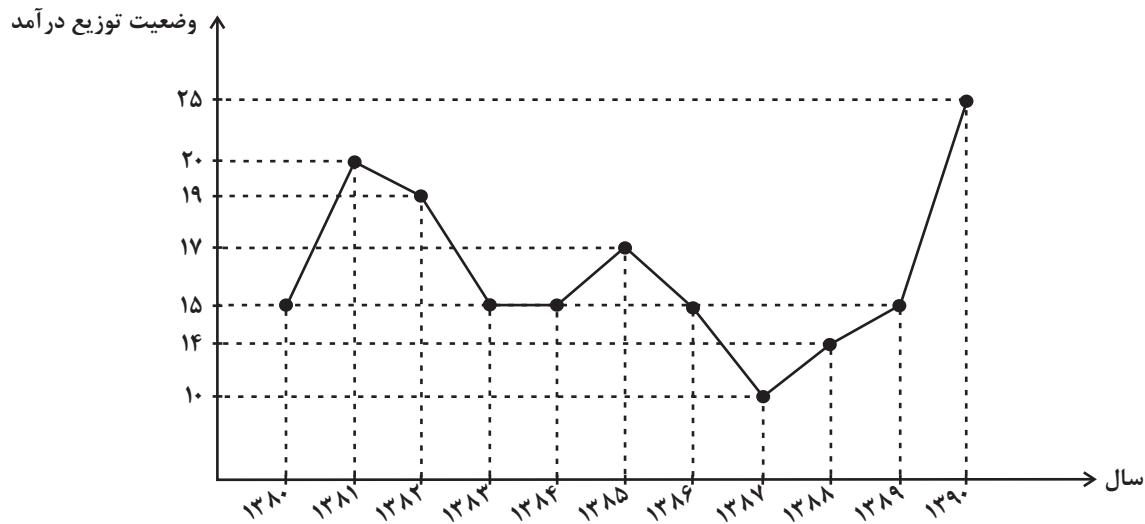
(۲) الف) ۴,۸۸۷,۵۰۰ تومان، ب) ۳,۲۱۶,۱۵۰ تومان

محل انجام محاسبات

-۴۴- با توجه به نمودار دهکها که وضعیت توزیع درآمد در سال‌های مختلف را نشان می‌دهد:

الف) در کدام سال توزیع درآمد عادلانه و در کدام سال ناعادلانه است؟

ب) وضع توزیع درآمد در سال ۱۳۸۱ چگونه است؟

(۱) الف) ۱۳۸۷-۱۳۹۰ ب) ۵ درصد ثروتمندان، بیست برابر ۵ درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

(۲) الف) ۱۳۹۰-۱۳۸۶ ب) بیست درصد ثروتمندان، ۵ برابر بیست درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

(۳) الف) ۱۳۸۷-۱۳۹۰ ب) بیست درصد ثروتمندان، ۵ برابر بیست درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

(۴) الف) ۱۳۸۶-۱۳۹۰ ب) ۵ درصد ثروتمندان، بیست برابر ۵ درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

-۴۵- کدام گزینه شامل پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) کاهش تعرفه‌های وارداتی توسط دولتها با چه هدفی صورت می‌گیرد؟

ب) در شرایط رکود اقتصادی، کشور در کدام نقطه از مرز امکانات تولید قرار می‌گیرد؟

ج) همه گزینه‌ها به استثنای گزینه «...» در ارتباط با «شاخص توسعه‌یافتنگی و توسعه‌نیافتنگی» در تعدادی از کشورهای جهان، درست است؟

(۱) الف) گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی دارند ب) بر روی مرز امکانات تولید ج) «امید به زندگی در بدو تولد» در صربستان ۸/۷۵ سال است.

(۲) الف) حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر ب) بر روی مرز امکانات تولید ج) «شاخص توسعه انسانی (HDI)» در ترینیداد و توباگو ۰/۷۹۹ است.

(۳) الف) گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی دارند ب) درون مرز امکانات تولید ج) «درآمد ناخالص ملی سرانه (GNI)» در ایران ۱۵/۲۱۸ دلار PPP است.

(۴) الف) حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر ب) درون مرز امکانات تولید ج) «میانگین سال‌های تحصیلی» در جزیره موریس ۰/۴۹ سال است.

-۴۶- سه کشور لاتوس، کامبوج و نپال به تولید دو کالای بطری نوشابه و لامپ مطابق جدول زیر می‌پردازند، با توجه به جدول: (هر سه کشور به یک اندازه از

نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند).

لامپ	بطری نوشابه	کشور
هزینه فرصت: ۷ دلار	هزینه فرصت: ۹ دلار	لاتوس
هزینه فرصت: ۱۸ دلار	هزینه فرصت: ۱۵ دلار	کامبوج
هزینه فرصت: ۵ دلار	هزینه فرصت: ۱۰ دلار	نپال

الف) کدام کشور در تولید لامپ و کدام کشور در تولید بطری نوشابه مزیت مطلق دارد؟

ب) کدام گزینه درخصوص وضعیت تولید کالاهای و مراده‌های تجاری در کامبوج صحیح است؟

(۱) الف) لاتوس - نپال (ب) باید در تولید لامپ متمرکز شود و بطری نوشابه مورد نیاز خود را از کشور لاتوس وارد کند.

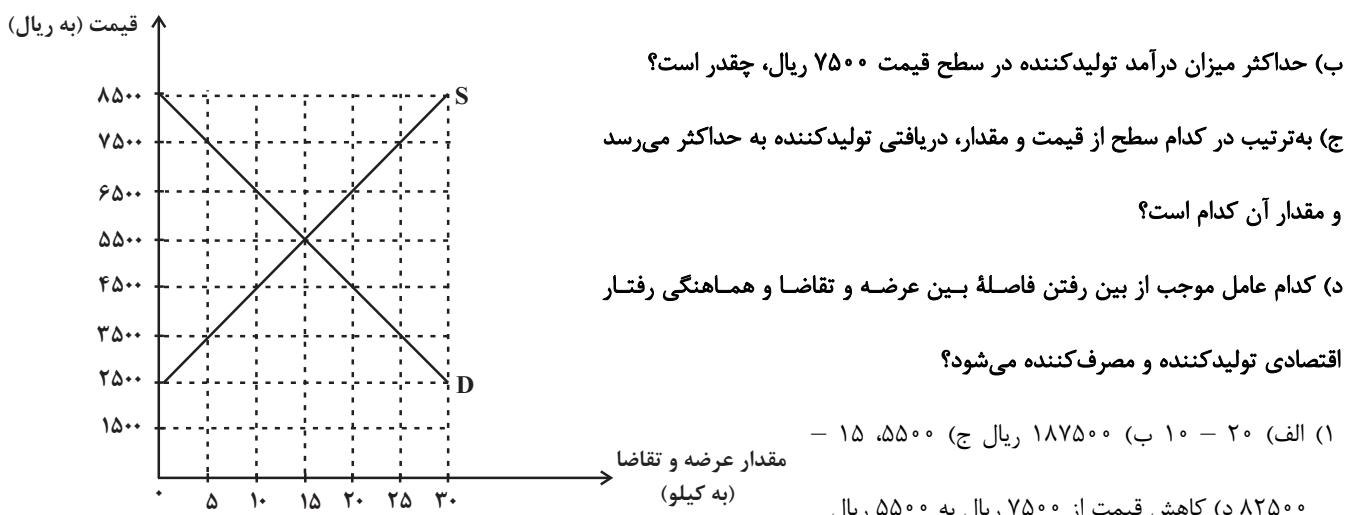
(۲) الف) نپال - لاتوس (ب) باید در تولید لامپ متمرکز شود و بطری نوشابه مورد نیاز خود را از کشور لاتوس وارد کند.

(۳) الف) نپال - لاتوس (ب) باید در تولید بطری نوشابه متمرکز شود و لامپ مورد نیاز خود را از کشور نپال وارد کند.

(۴) الف) لاتوس - نپال (ب) باید در تولید بطری نوشابه متمرکز شود و لامپ مورد نیاز خود را از کشور نپال وارد کند.

-۴۷- با توجه به نمودار زیر که بیانگر مقادیر عرضه و تقاضای یک کالا در قیمت‌های مختلف است:

الف) در قیمت ۳۵۰۰ ریال و ۶۵۰۰ ریال، به ترتیب مقدار کمبود عرضه و مازاد عرضه چقدر است؟

-۴۸- یک بنگاه تولیدی به تولید دو محصول A و B می‌پردازد. با توجه به منحنی مرز امکانات تولید این بنگاه، زمانی که ۲۰۰ تن کالای A تولید می‌شود، تولید کالای B، ۶۰ تن خواهد بود و با تولید ۳۲۰ تن کالای A، امکانات برای تولید ۳۰ تن کالای B خواهد بود. با فرض اینکه قیمت هر تن کالای A ۲۰۰ هزار تومان و هر تن کالای B، ۵۰۰ هزار تومان باشد، آنگاه کدام گزینه صحیح است؟

۱) هزینهٔ فرصت تولید ۱۲۰ تن بیشتر کالای A، ۱۲ میلیون تومان کالای B است که از تولید آن صرفنظر شده است.

۲) هزینهٔ فرصت تولید ۳۰ تن بیشتر کالای B، ۲۴ میلیون تومان کالای A است که از تولید آن صرفنظر شده است.

۳) هزینهٔ فرصت تولید ۶۰ تن بیشتر کالای B، ۴۰ میلیون تومان کالای A است که از تولید آن صرفنظر شده است.

۴) هزینهٔ فرصت تولید ۲۰۰ تن بیشتر کالای A، ۱۸ میلیون تومان کالای B است که از تولید آن صرفنظر شده است.

-۴۹- کدام گزینه دربردارنده گروه ویژگی‌هایی است که کشوری را به وضعیت «استقلال اقتصادی» نزدیک می‌کند؟

۱) امکان تأمین کلیه نیازهایش را در داخل فراهم کند. - به کشوری «وابستگی سیاسی» نداشته باشد. - از وضعیت «تکمحصولی» فاصله بگیرد.

۲) «وابستگی اقتصادی» به کشوری نداشته باشد. - نتواند کالای خاصی را صادر کند. - از وضعیت «تکمحصولی» فاصله بگیرد.

۳) از وضعیت «تکمحصولی» فاصله بگیرد. - امکان تأمین بعضی از نیازها را در داخل فراهم کند.

۴) منابع تأمین کالاهای صادراتی یا بازارهای فروش کالاهایش را متنوع کند. - از وضعیت «تکمحصولی» فاصله بگیرد - همه نیازهایش را در داخل فراهم نماید.

-۵۰- کدام گزینه به پرسش‌های زیر پاسخ درستی می‌دهد؟

الف) از جمله دلایلی که سبب می‌شود بیکاری را بیشتر از آنچه اعلام می‌شود احساس می‌کنیم، کدام است؟

ب) اولین پول مورد استفاده بشر کدام است؟

ج) ایده سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از کجا شکل گرفت؟

۱) الف) برخی افراد جهت بهره‌مندی از بیمه بیکاری، خود را بیکار معرفی می‌کنند. ب) فلزاتی مانند طلا و نقره (ج) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال و الکترونیک

۲) الف) طبق تعریف، کسانی که از جست‌وجوی شغل دلسرب شده‌اند، بیکار محسوب نمی‌شوند. ب) کالاهای خاص پرطوفدار (ج) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال و الکترونیک

۳) الف) کسانی که در غیر از زمینهٔ تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب نمی‌شوند. ب) فلزاتی مانند طلا و نقره (ج) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها

۴) الف) طبق تعریف، حتی اگر فردی به صورت پاره‌وقت مشغول به کار باشد شاغل به حساب می‌آید. ب) کالاهای خاص پرطوفدار (ج) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

- ۵۱- چند مورد از عبارت‌های زیر در مورد وضعیت شعر و زبان فارسی دری از ابتدا تا قرن ششم، صحیح نیست؟
- (الف) زبان فارسی با لغات زبان عربی آمیخته شد.
(ب) زبان فارسی در هند و آسیای صغیر گسترش یافت.
(پ) در این دوره، قالب غزل رونق چندانی ندارد.
(ت) شعر قرن‌های پنجم و ششم، کاملاً مستقل از دوره‌های قبل است.
(ث) حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی بر شعر اواخر این دوره تأثیر عمیقی بخشید.
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۵۲- از دیدگاه تاریخ ادبیات، چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟
- (الف) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری به وجود آمد و به پختگی رسید.
(ب) زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود؛ این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشت و آن را «فارسی نو یا دری» نامیده‌اند.
(ج) از ویژگی‌های شعر فارسی در نیمه دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم تأثیرپذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن است.
(د) تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد در قرن هفتم، شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند و این نوع شعر فارسی را به اوج برسانند.
(ه) اصل تفسیر طبری را «محمد بن جریر طبری» به زبان عربی نوشته است، اما ابوعلی بلعمی با مقداری حذف و اضافات، این کتاب را به زبان فارسی برگرداند.
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۵۳- با توجه به ویژگی‌های سبک خراسانی، کدام بیت نمی‌تواند از سروده‌های شاعران این سبک باشد؟
- (۱) جهان همیشه چنین است گردگردان است
(۲) نفس آشفته می‌دارد چو گل جمعیت ما را
(۳) گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت
(۴) ز آخر گزین کرد اسپی سیاه
- ۵۴- در کدام ابیات، هر دو نوع جناس به کار رفته است؟
- (الف) می‌شود دل مضطرب چون گریمام زور آورد
(ب) راحت از عیش بهشت و لب حورش نبود
(ج) بلاگردان جان و تن دعای مستمندان است
(د) هیچ باری از سبو بر دوش اهل هوش نیست
- (۱) ب، ج (۲) د، الف (۳) ج، د (۴) الف، ب
- ۵۵- در چند بیت از ابیات زیر آرایه «ترصیع» دیده می‌شود؟
- (الف) رهبرم شو زانکه گمراه آمدم
(ب) شکرشکن است یا سخن‌گوی من است
(ج) ببین آن روی اگر بر سرو بستان قمر باید
(د) چو شمع خنده نکردی مگر به روز سیاهم
(ه) ز باد کوی او در دم دل رنجور جان یابد
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵۶- واژه قافیه در کدام ابیات، تشکیل دهنده یک رکن عروضی کامل است؟

عنان از دست دل‌ها می‌رباید	الف) چه سروست آن که بالا می‌نماید
خزان گل من بهار جوانی	ب) بود هر گلی را بهار و خزانی
گوهر و لعلش به لطفم جان فزاید	ج) چشم و ابرویش به قهرم دل رباید
پرده پرهیزکن‌ان می‌دری	د) خانه صاحب‌نظران می‌بری

- (۱) ب، الف (۲) د، ب (۳) ج، د (۴) الف، ج

۵۷- ابیات همه گزینه‌ها بهجز گزینه ... با حذف همزه خوانده و تقطیع می‌شوند.

نه گرد آوریدند و بگذاشتند	۱) به کار آمد آن‌ها که برداشتند
درختی پرور که بار آورد	۲) برانداز بیخی که خار آورد
به توفیق حق دان نه از سعی خویش	۳) چو آید به کوشیدن خیر پیش
تو بر زیردستان درشتی مکن	۴) گر از حاکمان سخت آید سخن

۵۸- در همه گزینه‌ها قافیه صحیح است؛ بهجز ...

فتنه‌ای ناگهان برانگیزد	۱) نه شرابی که آن شر انگیزد
به سخن نان ناکسان نخورند	۲) آبروی از برای نان نبرند
بار یابی به جنت‌المأوى	۳) تارسی در سعادت عقبی
هر کجا من بگذرم چشمم زمین پرگل کند	۴) هر کجا او بگذرد رویش جهان پرگل کند

۵۹- کدام گزینه مفهوم مشترکی با دیگر گزینه‌ها ندارد؟

عصا بیار که وقت عصا و انبان بود	۱) کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم
شگرف گشت صبور و صبور گشت شگرف	۲) از این زمانه جافی و گردش شب و روز
فروخت بر همه و گفت مشک تاتاری است	۳) زمانه گشت چو عطّار و خون هر سگ و خوک
نصیبیش از خوشی و شادی زمانه مباد	۴) کسی که خوش نبود خاطرش به شادی تو

۶۰- همه ابیات با بیت «ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست» تناسب معنایی دارند؛ بهجز:

دم نایی است که بیننده و داناست خدایا	۱) نی بیچاره چه داند که ره پرده چه باشد
عاجز و بسته چو کودک در شکم	۲) نقش باشد پیش نقاش و قلم
حدیث واعظان گر نشنوی افسانه‌ای کمتر	۳) حقیقت در نوای توست و در مینای می‌ساقی
زاری از مانه تو زاری می‌کنی	۴) ما چو چنگیم و تو زخمی می‌زنی

کل کتاب

در این بخش، از میان سوالات علوم و فنون ادبی (۲) و علوم و فنون ادبی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.

به سوال‌های ۶۱ تا ۷۰ «ب» به سوال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۶۱- نویسنده و موضوع آثار کدام گزینه کاملاً درست است؟

(۱) نفحات الانس: جامی - حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان، (جامع التواریخ: خواجه رسیدالدین فضل الله همدانی - تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هجری)

(۲) مجالس المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری - عرفان، (انوار سهیلی: ملاحسین واعظ کاشفی - بازنویسی «کلیله و دمنه» به زبان ساده)

(۳) رشحات عین الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی - فقه)، (لمعات: فخر الدین عراقی - سیر و سلوک عرفانی)

(۴) تذکرة شاه طهماسب: شاه طهماسب صفوی - تاریخ)، (عالم آرای عباسی: اسکندریگ ترکمان - تاریخ)

۶۲- در کدام ابیات یکی از ویژگی‌های باز ادبی سبک هندی مشهود است؟

(الف) علاج ضعف دل ما به لب حوالت کن

ب) تشنجهشمان را ز نعمت سیر کردن مشکل است

دشت اگر دریا شود ریگ روان سیراب نیست

پ) می‌شوند از سردمه‌ی دوستان از هم جدا

برگ‌ها را می‌کند فصل خزان از هم جدا

ت) دنیا به اهل خوبیش ترحم نمی‌کند

آتش امان نمی‌دهد آتش پرست را

ث) دل دادمش به مژده و خجلت همی‌برم

زین نقد قلب خویش که کردم نشار دوست

(۱) الف - ب - پ

(۲) ب - پ - ت

(۳) الف - ب - ث

(۴) پ - ت - ث

(۵) ب - ب - پ

۶۳- با توجه به ویژگی‌های سبک‌شناسی، کدام ابیات متعلق به سبک عراقی است؟

(الف) گر مرا از دام خواجو باشد امید نجات

بال بگشایم و زین سبزاشیان بیرون پرم

(ب) خسر و نظم و لی از سرنوشت آسمان

نامه دردم که نام دوست عنوان من است

(ج) صحبت ناجنس آتش را به فریاد آورد

آب در روغن چو باشد می‌کند شیون چراغ

(د) در معرکه عشق تو عقلم سپر افکند

کان حمله که او آرد رسنم نپذیرد

(ه) دل خون شد و به بوی گلی غش کند هنوز

جان شد کباب و تکیه بر آتش کند هنوز

(۱) د - ب - ه

(۲) ه - ج - الف

(۳) الف - ب - د

(۴) ج - ه - ب

۶۴- در کدام گزینه تعداد استعاره بیشتر است؟

(۱) شمشاد ز قدت به خم ای سرو دلارای

خورشید ز رویت دزم ای ماه سخن‌گوی

(۲) در گوش صدف جای کند از بن دندان

هر نکته که از لعل گهرزای تو ریزد

(۳) سروی و بر سرو ماه داری و خورشید

ماهی و بر ماه حلقه بندی و زنجیر

(۴) آن نرگس مخمور تو گلگون چون است

بادام تو پسته‌وار پر خون چون است

(۱) ب - ج - د - الف

(۲) الف - ج - د - ب

(۳) الف - ج - ب - د

(۴) ب - د - الف - ج

۶۶- در همه گزینه‌ها، به جز گزینه ... هر دو آرایه «تشبیه» و «استعاره» دیده می‌شود.

- در این نشیمن حیرت از آن قرار ندارم
زانکه اندر قدح لاله مدام است امروز
که هر چه زهر به خود می‌دهم نمی‌میرم
آب حیوانم و از ریگ روان تشننه‌ترم
- ۱) کمند شوق مرا می‌کشد به مأمن اصلی
۲) در چمن نرگس سرمست خراب افتادست
۳) من آن طبیب زمین‌گیر زار و بیمارم
۴) جگر سنگ به نومیدی من می‌سوزد

۶۷- بیت کدام گزینه از پایه‌های آوایی همسان دولختی تشکیل نشده است؟

- زلف و رخ مهوشت تیره‌شب و ماهتاب
یاقوت قندریزت نرخ شکر شکسته
سنبل مشکین بگشا دسته ریحان چه کنی
کان را که بود جانی بر خاک درت میرد
- ۱) خط و لب دلکشت طوطی و شکرستان
۲) ریحان مشکبیزت آب بنفسه برد
۳) عارض گلگون بنما دم ز گلستان چه زنی
۴) کو زنده‌دلی تا جان در پای تو افشارد

۶۸- در کدام بیت، هر دو الگوی هجایی «U---» و «U--» مشهود است؟

- چنان که تو ناطق در آن خیره مانی
کاینک پس پرده است آن کاو می‌کند صورتگری
دو صد عیدست هر دم کار مارا
به باغ جان هر خلقی کند آن جو کفایت‌ها
- ۱) به گفت اندر آیند اجزای خامش
۲) گل عقل غارت می‌کند نسرین اشارت می‌کند
۳) شما را عید در سالی دو بار است
۴) از آن دریا هزاران شاخ شد هر سوی و جوی شد

۶۹- وزن کدام مصraig در مقابل آن نادرست آمده است؟

- ۱) ساقیا می‌ده که با حکم ازل تدبیر نیست (فـاعـالـاتـن فـاعـالـاتـن فـاعـالـاتـن فـاعـالـاتـن)
۲) درد ما را نیست درمان الغیاث (فـاعـالـاتـن فـاعـالـاتـن فـاعـالـاتـن فـاعـالـاتـن)
۳) مجلس بزم عیش را غالیه مراد نیست (مـفـاعـلـاتـن مـفـاعـلـاتـن مـفـاعـلـاتـن مـفـاعـلـاتـن)
۴) که به پیمانه‌کشی شهره شدم روز است (فعـالـاتـن فـعـالـاتـن فـعـالـاتـن فـعـالـاتـن)

۷۰- با توجه به ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و عراقی، عبارت مقابل کدام بیت نادرست است؟

- اگر از خمر بهشت است و گر باده مست (اعتقاد به قضا و قدر)
جوهر ذات خویش بنماییم (واقع‌گرایی در شعر)
بنیاد از این شیوه رندانه نهادیم (پرهیز از زهد ریایی)
چند گویی که بد و نیک به تقدیر و قضاست (باور به اختیار و اراده)
- ۱) آنچه او ریخت به پیمانه ما نوشیدیم
۲) از صفات کمال حضرت او
۳) در خرقه از این بیش منافق نتوان بود
۴) از پس آنکه رسول آمده با وعد و وعید

کل کتاب

اگر به سوال‌های ۶۱ تا ۷۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۱)

۷۱- همه موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات «کاملاً درست» هستند؛ به‌جز:

- (۱) قطعات بازمانده شعر پهلوی، تعلیمی و اخلاقی هستند که در میان اندرزنامه‌های منتشر جای دارند؛ مانند: «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» که هر دو ریشهٔ پارتی دارند.
- (۲) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن، دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد که در این دوره، زبان فارسی زبان رسمی شد.
- (۳) شاهنامه ابومنصور عبدالرازق نگاشته شد؛ موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است که امروزه چند صفحه از مقدمه آن باقی مانده است.
- (۴) نثر دورهٔ سامانی، ساده و روان است و بیشتر به موضوع‌های حمامی، ملّی و تاریخی توجه دارد و آوردن اصطلاحات علمی و اشعار در آن رایج نشده است.

۷۲- متن زیر بوگزیده‌ای از کدام اثر ادبی است و مربوط به کدام دوره است؟

«خسرو از آن طیره شده و از رسول خجل گشت. پرسید که همه چیز پس که داند؟ بود رجمهر گفت: همه چیز را همگان دانند و همگان هنوز از مادر زاده نشده‌اند.»

(۲) کیمیای سعادت - غزنوی و سلجوقی

(۴) ترجمهٔ تفسیر طبری - سامانی

(۱) قابوس‌نامه - غزنوی و سلجوقی

(۳) تاریخ بلعمی - سامانی

۷۳- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر است؟

«و در مزگت (نمازکده) کوی جماعت به پای دار. خانه چنان خر که بام تو از بام‌های دیگران بلندتر باشد تا مردمان را در تو دیدار نیاشد. هر روز عمارتی به نوی می‌کن تا هر وقت دخلی به نوی همی‌بای».»

(۱) حذف افعال به قربنئه لفظی و معنوی و استفاده از جمله‌های کوتاه

(۲) استفادهٔ فراوان از واژگان عربی و کاربردهای تاریخی دستور

(۳) جملات اندرزگونه و پندآموز و پیچیدگی‌های حكمی و اندیشه‌های فلسفی

(۴) وجود واژگان کهن و کاربرد «همی» به جای «می»

۷۴- کدام گزینه دارای جناس متفاوتی می‌باشد؟

در وجود آید بود رویش بدان

(۱) تاقیامت هر که جنس آن بدان

روان سیاوش پر از نور باد

(۲) ز شاه کیان چشم بد دور باد

که که را به نیرو بکنندی ز جای

(۳) چنان گشت ورقه ز فرهنگ و رای

مگر خواب پریشان دیدهای دوش

(۴) فکنندی از پگاهی زلف بر دوش

۷۵- کدام گزینه دارای سجع متوازن می‌باشد؟

(۱) با چندین فضیلت که دست راست را هست، خاتم در انگشت چپ می‌کنند.

(۲) نصیحت پادشاهان کردن، کسی را مسلم بود که بیم سر ندارد یا امید زر.

(۳) مال از بهر آسایش عمر است نه عمر بهر گرد کردن مال.

(۴) درویش را شنیدم که به غاری در نشسته بود و در به روی جهانیان بسته بود.

۷۶- کدام گزینه ترتیب آرایه‌های «جناس، تشییه، سجع، واژه‌آرایی و اشتقاء» را در ابیات زیر نشان می‌دهد؟
 کند در خاک دشمن را و خود از خاک برخیزد

الف) خوش‌افتاده‌ای کز خاک ره چالاک برخیزد

ز مهر خامشی راز نهانم گشت عربان‌تر

ب) چنان کز برق گل گردید رسوا بوی گل صائب

از حوت دندان بستده بر خاک غبرا ریخته

ج) چو یوسف از دلو آمده در حوت چون یونس شده

گه گهش چون مادران از لطف غم‌خواری کنید

د) آن که خونش می‌خورد حالا غم بی‌مادری

نه همی افسانه گفتن همچو کور از ماهتاب

ه) وصف آن باشد کزو موصوف را بتوان شناخت

۴) الف - ج - ه - ۵ - ب

۳) ج - ه - ۵ - ب - الف

۲) ۵ - ب - ج - الف - ه

۱) ۵ - ه - الف - ب - ج

۷۷- کدام گزینه درباره رباعی زیر، نادرست است؟

چشمم به دهان واعظ و گوش به پند

«در خرقه تو به آمدم روزی چند

وز یاد برفتم سخن دانشمند»

ناگاه بدیدم آن سهی سرو بلند

۱) در یک مرتبه، مصوت بلند پیش از «ن»، کوتاه به حساب می‌آید.

۲) در این رباعی، «ی» فقط به شکل مصوت به کار رفته است.

۳) مجموعاً هفت هجای کشیده در ابیات یافت می‌شود.

۴) هر مصراح، دارای چهار رکن است و حذف همزه در ابیات مشهود است.

۷۸- قافیه در کدام بیت درست است؟

راه اهل وحدت این‌جا او برفت

۱) بیست ساله مرتضی عزلت گرفت

رونق بازار این شهر تواند

۲) هر دو این‌جا گوهر بحر تواند

کفر ایمان گشت و ایمان کفر شد

۳) مر مرا این‌جا شکایت شکر شد

چو بیماران بمانده بی‌طیبان

۴) نکردی هیچ رحمت بر غریبان

۷۹- عبارت «توحید عارف یعنی وجود حقیقی منحصر به خداست، جز خدا هرچه هست نمود است نه بود. توحید عارف یعنی جز خدا هیچ نیست.» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

چه جای او که صورت او هست بی‌عدد

۱) معنی یکی و صورت او در ظهور، صد

مگر گهی که زنی خیمه بر جهان عدم

۲) مسخرت نشود تختگاه ملک وجود

کز وجودم هر سر مویی زبانی ذاکر است

۳) کی سر مویی زبانم گردد از ذکرت جدا

خود را نشناسند خدا را نشناسند

۴) تا معتکفان حرم کعبه وحدت

۸۰- کدام ابیات، مفهوم یکسانی دارند؟

بر زبان، بند گرانی از تأمیل بایدش

الف) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود

نخواهد بود بازار و بها چیره‌زبانی را

ب) در آن دیوان که حق حاکم شد و دست و زبان شاهد

نکو گوی اگر دیر گویی چه غم

ج) مزن بی‌تأمیل به گفتار دم

ز خاموشی کشد موشی مهارش

د) شتر کز هم جدا گردد قطارش

اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد

ه) سخن گفته دگر باز نیابد به دهن

۴) ج، د، ه

۳) الف، ج، ه

۲) ب، ج، د

۱) الف، ب، د

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط هستند؟

- هنجارها

- نظام جهان اجتماعی

- آلودگی طبیعت و محیط زیست

- معتماد شدن به فضای مجازی

(۱) لایه عمیق فرهنگ - اعتباری - گستره جهان اجتماعی - پیامد غیرارادی کنش

(۲) پیامدهای کنش اجتماعی - تکوینی - گستره جهان اجتماعی - پیامد طبیعی کنش

(۳) پدیده‌های اجتماعی - قراردادی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - پیامد ارادی کنش

(۴) شیوه انجام کنش اجتماعی - تکوینی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - پیامد غیرطبیعی کنش

۸۲- در ارتباط با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متعدد از نگاه ویر، کدام گزینه پاسخ پرسش‌های زیر است؟

- علت تنگ شدن عرصه برای کنش‌های عاطفی و اخلاقی چیست؟

- سپردن داوری درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق، پیامد چیست؟

- به ترتیب منظور ویر از گسترش دانش وسایل و از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها چیست؟

- علت عدم وجود قداست در جهان متعدد چیست؟

(۱) رواج شدید کنش‌های عقلانی معطوف به هدف - افول علوم عقلانی و وحیانی - زوال عقلانیت ابزاری و گسترش معنا - زوال عناصر فراتجری

(۲) رواج شدید کنش‌های عقلانی معطوف به دنیا - استفاده از علوم فراتجری - زوال عقلانیت ذاتی و گسترش عقلانیت ابزاری - طرد عناصر فراتجری

(۳) رواج شدید کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا - افول علوم عقلانی و وحیانی - بسط و توسعه عقلانیت ابزاری و زوال عقلانیت ذاتی - طرد عناصر معنوی

(۴) اسارت در نظام اجتماعی پیچیده - صرفاً دانش تجربی را علم دانستن - گسترش عقلانیت ابزاری و زوال عقلانیت ذاتی - طرد عناصر فراتجری

۸۳- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «جهان‌های اجتماعی در طول هم» و «جهان‌های اجتماعی در عرض هم»، نادرست و درست است؟

(۱) جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های خود متنوع‌اند ولی در مسیر رشد و تحول خود نیز ناگزیر از پیمودن مسیر واحدی هستند. بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد پیشرفت‌های ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفت‌های عقب‌مانده‌اند. - جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند و با حفظ هویت خود نیز می‌توانند مسیر جهان اجتماعی دیگری را ادامه دهند.

(۲) عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جوامع در یک خط قوار می‌گیرند. بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد پیشرفت‌های ترند و برخی عقب‌مانده‌اند. هر جهان اجتماعی فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد و می‌تواند الگوی جوامع دیگر قرار گیرد؛ ولی با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد. - جهان‌های اجتماعی مسیر رشد یگانه‌ای دارند و برخی از آن‌ها می‌توانند زمانی طولانی دوام بیاورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

(۳) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه به انواعی از موجودات زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که موجودات زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کنند. - جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد.

(۴) اروپایی‌ها یک ضربالمثل قدیمی دارند که همه راه‌ها به رُم ختم می‌شوند؛ یعنی زندگی اجتماعی بشر یک مسیر را طی می‌کند و همگان مسیر رشد یگانه‌ای دارند و جهان‌های اجتماعی نیز سرگذشت و سرنوشت یکسانی دارند. - جهان‌های اجتماعی مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برند. در صورتی که لازم باشد تغییراتی در آن‌ها به وجود می‌آورند و سپس از آن‌ها استفاده می‌کنند.

- ۸۴- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- عبارت «جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می‌شود.» نشان‌دهنده چیست؟

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را چگونه می‌توان ارزیابی کرد؟

- کدام‌یک از گزینه‌های زیر در «درون قلمرو واقعی» جامعه ما قرار دارد؟

- عبارت زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

«برای هر کاری که نیت و اراده آدمی در انجام آن قوی است، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی‌شود.»

۱) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی - در پرتو ارزش‌های آن - ناپسند بودن اسراف و تبذیر - ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌شود.

۲) تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - با علم متناسب با همان لایه - استکبارستیزی - یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد.

۳) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی - در پرتو آرمان‌های آن - احترام به پدر و مادر - برخی از بیماری‌های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می‌شوند.

۴) تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - با عقل و تجربه - ساده‌زیستی - جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می‌شود.

- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر چیست؟ ۸۵

- تعیین موقعیت اجتماعی افراد صرفاً براساس وضعیت اقتصادی آن‌ها

- تزلزل فرهنگی

- کهولت و مرگ یک جهان اجتماعی

۱) پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی - بحران هویت - عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای معنوی و دنیوی افراد

۲) دسترسی به منابع ثروت - پیدایش شیوه‌های ناسازگار با عقاید و ارزش‌های جامعه - عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد

۳) پایه‌های اساسی هویت‌یابی جامعه سرمایه‌داری - ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود - بازماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای معنوی و فطری آدمیان

۴) پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی - تداوم تعارض فرهنگی - مواجهه یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی

- کدام گزینه به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟ ۸۶

- کدام جوامع دارای هویت تاریخی هستند؟

- ملحق شدن یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر، پیامد چیست؟

- ویژگی‌های جهان اجتماعی خودباخته کدام است؟

۱) جوامعی که فرهنگ تاریخی خود را فراموش نکنند و مانع از آشنایی اعضای خود با حقیقت نشوند. - جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند. - از اینجا رانده و از آنجا مانده می‌شود؛ یعنی نمی‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد ولی به جهانی که مربوط آن شده است، ملحق می‌شود.

۲) در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند. - جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند. - نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبہوت آن شده است، ملحق شود.

۳) جوامعی که فطرت آدمی در آن به آرامش می‌رسد و واقعیت و آرمان‌های آن‌ها مطابق حق است. - داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سراابت کند و به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند. - عناصر فرهنگ دیگری را به صورت گزینشی و تقليدی فرا می‌گیرد و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود حفظ می‌کند و اعضای آن مبہوت و مقهور جهان اجتماعی دیگری می‌شوند.

۴) جوامعی که اعضای آن‌ها، واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند. - جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پاشاری نکند و داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سراابت کند. - حالت فعل و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست می‌دهد ولی ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود حفظ می‌کند و نمی‌تواند آن را رهای کند.

- به ترتیب کدام گزینه جدول مقابل را کامل می‌کند؟

- حکومت یک فرد براساس خواست و میل خود

- حکومت نخبگانی که براساس فضیلت تصمیم می‌گیرند و اثرگذارند.

- اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند.

- مشروطه سلطنتی انگلستان

آریستوکراسی	پولیتی	ب	مونارشی
ج	الف	تیرانی	د

(۱) ب - ج - الف - د

(۲) د - ج - الف - ب

(۳) ب - ج - د - الف

(۴) الف - ج - ب - د

- علت «پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی»، «بازاندیشی متفکران و دانشمندان درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی»، «رواج تصویر القایی

شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی» چیست؟

(۱) ارزیابی گروه‌های دیگر براساس معیار فایده‌مندی توسط گروه متوسط - کاستی و خلاً معنوی - از خودبیگانگی حقیقی مسلمانان

(۲) ارزیابی گروه‌های دیگر براساس معیار فایده‌مندی توسط گروه متوسط - کاستی و خلاً معنوی - غرب‌زدگی

(۳) اهمیت و اعتبار نداشتن گروه متوسط - عدم پاسخ‌گویی به نیازهای مادی و معنوی - از خودبیگانگی حقیقی مسلمانان

(۴) اهمیت و اعتبار نداشتن گروه متوسط - عبور از مرزهای هویت فرهنگی - خودباختگی فرهنگی

- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر را مشخص نمایید.

- عبارت «انسان تربیت‌پذیر است.»، یک ارزش در نهاد تعلیم و تربیت است.

- حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی، دستخوش تغییر می‌شود و بر مدار حق و باطل می‌چرخد.

- وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

- تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی محسوس و عینی دارند و هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - غ

- در رابطه با موارد زیر کدام گزینه صحیح است؟

- جمعیت

- کنش و نهاد اقتصادی

- نهاد سیاست

(۱) لازمه تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. - کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های فردی‌اند. - نهادی که برای حل

مشکلات اقتصادی چاره‌اندیشی می‌کند.

(۲) نهاد فرهنگی برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند. - نهادهای اقتصادی تنها در کشورهای جهان اول و پیشرفته وجود دارد. - نهاد ناظر بر احزاب سیاسی است.

(۳) پدیده نسل‌کشی در جهان، نشانگر ابعاد هویتی جمعیت است. - به آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای معنوی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، پدیده اقتصادی می‌گویند. - نهاد ناظر بر مسائل اقتصادی و فرهنگی کشور است.

(۴) اولین شرط بقای هر جامعه است. - مجموعه کنش‌ها، روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات و توزیع درآمد و ثروت صورت می‌گیرد، نهاد اقتصادی را شکل می‌دهد. - مسئولیت هماهنگی نهادها را بر عهده دارد.

کل کتاب

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۹۱ تا ۱۰۰ «یا» به سوالات ۱۰۱ تا ۱۱۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۹۱- به ترتیب علت هر عبارت کدام است؟

- پاسخ به پرسش‌های همیشگی بشر مانند معنای زندگی و مرگ

- انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محتموم است.

- برخی فرهنگ‌ها نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند.

- یکی از پاسخ‌های امروز بشر به رشد جمعیت کره زمین و کمبود منابع، تولید محصولات تاریخته است.

(۱) وجود عقلانیت سطح یک - فرهنگ‌های جبرگرا - عدم وجود حقیقت - وجود عقلانیت سطح دو

(۲) وجود ارزش جهان‌شمول تعهد و مسئولیت - عدم وجود ارزش جهان‌شمول عدالت - عدم وجود ارزش جهان‌شمول حقیقت - وجود عقلانیت سطح یک

(۳) وجود عقلانیت سطح یک - عدم وجود ارزش جهان‌شمول تعهد و مسئولیت - عدم وجود حقیقت - وجود عقلانیت سطح یک

(۴) وجود عقلانیت سطح دو - فرهنگ‌های جبرگرا - عدم وجود حقیقت - وجود ارزش جهان‌شمول عدالت

۹۲- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع ارتباط دارد؟

- اشغال یک سرزمین خارجی به وسیله قدرت سیاسی و نظامی

- زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند

- بازگشت هنجارها و عقاید جاهله‌های به اسلام

- هجوم به عقاید و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر

(۱) امپریالیسم - انسان - عصر نبوي - استعمار نو

(۳) استعمار - انسان - عصر نبوي - استعمار فرانو

۹۳- به ترتیب کدام گزینه جدول مقابل را به درستی تکمیل می‌کند؟

(۱) بحران معرفتی - افول عقل - عقل گرایی و نفی وحی

(۲) دانش ابزاری - افول تجربه‌گرایی - دئیسم

(۳) حس گرایی - بحران معرفت‌شناختی - نفی تجربه، نفی عقل و وحی

(۴) نفی عقل و وحی - دئیسم - عقل گرایی، نفی وحی

۹۴- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- در مقایسه بین بلوک غرب و شرق کدام مورد صحیح است؟

- به ترتیب «تفاوت» و «شباهت» چالش فقر و غنا با بحران اقتصادی چیست؟

- کدام گزینه در مورد خاستگاه انقلاب اسلامی ایران نادرست است؟

(۱) این دو بلوک از نظر سیاسی، اقتصادی و فرهنگی به بخش واحدی تعلق داشتند. - چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب مقطعي است. چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی هر دو هویتی فرهنگی دارند. - انقلاب اسلامی ایران به هیچ کدام از دو بلوک شرق و غرب تعلق نداشت.

(۲) چالش بین بلوک غرب و شرق چالشی بین دو فرهنگ متفاوت بود. - چالش فقر و غنا همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است اما بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد. چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی هر دو هویتی اقتصادی دارند. - انقلاب اسلامی ایران به بلوک شرق وابسته نبود اما رفتارش براساس بنیان اصلی بلوک غرب یعنی سکولاریسم بود.

(۳) چالش بین بلوک غرب و شرق چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. - چالش فقر و غنا اغلب مقطعي است ولی بحران اقتصادی همیشگی است. چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی هر دو هویتی فرهنگی دارند. - انقلاب اسلامی ایران از متن فرهنگ اسلامی برخاسته است.

(۴) از نظر جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند. - چالش فقر و غنا همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است اما بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد. چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی هر دو هویتی اقتصادی دارند. - انقلاب اسلامی ایران به بلوک غرب وابسته نبود اما بعضی از بنیان‌های اساسی‌اش از بطن اندیشه‌های کمونیستی بلوک شرق گرفته شده بود.

۹۵- به پرسش‌های زیر به ترتیب پاسخ دهید.

- چرا مسیحیت از ابعاد عقلانی توحید دور نمود؟

- چه کسانی از شعارها و مفاهیم معنوی استفاده می‌کردند و در عمل سکولاریسم را دنبال می‌کردند؟

- چه گروهی مورد هجوم کاتولیک‌ها قرار گرفتند و گسترش نیافتند؟

۱) قبول تثلیث - آباء کلیسا - حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی مخالف جریان دنیاگرا

۲) آمیخته شدن با رویکرد اساطیری - رقیبان دنیاطلب کلیسا - متکلمان مسیحی

۳) توجیه عملکرد دنیوی خود با پوشش معنوی - آباء کلیسا - پرووتستان‌ها

۴) دنیاگرایی در سطح زندگی و عمل - رقیبان دنیاطلب کلیسا - پرووتستان‌ها

۹۶- کدام گزینه درباره اصطلاح «کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته» درست است و درباره «فعالیت‌های دنیای غرب در جهت مقابله با جهان اسلام» نادرست

است؟

۱) کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند. - ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام

۲) نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی - تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی

۳) نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی - ارائه تفسیرهای سکولار از اسلام از طریق سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی و هابی

۴) کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند. - ارائه تصویری خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلام از طریق محاصره و تحریم اقتصادی

۹۷- فرایند شکل‌گیری پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت از مراحل تکوین نظام نوین جهانی، کدام است؟

۱) زوال تدریجی قدرت کلیسا ← حاکمیت فئودال‌ها ← انقلاب فرانسه ← ظهور دولت‌های سکولار ← رشد تجارت و بردهداری ← انتقال به مزارع اروپایی ← انتقال ثروت به جوامع آمریکایی ← جایگاه برتر فئودال‌ها در جوامع بازرگانی ← پیوند میان قدرت و ثروت و تجارت و نظم

۲) رشد تجارت و بردهداری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه برتر زمین‌داران نسبت به بازرگانان ← نیاز دولت‌ها به سرمایه و پول بازرگانان برای سود و ثروت ← نیاز بازرگانان به حمایت نظامی دولتمردان برای امنیت ← پیوند قدرت و ثروت و تجارت ← انباشت ثروت سرمایه‌داران

۳) رشد تجارت و بردهداری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه برتر بازرگانان نسبت به زمین‌داران ← نیاز دولت‌ها به سرمایه بازرگانان برای افزایش قدرت ← نیاز بازرگانان به حمایت نظامی دولتمردان برای تجارت و سود ← پیوند قدرت با ثروت و تجارت ← ظهور صنعت ← سرعت بخشیدن به انباشت ثروت سرمایه‌داران

۴) نیاز کشورهای غربی به مواد خام و نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی ← تأمین منافع اقتصادی جهان غرب ← درهم شکستن مقاومت فرهنگی جوامع غیرغربی ← استفاده از مبلغان مذهبی ← نیاز دولت‌ها به افزایش ثروت ← نیاز بازرگانان به افزایش قدرت ← پیوند میان ثروت، تجارت، سرمایه و صنعت

- هر عبارت به ترتیب علت، پیامد و علتِ کدام گزینه است؟

- تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی

- علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست.

- ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی

۱) مخدوش شدن ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب - روشن شدن اینکه علم تجربی غربی دارای مبانی غیرتجربی است. - زندگی آدمی را با توجه به

ابعاد معنوی آن تعریف می‌کنند و سازمان می‌دهند و این پدیده فرهنگ‌ها را از علمی که بر پایه بنیان‌های معرفتی دینی است محروم می‌گرداند.

۲) تضعیف ساز و کارهای دموکراسی - تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد. - نه تنها بخشی از علوم طبیعی را که

برای خدمت‌رسانی به غرب مورد نیاز است به کشورهای در حال توسعه آموزش می‌دهد بلکه دانش‌های راهبردی را هم آموزش می‌دهد.

۳) مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - اصول علم مدرن زیر سؤال رفت. - فرهنگ‌های دینی هویت خود را از نگاه غیرغربی بازنگری و ارزیابی

می‌کنند.

۴) متزلزل ساختن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی - روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است. - عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع

فرهنگ غرب در جهان دارد.

- هر یک از عبارت‌های زیر ویژگی چه کسانی است؟

- ناگزیر بود خود را در زمرة خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود را توجیه نماید.

- با تفاسیر پرووتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشت.

- در چارچوب بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

- از نظر او جهان متعدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد.

(۱) فرعون - ژان کاللون - مارکس - ماکس وبر
۲ آباء کلیسا - دکارت - روسو - ماکس وبر

(۴) آباء کلیسا - روسو - مارکس - دکارت
۳ فرعون - مارتین لوثر - ماکس وبر - مارکس

- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- چه چیزی دولتمردان کشورهای اسلامی را مجدوب کشورهای غربی می‌ساخت؟

- کدام حزب، بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی می‌دانستند؟

- تفاوت جنبش عدالتخانه و جنبش تباکو چیست؟

۱) قدرت سیاسی و جاذبه‌های فرهنگی کشورهای غربی - نسل اول منورالفکران - جنبش عدالتخانه مربوط به اصلاح رفتار اما جنبش تباکو مربوط به اصلاح ساختار بود.

۲) قدرت نظامی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی - روشنفکران چپ - جنبش تباکو نوعی فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی اما جنبش عدالتخانه یک انقلاب اجتماعی بود.

۳) قدرت سیاسی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی - نسل اول منورالفکران - جنبش تباکو مربوط به اصلاح رفتار بود اما جنبش عدالتخانه علاوه‌بر اصلاح رفتار به دنبال اصلاح ساختار نیز بود.

۴) قدرت اقتصادی و جاذبه‌های فرهنگی کشورهای غربی - روشنفکران چپ - جنبش تباکو مربوط به اصلاح رفتار بود ولی جنبش عدالتخانه ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد.

کل کتاب

اگر به سوالهای ۹۱ تا ۱۰۰ پاسخ ندادهاید، به سوالهای ۱۰۱ تا ۱۱۰ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- به ترتیب پاسخ سوالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- کدام عامل پدیده‌های اجتماعی جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازد؟

- چرا پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؟

- لزوم رعایت ادب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

۱) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی - فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. - ارزش اجتماعی

۲) تعلیم و تربیت - انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند. - کنش اجتماعی

۳) کنش اجتماعی - انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند. - پدیده اجتماعی

۴) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی - فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. - هنجار اجتماعی

۱۰۲- به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

- عامل فروپاشی جهان اجتماعی و دگرگونی آن

- شکل‌گیری جهان اجتماعی

۱) دگرگونی کنش‌های انسان با شناخت خداوند - ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ - مجموعه پدیده‌های اجتماعی

۲) ابداع قنات - ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ - مجموعه پدیده‌های اجتماعی

۳) آلدگی هوا - عدم انتقال وراثتی فرهنگ به نسل بعد - پیامدهای کنش‌های اجتماعی

۴) ساخت انبارها و سیلوها برای مقابله با خشکسالی - عدم انتقال وراثتی فرهنگ به نسل بعد - فرهنگ جامعه

۱۰۳- هر یک از پدیده‌های زیر در کدام قسمت نمودار قرار می‌گیرند؟

- کشور

- سفره هفت‌سین

- عدالت

- تصویر یک گل زیبا

۱) ب - د - ج - الف

۱۰۴- پاسخ هر یک از سوالات زیر به ترتیب کدام است؟

- تفاوت‌هایی که میان جهان‌های اجتماعی مختلف وجود دارند، از کدام نوع‌اند؟

- عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی کدام است؟

- منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، از محدودیت‌های کدام جهان است؟

۱) تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد. - باور و اعتقاد انسان به اصل جهان - جهان سکولار

۲) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان باز می‌گردد. - باور و اعتقاد انسان به اصل جهان - جهان سکولار

۳) تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد. - عقاید کلانی که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند. - جهان اساطیری

۴) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان باز می‌گردد. - عقاید کلانی که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند. - جهان اساطیری

۱۰۵- به ترتیب هر یک از موارد «ثروتمند، خوش‌اندام و اسپانیایی» به کدام ویژگی‌های هویتی اشاره دارد؟

۱) متغیر، اجتماعی و انتسابی - اجتماعی، انتسابی و ثابت - اجتماعی، اکتسابی و ثابت

۲) اکتسابی، متغیر و اجتماعی - متغیر، اکتسابی و فردی - اجتماعی، انتسابی و ثابت

۳) اجتماعی، ثابت و اکتسابی - فردی، متغیر و اکتسابی - اجتماعی، متغیر و انتسابی

۴) متغیر، اجتماعی و اکتسابی - فردی، انتسابی و متغیر - اکتسابی، فردی و متغیر

۱۰۶- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- چه زمانی قدرت، مشروعيت دروغین دارد؟

- مطابق نظر فارابی جامعه‌ای که در آن اقلیت براساس خواست و میل شخصی حاکم حکومت می‌کند، چه نوع حکومتی است؟

- تغییرات اجتماعی عمیق و کلان را چه می‌نامیم؟

۱) زمانی که مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشر باشد. - تغلیبه - بحران هویت

۲) زمانی که تبعیت از آن با میل و اراده افراد نباشد. - خست - تحول اجتماعی

۳) زمانی که مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشر باشد. - خست - تحول اجتماعی

۴) زمانی که تبعیت از آن با میل و اراده افراد نباشد. - بدآله - بحران هویت

۱۰۷- به ترتیب مفاهیم «نظام لیبرال دموکراتی»، «جوامع جاهلی در اندیشه فارابی» و «نظام سیاسی جمهوری اسلامی» با کدام گزینه مرتبطاند؟

۱) هیچ حقیقت و فضیلت فطری و جهان‌شمولی را به رسمیت نمی‌شناسد. - براساس آرمان‌ها و ارزش‌هایی که دارند، آن‌ها را به اقسامی تقسیم می‌کند. - حضور مردم در آن تفاوتی با حضور مردم در نظام لیبرال دموکراتی ندارد.

۲) نمی‌توان از مشروعيت حقیقی سخن گفت. - جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها عقلانی و الهی نیست. - عقل و وحی دو وسیله شناخت ارزش‌های الهی و احکام و مقررات اجتماعی هستند و انسان‌ها مسئولیت شناخت و اجرای آن‌ها را بر عهده دارند.

۳) با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است. - براساس آرمان‌ها و ارزش‌هایی که دارند، آن‌ها را به اقسامی تقسیم می‌کند. - احکام و مقررات صرفاً با خواست مردم تعیین می‌شود و انسان‌ها مسئول اجرای آن‌ها هستند.

۴) ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد. - جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها عقلانی و وحیانی نیست. - اغلب ارزش‌ها ناظر به مسائل اجتماعی دنیوی هستند و همه آن‌ها برای انسان مباح می‌باشند.

۱۰۸- به ترتیب علت «بسط بیشتر یک فرهنگ»، «وادر شدن اندیشمندان غربی به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود» و «تشکیل هویت فرهنگی» کدام است؟

۱) بر مدار حق بودن فرهنگ - کافی نبودن مبانی سکولاریسم برای پاسخ به سؤال‌های بنیادین بشر - زندگی جمعی

۲) تعداد بیشتر عاملان و حاملان (اعضای جهان اجتماعی) فرهنگ - حیات معنوی اسلام - پدید آمدن عقاید و ارزش‌های مشترک بین مردم

۳) دینی بودن فرهنگ - آشنایی بیشتر با اسلام - احساس نیاز افراد به یکدیگر و انتخاب زندگی در جامعه

۴) بیشتر بودن جمعیت مریدان و پیروان آن فرهنگ - انقلاب اسلامی ایران - دخیل بودن گذر زمان و وقایع مختلف تاریخی

۱۰۹- کدام گزینه در رابطه با «قلمرو واقعی جهان اجتماعی» نادرست و در رابطه با «قلمرو آرمانی جهان اجتماعی» درست است؟

۱) ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد. - آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شود.

۲) نظام معيار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند. - آرمان اجتماعی تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد، خانواده و ... است.

۳) مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی را در بر می‌گیرد که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند. - اگر هنجارها و اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌ها سامان دهیم، آن‌ها را به قلمرو آرمانی وارد می‌کنیم.

۴) شامل ارزش‌هایی است که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند. - با عمل به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنیم.

۱۱۰- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- جامعه آپارتاید، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.

- مسدود بودن راه ارتفا و تحرک اجتماعی صعودی را انسداد اجتماعی می‌گویند.

- هویت ایرانی قبل از ظهر اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود.

- از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم پیامدهای تاریخی و اجتماعی آن‌ها را ارزیابی کنیم و راهی برای داوری درباره حق و باطل بودن آن‌ها نداریم.

۱) غ - ص - ص - ص

۲) ص - ص - ص - غ

۳) غ - ص - ص - غ

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۰/۹

آزمون ۹ دی ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید	ممکن است این سوالات در هر رده ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۵	۶	عربی زبان قرآن
	۱	۲	۴	۶	۷	تاریخ و جغرافیا
	۱	۲	۳	۴	۶	فلسفه و منطق

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۱۲۰	۱۱۱	۱۰
۲	عربی زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۳۰	۱۲۱	۱۰
	عربی زبان قرآن (۱)		۱۰	۱۴۰	۱۳۱	۱۰
۴	تاریخ و جغرافیا (۱)	اختیاری	۱۰	۱۵۰	۱۴۱	۱۰
	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۶۰	۱۵۱	۱۰
۶	منطق	اجباری	۱۰	۱۷۰	۱۶۱	۱۰
۷	فلسفه یازدهم	انتخابی	۱۰	۱۸۰	۱۷۱	۱۰
	منطق		۱۰	۱۹۰	۱۸۱	۱۰

كل كتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۱۵ - ۱۱۱)

۱۱۱- ﴿ وَهُوَ الَّذِي يَقْبِلُ التَّوْبَةَ عَنْ عَبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴾: وَ او کسی است که ...

۱) توبه بندگانش را قبول می‌کند و از بدی‌ها در می‌گذرد و آن‌چه را انجام می‌دهند، می‌داند!

۲) توبه را از بندگان خویش می‌پذیرد و از بدی‌ها در می‌گذرد و آن‌چه را انجام می‌دهید، می‌داند!

۳) توبه عبادت‌کنندگانش را می‌پذیرد و از بدی‌های آن‌ها در می‌گذرد و آن‌چه را انجام می‌دهید، می‌داند!

۴) توبه را از عبادت‌کنندگان خود قبول می‌کند و از بدی‌ها در می‌گذرد و هر آن‌چه را انجام می‌دهند، می‌داند!

۱۱۲- «أشجار الحديقة الخضراء تُعطى ثمرة يصْدَرْ قسم منها إلى بعض البلدان المتقدمة!»:

۱) درختان باع سرسبز، میوه‌ای می‌دهند تا برخی از آن به سایر کشورهای پیشرفت‌هه صادر گردد!

۲) درختان سرسبز باع، میوه‌ای می‌دهند که قسمتی از آن به بعضی کشورهای پیشرفت‌هه صادر می‌شود!

۳) درختانی سرسبز از باع، میوه‌ای می‌دهند که بخشی از آن را به بعضی کشورهای پیشرفت‌هه صادر کنند!

۴) درخت‌های سرسبز باع، میوه‌ای می‌دهند که برخی از آن به بخشی از کشورهای پیشرفت‌هه صادر می‌گردد!

۱۱۳- عین الصحيح:

۱) أَذْهَبْ إِلَى الصَّيْدَلِيِّ حَتَّى أَهْيَى الْأَدْوِيَةِ!: به داروخانه می‌روم تا داروها را تهیه کنم!

۲) يُنْقلُ النِّفَطُ بِوَاسْطَةِ الْأَنَابِيبِ عَبَرَ الْمُنْهَدِرَاتِ!: نفت به واسطه لوله‌ها از طریق پالایشگاه‌ها منتقل می‌گردد!

۳) هُلْ يُمْكِنُ لِلْبَشَرِ أَنْ يَسْتَعِينَ بِالْكَتَرِيرِيَا الْمُضَيَّئَةِ لِإِنَارَةِ الْمُدُنِ!: آیا برای انسان امکان‌پذیر است که برای نورانی ساختن شهرها، از باکتری نورانی کمک بگیرد!

۴) اشترينا شرشفاً و سريراً من سوق طهران!: ما از بازار تهران یک ملافه و یک بالش خریدیم!

۱۱۴- «ما مسلمانیم و باید از مظلومان جهان دفاع کنیم!»:

۱) نَحْنُ مُسْلِمُونَ وَ يَجِبُ عَلَيْنَا أَنْ نُدَافِعَ عَنِ الْمَظْلُومِينَ الْعَالَمَ!

۲) نَحْنُ مُسْلِمُونَ وَ عَلَيْنَا أَنْ نُدَافِعَ عَنِ الْمَظْلُومِ فِي الْعَالَمِ!

۳) نَحْنُ مُسْلِمُونَ وَ عَلَيْنَا أَنْ نُدَافِعَ عَنِ الْمَظْلُومِيِّ الْعَالَمِ!

۴) نَحْنُ مُسْلِمٌ وَ الدَّافِعُ عَنِ الْمَظْلُومِينَ وَاجِبٌ عَلَيْنَا!

۱۱۵- عین غير المناسب (في المفهوم):

۱) يوْمٌ لَكَ وَ يوْمٌ عَلَيْكَ!: در همیشه روی یک پاشنه نمی‌چرخد!

۲) ﴿ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾: خدا سرما را به اندازه بالا پوش می‌دهد!

۳) ثمرة العلم إخلاص العمل!: باز درخت علم ندانم به جز عمل!

۴) ﴿ لَكُمْ دِيْنُكُمْ وَ لِي دِيْنِ ﴾: گر تو نیکی مرا چه فایده ز آن ور بدم من، تو را از آن چه زیان!

١١٦- عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصريفي: «لا ينتفع بالعدوان أحدٌ علينا أن نؤكّد على الصداقة مع الآخرين!»

١) لا ينتفع: فعل مضارع للنفي - مزيد ثلاثي (من باب افعال) / فعل و فاعله «أحد» و مرفوع

٢) نؤكّد: فعل مضارع (ماضيه: أكّد و مصدره: تأكيد) - للمتكلّم / فعل و فاعل و الجملة فعلية

٣) العدوان: اسم - مثنى للمذكور، مفردته: «عدو» - معرب - معرفة / مجرور بحرف الجرّ

٤) الآخرين: اسم - جمع، مفردته: «آخر» - معرب / مضاف إليه و مجرور بـ «الياء»

١١٧- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) خلق الليل و النهار ليعبدوا ربكم!

٢) الطائر فوق الشجرة يغرس في كل الأحوال!

٣) كان الطلاب يتظاهرون خلف باب الصفت!

٤) شاهدت أصدقائي في الطريق و ذهبنا جميعاً نحو المدرسة!

١١٨- عین الجمع يترجم مفرداً:

١) هناك مرضى في المستشفى، كأنهم أربعة و خمسون مريضاً!

٢) الذرات تتشكّل من جزيئين إثنين: نواة الذرة و الإلكترون!

٣) يقول شراح العالم: أنشد حافظ ألف غزل في ديوانه!

٤) شاهد زملائي تسعه كتب تاريخية في تلك المكتبة!

١١٩- عین المفعول مبنياً:

١) قرأ هذا الطالب المُجدّ قصيدة رائعة!

٢) بلغني نباءً عظيمًّا أمس فأحضر صديقي فوراً!

٣) بعد سماع الصوت المهيب ابتعدنا عن منطقة الخطر!

٤) سرق أموال الناس من كانت له أملاك واسعة في بلاد أخرى!

١٢٠- عین ما فيه نائب الفاعل:

١) قلت لأبي: هذا أجمل فندق قد لبثنا فيه!

٢) ذكر في المجلس اسم رجل لا يعرفه أحد!

٣) أغلق كل يوم باب المدرسة بعد ذهاب التلاميذ!

٤) صنع هذا السوار العتيق يرجع إلى القرن العاشر!

کل کتاب

در این بخش، از میان سوالات عربی (۲) و عربی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالهای ۱۲۱ تا ۱۳۰ «بای» به سوالهای ۱۳۱ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۲)

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَاحِ وَ الْأَدْقَقِ فِي الْجَوابِ لِلْتَّرْجِمَةِ أَوِ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۲۱ - ۱۲۵)

۱۲۱- «دَعْ شَاتِمَكَ مُهَانًاً تُرْضِ الرَّحْمَنَ وَ تُسْخَطِ الشَّيْطَانَ وَ ثَعَابَ عَدُوكَ!»:

- ۱) اگر دشنامدهات را پست رها کنی، خدای بخشنده را راضی کرده و شیطان را عصبانی و دشمنت را کیفر دادهای!
- ۲) دشنامگویت را خوار رها کن تا خدای رحمان را راضی و اهریمن را خشمگین و دشمن خویش را مجازات کنی!
- ۳) دعا کن دشنامگویت خوار شود تا خدای رحمان را خشنود و شیطان را عصبانی و دشمن را کیفر کرده باشی!
- ۴) دشنامگویی پستت را رها کن تا خداوند بخشاینده راضی و اهریمن خشمگین تر و دشمن تو مجازات شود!

۱۲۲- «إِنْ فَتَحَ السِّنْجَابَ غِشَائِهِ الْخَاصَّ إِسْتِطَاعَ أَنْ يَطِيرَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةَ وَ خَمْسِينَ قَدْمًا فِي الْقَفْرَةِ الْأُولَى!»:

- ۱) چنانچه پرده خاص سنجاب باز گردد می‌تواند در پرش اول یکصد و پنجاه گام بیشتر پرواز کند!
- ۲) اگر سنجاب پرده خاکش را باز کند می‌تواند بیشتر از صد و پنجاه گام در اولین پرش پرواز کند!
- ۳) سنجاب اگر پرده خاص خود را باز کرد توانایی پرواز بیش از صد و پنجاه گام در یک پرش را دارد!
- ۴) وقتی سنجاب پرده خاکش را باز کند می‌تواند در پرش اول خود بیشتر از صد و پنجاه گام پرواز کند!

۱۲۳- «جَاءَ عَدِيًّا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ص) وَ أَسْلَمَ وَ أَسْلَمَتْ أَخْتَهُ أَيْضًا وَ بَعْدِ إِسْلَامِهِمَا قَبْيلَةُ طَيَّءٍ كَلَّهُمْ أَسْلَمُوا بَعْدَ اطْلَاقِ أَسْرَاهُمْ!»: عدی ...

۱) نزد رسول خدا (ص) آمد و مسلمان شد و خواهرش هم مسلمان شد و پس از آن‌ها قبیله طی بعد از آزادی اسیران مسلمان شدند!

۲) پیش رسول خدا (ص) آمد و مسلمان شد و خواهر او نیز مسلمان شد و بعد از مسلمان شدنشان قبیله طی همگی بعد از آزاد کردن اسیرانشان اسلام آوردنند!

۳) به سوی پیامبر (ص) رفت و او و خواهرش مسلمان شدند و پس از مسلمان شدن آنان تمام قبیله طی هم مسلمان شدند و سپس اسیران آنان آزاد گردیدند!

۴) نزد پیامبر (ص) رفت و او و خواهرش با هم اسلام آوردن آنان قبیله طی همگی مسلمان شدند تا اسیرانشان را آزاد کردنند!

۱۲۴- عَيْنُ الْخَطَا:

۱) رأيُ طالبًا في المدرسة كُنْتُ قَدْ رأيْتُهُ في الأسبوع الماضي!: دانشآموزی را در مدرسه دیدم که هفتة گذشته او را دیده بودم!

۲) لِنَعْلَمُ أَنْ يَحِبُّ عَلَيْنَا أَلَا نَنْحَرِفُ عَنِ الطَّرِيقِ الصَّحِيحِ!: باید بدانیم که بر ماست که از مسیر درست منحرف نشویم!

۳) كانت المُعلَّمة قد قالت لها أنها رَسِّبَتْ في امتحاناتها!: معلم به او گفته بود که او در امتحانات خود مردود گشته است!

۴) أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ الصَّادِقَ يَتَّالِ أَكْثَرَ مِمَّا نَالَهُ الْكَاذِبُ بِكَذْبِهِ!: آیا ندانستید که راستگو چیزی را به دست می‌آورد که دروغگو با دروغ خویش بدان نرسیده است!

۱۲۵- عَيْنُ الْخَطَا عن المفهوم التالي:

«الْعَالَمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ!»

۱) العلم وحده لا يكفي لكن العلم مع العمل يُفيد الإنسان!

۲) چو علمت بی عمل باشد سفیهی

چو با علمت عمل باشد فقیهی!

۳) عالم بی عمل به چه ماند به زنبور بی عسل!

۴) تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ، فَلَمَّا تَعَلَّمُهُ حَسَنَةٌ وَ طَلَبُهُ عِبَادَةٌ!

١٢٦- عَيْنُ الْخَطَا فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «لِيَحْصُلُ مُنْتَجَاتٍ أَكْثَرٌ إِسْتَخْدَمَ الْمَصْنَعُ عَمَالًا حَادِقِينَ وَ مُجَدِّينَ!»

١) يَحْصُلُ: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مصدره (حصول) / معناه يعادل المضارع الالتزامي؛ الجملة فعلية

٢) أَكْثَرُ: مفرد مذكر - اسم تفضيل من مصدر (إكثار) - صفة أو نعت للموصوف أو المنعوت

٣) إِسْتَخْدَمَ: فعل ماض - حروفه الراءة (ا، س، ت)، مصدره: استخدام - متعد / فاعله «المَصْنَع»

٤) عَمَالٌ: جمع تكسير أو مُكَسَّرٌ - اسم فاعل من: عمل - نكرة / مفعول و منصوب

١٢٧- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حِرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

١) فِي الْمَرَأَةِ الرَّابِعَةِ ارْتَقَعَ الْمُوجُ وَ الشَّابُ يَتَظَاهِرُ بِالْعَرْقِ!

٢) أَرْسَلَهَا وَالدُّهَا إِلَى مُؤْسَسَةِ اجْتِمَاعِيَّةٍ لِلْمُعَوَّقِينَ!

٣) لِسَانُ نَقَارِ الْحَشَبِ يَدُورُ دَاخِلَ جُمْجُمَتِهِ!

٤) الْكَأسُ إِنَاءٌ يُشَرِّبُ بِهِ الْمَاءُ أَوِ الشَّايُ!

١٢٨- « أَفْكَارُنَا السَّيِّئَةُ فِي الْحَيَاةِ!»؛ عَيْنُ الْخَطَا لِلْفَرَاغِينَ (بالنَّظَرِ إِلَى الْمَعْنَى):

٢) حَارَبَنا - كَيْ تَنْجَحَ

١) ثُحَارُبُ - حَتَّى تَنْجَحَ

٤) حَارَبْنَا - وَ تَجْحَنَّا

٣) لِثُحَارُبٍ - لِتَنْجَحَ

١٢٩- عَيْنُ فَعْلًا مُضَارِعاً لِسَنِ مَعْنَاهُ مَاضِيًّا:

١) الْيَوْمُ أَنَا بِحَثْثٍ عَنْ كِتَابٍ تَلَمِيذٍ يَجْلِسُ خَلْفِي فِي الصَّفَّ!

٢) أَصْدِقَائِي لَمْ يَجْتَهِدُوا فِي درُوسِهِمْ فَلَهُمْ لَمْ يَأْسِلُوا إِلَى آمَالِهِمْ!

٣) كَانَتِ الْبَنَاثُ فِي الْقَدِيمِ يَتَعَلَّمُنَ أَفْسَلُ الْأَعْمَالِ مِنْ أَمْهَاتِهِنَّ!

٤) لَيْتَ كُلَّ طَالِبٍ يَعِيشُ فِي الْبَلَادِ يَحْصُلُ عَلَى مَهْنَةٍ مَنْاسِبَةٍ!

١٣٠- عَيْنُ اسْمٍ إِشَارَةٍ إِذَا حُذِفَ لَا يَتَغَيَّرُ مَعْنَى الْجَمْلَةِ:

١) هَذَا يَوْمٌ يُرِيدُ الطَّلَابُ الْذَّهَابَ إِلَى السَّيَاحَةِ الْعَلْمِيَّةِ فِيهِ!

٢) هُؤُلَاءِ تَلَامِيذٍ اسْتَطَاعُوا التَّعْرُفَ عَلَى الْمُشَكَّلَاتِ الْدَّرَاسِيَّةِ!

٣) رَأَيْتُ طَائِرًا يَنْقُرُ جَذْعَ الشَّجَرَةِ، سُمِّيَ هَذَا الطَّائِرُ بِنَقَارِ الْخَشَبِ!

٤) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ هُؤُلَاءِ طَلَابٍ صَارُوا عَالَمِينَ بَعْدَ تَخْرِجِهِمْ مِنِ الْجَامِعَةِ؟

كل كتاب

اگر به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.

عربی زبان قرآن (۱)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۳۱ - ۱۳۵)

۱۳۱- **يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا** ﴿١﴾ :

۱) در آفرینش آسمان و زمین فکر می‌کنند، خداوندا این را بیهوده نیافریدی!

۲) در خلقت آسمان‌ها و زمین در اندیشه‌اند، پروردگارا این باطل را تو نیافریدی!

۳) اندیشه می‌کنند در آفرینش آسمان‌ها و زمین، پروردگارا این را بیهوده نیافریدی!

۴) درباره آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشنند، پروردگار ما این را بیهوده خلق نکرده است!

۱۳۲- **لِأَسْمَاكِ خِلْقَةُ غَرِيبَةٍ، يَنْبُرُ ضَوْءُ عَيْوَنِ بَعْضِهِنَّ عَلَى عُمَقِ مَأْيَيْ مَتَرٍ!** ﴿١﴾ :

۱) برای ماهیان، آفرینش شگفتی است، روشنایی چشم بعضی از این ماهیان در عمق دویست متر، به محیط نور می‌دهد!

۲) آفرینش ماهیان، عجیب است، برخی از چشمان این ماهی‌ها در عمق صد متر، سبب نورانی شدن محیط می‌شود!

۳) ماهیان، آفرینش عجیبی دارند، نور چشمان برخی از این ماهیان در عمق دویست متر، محیط را روشن می‌کند!

۴) ماهی‌ها، خلقت عجیبی دارند، نور چشمهای این ماهی‌ها در عمق صد متر، محیط را روشن می‌کند!

۱۳۳- **تَغْسِلُ الدَّلَافِينُ أَجْسَامَهُمْ بِمِيَاهِ الْبَحْرِ وَ هَذَا الْعَمَلُ يُؤْدِي دُورًا مُهِمًا فِي الْوَقَايَا مِنْ اِبْتِلَائِهَا بِالْأَمْرَاضِ الْمُخْتَلَفَةِ!** ﴿٢﴾ :

۱) دلفین‌ها اجسام خود را با آب‌های دریاها می‌شویند و این کار، نقش مهمی در عدم ابتلای آن‌ها به انواع بیماری‌ها ایفا می‌کند!

۲) دلفین‌ها تنشان را در آب دریاها شست و شو می‌دهند و این عمل، نقشی مهم در پیشگیری از مبتلاشدن آن‌ها به بیماری‌های مختلف ایفا می‌کند!

۳) شستن جسم دلفین‌ها در آب‌های دریاها، نقشی مهم در پیشگیری از ابتلای آن‌ها به بیماری‌های گوناگون ایفا می‌کند!

۴) دلفین‌ها بدن‌های خود را با آب‌های دریاها می‌شویند و این کار، نقش مهمی در پیشگیری از ابتلای آن‌ها به بیماری‌های گوناگون ایفا می‌کند!

۱۳۴- **عِنْ الْخَطَأِ:**

۱) فی هذِهِ الْمِنْطَقَةِ عَجَابُ مَخْلوقَاتِ اللَّهِ كَثِيرَةٌ! شَغَفَتِي هَمْ مُخْلوقَاتِ خَداونَدِ درِ اَيْنِ مِنْطَقَةِ زِيَادَ اَسْتِ!

۲) بَيْعُ هَذِهِ الْأَدوِيَةِ دُونَ وَصْفَةِ الطَّبِيبِ غَيْرِ مَسْمُوحٌ لَنَا! فَرْوَشُ اَيْنِ دَارُوْهَا بَدْوُنَ نَسْخَةٍ پِزْشَكٌ بِرَأْيِ ماِ مجَازٌ نِيَسْتِ!

۳) قَدْ أَعْجَبَتِي الدَّلَافِينُ الَّتِي تَسْتَطِيعُ أَنْ تُتَقدِّمَ إِنْسَانًا مِنَ الغَرْقِ فِي الْبَحْرِ! مَرَا بِهِ شَغَفَتُ آوْرَدَهَا دَلَافِينَ هَاهِيَ كَمِيْ تَوَانَدَ يَكْ اَنْسَانَ رَا اَزْ غَرْقَ شَدَنَ درِ درِيَا نِجَاتَ دَهَنَدَا!

۴) لِلْغَرَابِ صَوْتٌ يُحِذِّرُ بِهِ الْحَيَوانَاتِ الْأَخْرَى لِتَبْتَعِدَ عَنْ مِنْطَقَةِ الْخَطَرِ بِسُرْعَةٍ! كَلَاغٌ صَدَائِيَ دَارَدَ كَهْ باَ آنِ دِيَگَرِ حَيَوانَاتِ رَا آَگَاهَ مِيْ كَنَدَ تَا زَوَدَ خَودَ رَا اَزْ مِنْطَقَةَ خَطَرَ دَورَ كَنَنَدَا!

۱۳۵- **كَشْتَى اَيِّ كَهْ درِ طَوْفَانَ شَكَسْتَهِ شَدَ بِهِ وَسِيلَهِ يَدِكَ كَشَ بَزَرَگَ بِهِ سَوَى بَنَدَرَ حَرَكَتَ دَادَهِ مِيْ شَوَدَا!:**

۱) السَّفِينَةُ الَّتِي إِنْكَسَرَتِ فِي الْعَاصِفَةِ تُحَرَّكُ بِالْقَاطِرَةِ الْكَبِيرَةِ نَحْوَ الْمِينَاءِ!

۲) السَّفِينَةُ الَّتِي كُسِرَتِ فِي الْعَاصِفَةِ تَتَحَرَّكُ بِالْقَاطِرَةِ الْعَظِيمَةِ نَحْوَ الْمِينَاءِ!

۳) تُحَرَّكُ عَلَى الْقَاطِرَةِ الْعَظِيمَةِ السَّفِينَةُ الَّتِي كُسِرَتِ فِي الرِّيَاحِ إِلَى الْمِينَاءِ!

۴) تَتَحَرَّكُ بِالْقَاطِرَةِ الْكَبِيرَةِ السَّفِينَةُ الَّتِي إِنْكَسَرَتِ فِي الْعَاصِفَةِ إِلَى الْمِينَاءِ!

١٣٦- عین الصحيح عن مفهوم الكلمة:

١) المواطن: الشخص الذي يعيش معنا في بلد واحد!

٢) الأعصار: ريح شديدة تُخربُ الأماكن التي في مسیرها!

٣) الإمطار: هي الماء التي تنزل من السماء و مفردها المطر!

٤) المحطات: هي الأماكن التي تُبَثِّل لالأمور المختلفة و مُرادفها المواقف!

١٣٧- عین الصحيح في ضبط حركات الحروف:

١) أربعة و خمسون من الطلاب يحضرُون في إمتحان القبول!

٢) تَجَمَّع الدلافين حول سمكة القرش بعد مشاهدتها في البحر!

٣) يصيد الصيادون الحيوانات المفترسة بعد أن يشاهدوها في الغابة!

٤) هؤلاء الرياضيون سوف يتلقّسون في الألعاب الأولمبية في العام المستقبلي!

١٣٨- عین الصحيح إذا صار الفعل مجهولاً في: «كان الإنسان يجمع النفت من سطح الأرض!»

١) كان الإنسان يجمع من سطح الأرض!

٢) كان النفت يجمعه الإنسان من سطح الأرض!

٣) كان جمع النفت من سطح الأرض!

١٣٩- عین ما لا يوجد فيه المفعول (= مفعول به):

١) آفة العلم النسيان فقيده بالكتابة!

٢) أواصل طريقي نحو التوفيق و أنا مجتهد!

١٤٠- عین ما ليس فيه نون الوقاية:

١) كتبْ تماريني في المدرسة ولم يساعدني أحدٌ عليها!

٢) دعاني صديقي إلى حفلة ميلاده قبل يوم في المطعم!

٣) إذا ظلمني أحدٌ يجب ألا أقبل هذا الظلم وأدافع عن نفسي!

٤) قُلْت لأختي إن سكني في القرية مع إخواني شعرى بالفرح!

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس خبری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۴۱- پژوهشگر در کدام مرحله یک پژوهش تاریخی، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود؟

(۲) شناسایی منابع

(۱) گردآوری اطلاعات

(۴) انتخاب موضوع

(۳) تحلیل اطلاعات

۱۴۲- کدام مورد از جمله اقدامات سلسله هان در چین باستان می‌باشد؟

(۲) تکمیل دیوار بزرگ چین

(۱) یکسان نمودن عیار سکه‌ها

(۴) نوسازی تشکیلات اداری

(۳) گشایش جاده ابریشم

۱۴۳- علت افزایش تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی ایران در عصر قاجار چه بود؟

(۱) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا

(۲) آگاهی درباره تاریخ ایران به واسطه مورخان یونانی و رومی

(۳) خروج فعالیت‌های باستان‌شناسی از انحصار کشور فرانسه

(۴) علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران و گسترش کاوش‌ها

۱۴۴- کدام اقدام در زمان پادشاهی خسروانوشیرون، یکی از پادشاهان مشهور ساسانی، به وقوع پیوست؟

(۱) برانداختن حکومت اعراب لخmi در جنوب غربی ایران

(۲) انجام اصلاحات نظامی و اقتصادی جهت سامان بخشیدن به اوضاع کشور

(۳) حمایت از جنبش مزدک جهت کاهش قدرت اشرف و موبدان

(۴) مقابله با امپراتوری روم شرقی و شکست آن

۱۴۵- کدام مورد از ویژگی‌های معماری دوره اشکانی محسوب نمی‌شود؟

(۲) رواج هنر گچبری

(۱) ساخت بناهای دارای ایوان

(۴) استفاده از نقاشی دیواری

(۳) استفاده از ترکیب آجر و کاشی

۱۴۶- کل نگری یا دید ترکیبی در جغرافیا یادآور چیست؟

(۱) تلاش بیوقفه انسان برای معلوم ساختن ناشناخته‌های جهان هستی با استفاده از علوم مختلف

(۲) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.

(۳) وجود ارتباط بین جغرافیا و سایر رشته‌ها و کمک گرفتن این رشته از سایر علوم

(۴) اهمیت این رشته در مطالعه پراکندگی پدیده‌ها در نواحی مختلف

۱۴۷- کدامیک در منطقه کوهستانی آذربایجان قرار دارند؟

الف) قله علم کوه

ب) رشته کوه قره‌داغ

ج) توده‌های کوهستانی سهند و سبلان

د) کوه بینالود

۴) الف، ب

۳) ج، د

۲) ب، ج

۱) الف، د

۱۴۸- به ترتیب کدام گزینه بیانگر ویژگی کانون‌های آبگیر فصلی و رودهای دائمی است؟

(۱) شکل‌گرفتن کانون آبگیر موقت - اغلب در شرق کشور جریان دارند.

(۲) میزان بارش و زمان آن برای تقسیم‌بندی معیار محسوب نمی‌شود - مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت و بیشتر طغیانی‌اند.

(۳) حفظ کردن ذخیره آب از فصول سرد سال تا ابتدای ماه‌های گرم سال - تغذیه‌شدن از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر

(۴) بارش باران در حداقل هشت ماه از سال - بیشتر بودن میزان آب در صورت جریان داشتن در نواحی مرطوب

۱۴۹- کدام گزینه توصیفی صحیح از «روستایی در دامنه کوهستان» و «روستایی در امتداد یک جاده» است؟

(۱) از روستاهای پراکنده محسوب می‌شود. - روستایی خطی است.

(۲) روستایی مرکز است. - روستایی پراکنده است.

(۳) روستایی خطی است. - از روستاهای پراکنده محسوب می‌شود.

(۴) روستایی پلکانی است. - از روستاهای مرکز محسوب می‌شود.

۱۵۰- عدم تعادلی که در پراکندگی قطب‌های صنعتی در کشور به وجود آمده است، نتیجه چیست؟

(۱) قابلیت پایین شیوه‌های بهره‌برداری از منابع طبیعی

(۲) اولویت پایین بخش صنعت در توسعه مناطق مختلف کشور

(۳) در اختیار نبودن راه‌ها و وسائل حمل و نقل کافی و مطلوب

(۴) عدم توجه کافی به توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی ایران

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۵۱- در کدام نوع تاریخ‌نویسی، مورخ ناچار به گزینش می‌شود و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند؟

(۴) موضوعی

(۳) تحلیلی

(۲) روایی

(۱) ترکیبی

۱۵۲- چرا رسول خدا (ص) در سال نخست هجرت، تصمیم به تشکیل نیروی نظامی علیه دشمنان اسلام گرفت؟

(۱) مقابله با قدرت و موقعیت قریش در منطقه حجاز

(۲) تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و کسب غنیمت

(۳) سرکوب اقدامات منافقان در فتنه‌ها و آشوب‌ها در مدینه

(۴) مقابله با کارشکنی سران یهودی و رؤسای قبایل بزرگ آنان

۱۵۳- حکومت غزنوی به منظور رفع نیاز خود به تشکیلات دیوانی، به چه اقدامی مبادرت کرد؟

(۲) مقابله گسترده با نیروی سرکش امیران و نظامیان ترک

(۱) جذب دیوان‌سالاران ایرانی از دربار خلافت عباسی

(۴) به خدمت گرفتن دیوان‌سالاران حکومت سامانی و آل بویه

(۳) تقویت حکومت مرکزی از طریق توسعه نظام اداری

۱۵۴- پیدایش سلسله آل مظفر در جنوب ایران، پیامد کدام‌یک از وقایع زیر می‌باشد؟

(۲) ایجاد ثبات نسبی پس از پایان موج اول حمله چنگیزخان

(۱) بروز آشفتگی سیاسی پس از مرگ آخرین ایلخان مغول

(۴) تمایل تدریجی خان‌زادگان مغولی به جدایی از ایلخانان

(۳) پیروی حکومت ایلخانی از شیوه حکمرانی ملوک الطوایفی

۱۵۵- شاه عباس اول، برای مقابله با دشمنان خارجی، در نخستین اقدام چه کرد؟

(۱) سواحل و جزایر ایرانی خلیج‌فارس را از اشغال پرتغالی‌ها آزاد کرد.

(۲) با وارد آوردن ضربه‌ای سنگین بر ازبکان، آنان را عقب راند.

(۳) ضمن آزادسازی مناطق شمال غرب ایران، عراق را به قلمرو صفوی افزود.

(۴) با اعزام سپاه صفوی به آذربایجان، نیروهای عثمانی را شکست داد.

۱۵۶- اینکه انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن‌ها چاره‌اندیشی می‌کنند و به ابداع ابزارهایی می‌پردازنند، بیانگر کدام است؟

- ۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۱۵۷- ظهر چاله‌های بادی در بیابان‌ها مستلزم چه شرایطی است؟

- ۲) ماسه‌های ریز، شن و سنگ‌های ریز و درشت
۴) ماسه‌های ریز، وزش باد و نبود پوشش گیاهی

۱۵۸- با توجه به تأثیر ارتفاع بر پوشش گیاهی، نمی‌توان گفت هرچه ارتفاع افزایش یابد...

- ۲) فصل رویش گیاهان بیشتر می‌شود.
۴) قد یا بلندی گیاهان کوتاه‌تر می‌شود.

۱۵۹- کدام نوع از فعالیت‌های اقتصادی زیر با باقیه تقاضوت دارد؟

- ۱) بخشی از مردم خوزستان با کاشت و بهره‌برداری از نیشکر درآمدزایی می‌کنند.
۳) شهر عسلویه از بزرگ‌ترین تولیدکننده‌های فراورده‌های پتروشیمی کشور است.
۳) بیشتر دامپروری کشور ما در نواحی غربی و وابسته به ارتفاعات است.

۴) شهر سرچشمۀ بهواسطه حضور معادن مس به شهرت رسیده است.

۱۶۰- «بنیادهای زیستی از عوامل مؤثر در قدرت ملی کشورهاست.» کدام گزینه با این موضوع ارتباط پیدا می‌کند؟

- ۱) برخورداری دائمی یک کشور از فضا و وسعت بالاتر، قدرت بیشتر و مشکلات کمتر در انجام فعالیت‌ها را به دنبال دارد.
۲) برخورداری از آبوهای معتدل و فراهم آوردن امکان برخورداری از قدرت بالای سیاسی
۳) قرارگیری یک کشور در بین همسایگان قدرتمند یا ضعیف، موقعیت مناسب یا آسیب‌پذیری آن را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
۴) نیرومندی در قدرت دریابی و بهره‌مندی از فرصت‌های ناشی از آن

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۶۱- در تشبیه دانش منطق به «علم پژوهشکی» و «سیستم‌های کنترلی خودرو» وجه شباهت به ترتیب به کدام‌یک از موارد زیر برمی‌گردد؟

(۲) روش منطق - ابزاری‌بودن منطق

(۱) هدف منطق - ابزاری‌بودن منطق

(۴) روش منطق - کاربردی‌بودن منطق

(۳) هدف منطق - کاربردی‌بودن منطق

۱۶۲- در کدام گزینه نوع مغالطة احتمالی، به درستی ذکر شده است؟

(۱) من احساس سیری می‌کنم. (اشتراک لفظ)

(۲) پسر بچه گم شده توسط مادرش پیدا شد. (نگارشی)

(۳) من مانند تو بیکار هستم. (ابهام در مرجع ضمیر)

(۴) دسته‌گلی که به آب داده بودم از آب گرفتم. (توسل به معنای ظاهری)

۱۶۳- در کدام گزینه مفهومی وجود دارد که هم می‌تواند جزئی و هم کلی باشد؟

(۱) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد

اکسی‌پیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم
بر بساط سایه همچون کوه سنگین است خواب

(۲) می‌کند اسباب راحت پایه غفلت قوی

قرآن ز بر بخوانی در چارده روایت

(۳) عشقت رسد به فریاد گر خود بهسان حافظ

ورنه که از ته دل، در این جهان شکفته است؟

(۴) خمیازه نشاط است، روی گشاده گل

۱۶۴- کدام گزینه جای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«تعريف جسم به کیفیتی دارای مقدار و اندازه، ...»

(۱) جامع است ولی مانع نیست.

(۴) نسبت بین مصادیق مجهول و تعریف تباین است.

(۳) نمی‌توان گفت نه اعم است نه اخص.

۱۶۵- اگر گفته شود «کتاب‌های قدیمی همچون مواد غذایی تاریخ گذشته هستند که استفاده از آن‌ها موجب مسمومیت ذهنی و عقب‌ماندگی افکار

می‌شود.» در مورد این استدلال چه می‌توان گفت؟

(۱) استقرای تعمیمی است که در آن حکم مواد غذایی تاریخ گذشته را به کتب قدیمی تعمیم داده است.

(۲) تعمیم حکم جزئی به کلی از طریق نوعی تشبیه یا تمثیل صورت گرفته است که در آموزش کاربرد فراوان دارد.

(۳) استدلالی از نوع تمثیلی با حمایت مطلق نتیجه از مقدمات است؛ یعنی نتیجهٔ قیاس از قوت لازم برخوردار است.

(۴) در جمله «غذای روح انسان با غذای جسم آن متفاوت است.» نقد استدلال، با توجه به وجود اختلاف صورت گرفته است.

۱۶۶- نوع قضیه حملی در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) نه مرد آن است که در وی مردمی نیست.
۲) نشکند عهد من إلّا سنگدل.

۳) من از نزدیک بودن‌های دور می‌ترسم.
۴) دانش‌آموز این کلاس باهوش است.

۱۶۷- در کدام گزینه به ترتیب عکس مستوی، نقیض متداخل و متداخل نقیض قضیه «بعضی کتاب‌ها مفید نیستند» به درستی آمده است؟

۱) بعضی مفیدها کتاب نیستند - بعضی کتاب‌ها مفید هستند - برخی کتاب‌ها مفید هستند.

۲) عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد - بعضی کتاب‌ها مفید هستند - بعضی کتاب‌ها مضر نیستند.

۳) بعضی مفیدها کتاب نیستند - هر کتابی مفید است - بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

۴) عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد - برخی کتاب‌ها مفید هستند - بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

۱۶۸- عکس مستوی متداخل قضیه‌ای «بعضی الف ب است» می‌باشد، بین متضاد آن، با عکس مستوی تداخل تحت تضاد قضیه «بعضی الف ب نیست»

کدامیک از اقسام تقابل برقرار است؟

۱) تناقض
۲) تضاد
۳) تداخل
۴) تداخل تحت تضاد

۱۶۹- کدام گزینه درباره قیاس زیر صحیح است؟

«هر علتی وجوب‌بخش است، آب برای رشد گیاه علت است؛ آب وجوب‌بخش رشد گیاه است.»

۱) حد وسط در دو مقدمه تکرار نشده است.

۲) مغالطة اشتراک لفظ در واژه «علت» روی داده است.

۳) قیاس شکل چهارم است که تمامی شرایط اعتبار قیاس را دارد.

۴) حد وسط این قیاس اقتراضی در مقدمه دوم آن علامت منفی دارد.

۱۷۰- اگر مقدمه اول قیاسی «بعضی الف ب نیست» و مقدمه دوم آن «هر ب ج است» باشد، ...

۱) قیاس شکل اول معتبر ساخته می‌شود.
۲) هیچ قیاس معتبری ساخته نمی‌شود.

۳) ممکن است نتیجه دارای کیفیت موجبه باشد.
۴) می‌توان یک قیاس استثنایی ساخت.

کل کتاب

در این بخش، از میان سوالات فلسفه یازدهم و منطق تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰ «یا» به سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۷۱- کدام گزینه می‌تواند وجه تمایز اصلی فلسفه از سایر دانش‌ها باشد؟

(۲) گستره موضوعی آن

(۱) استفاده از روش عقلی و استدلای

(۴) بنیادی بودن مسائل آن

(۳) عمیق بودن مباحث مطرح شده در آن

۱۷۲- در کدام گزینه وجه افتراق یک فیلسوف واقعی از عموم مردم ذکر شده است؟

(۲) نقد و ارزیابی اندیشه و رفتار خود و دیگران

(۱) اندیشیدن در باب مسائل بنیادین فلسفی

(۴) نظر و عقیده متفاوت درباره امور مرتبط با فلسفه و زندگی

(۳) تبعیت از برهان و مواجهه جدی با مسائل فلسفی

۱۷۳- همه تعاریف زیر در توضیح مفهوم «تاو» در فلسفه لائوتسه مناسب هستند؛ به جز ...

(۱) راهی که امور طبیعی با توالی منظم به آن جریان دارند.

(۲) نظام اخلاقی و فیزیکی عالم که مسیر خردورزی در امتداد آن است.

(۳) نفس حقیقی انسانی که جهان را در مقابل خود به ادراک در می‌آورد.

(۴) قوانین باطنی و خاص در ذات اشیاء و موجودات گوناگون جهان هستی.

۱۷۴- کدام گزینه جزو اتهامات سقراط از زبان ملتوس نبود؟

(۲) انکار خدایان مورد قبول یونانیان

(۱) حق جلوه دادن باطل

(۴) سخن‌گفتن از خدایی جدید

(۳) گمراه کردن جوانان

۱۷۵- سوفیست‌ها به‌طور دقیق کدام امر را در بحث امکان شناخت نامقوبل دانسته‌اند؟

(۱) رسیدن به باورها و تصوراتی در جریان زندگی

(۲) امکان برقرار کردن ارتباط با اشیاء گوناگون

(۳) تطابق شناخت‌های ذهنی ما با امور واقع در جهان خارج

(۴) عدم تردید در وجود داشتن واقعیات برخلاف توهمنات

۱۷۶- به ترتیب وجه اشتراک شناخت عقلی و شناخت شهودی، ... و وجه تمایز آن دو، ... است.

۱) توانایی درک امور مأمور تجربه - تدریجی یا دفعی بودن کسب آن

۲) توانایی درک امور مأمور تجربه - نیازمندی یا عدم نیاز به استدلال

۳) نیازمندی به تهذیب نفس - نیازمندی یا عدم نیاز به استدلال

۴) نیازمندی به تهذیب نفس - تدریجی یا دفعی بودن کسب آن

۱۷۷- هر یک از موارد زیر، مربوط به کدامیک از آثار بی‌مهری به تفکر عقلی پس از گسترش پوزیتیویسم و تجربه‌گرایی مطلق در اروپا می‌باشد؟

- تجربه نمی‌توانست درباره خوب و بد احکام اخلاقی اظهار نظر کند.

- تجربه از دستیابی به همه خصوصیات اشیاء ناتوان بود.

۱) عدم قطعیت احکام تجربی - محدودیت‌های روش تجربی

۲) محدودیت‌های روش تجربی - عدم قطعیت احکام تجربی

۳) عدم قطعیت احکام تجربی - عدم قطعیت احکام تجربی

۱۷۸- در کدام گزینه به ترتیب به تفاوت و شباهت نظریه «دکارت» و «ماتریالیست‌ها» درباره انسان اشاره شده است؟

۱) اختیار و اراده انسان در اثر وجود نفس - ماهیت کاملاً متفاوت نفس و بدن

۲) قائل بودن به نفس به عنوان منشأ استدلال و افکار - انکار وجود مستقل بُعد غیرمادی انسان

۳) قائل بودن به وجود نفس به عنوان بُعدی مستقل در آدمی - تلقی بدن انسان به عنوان ماشینی پیچیده

۴) انکار وجود نفس در انسان - قائل بودن به سلسله اعصاب مغز به عنوان منشأ اندیشه انسان

۱۷۹- بیت زیر به کدامیک از ویژگی‌های روح از منظر فلاسفه مسلمان اشاره دارد؟

تابه گل پنهان بود ذر عدن «هبطوا فکن جان را در بدن

۱) روح بُعد مجرد انسان و جدای از بدن است.

۲) روح هدیه‌ای الهی و غیرزمینی است.

۳) روح و بدن وحدتی حقیقی دارند.

۴) روح دارای جایگاهی رفیع در نظام طبیعت است.

۱۸۰- کدام گزینه درباره دیدگاه فیلسوفان دوره یونان باستان در باب اخلاق، صحیح می‌باشد؟

۱) طبق دیدگاه ارسسطو رسیدن به اعتدال هدف غایی از انجام فعل اخلاقی است.

۲) بنابر نظر افلاطون رسیدن به حکمت، خویشنده‌داری و شجاعت متنضم سعادت انسان است.

۳) درک حسن بودن اعتدال امری است که صرفاً مختص فلاسفه نمی‌باشد.

۴) از منظر افلاطون حالت افراط عقل، جربه و حالت تفریط آن، سفاهت است.

کل کتاب

منطق

اگر به سؤال‌های ۱۷۱ تا ۱۸۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ دهید.

۱۸۱- اگر یک تصدیق مجهول داشته باشیم ...

- (۱) لزوماً همه تصورات سازنده آن مجهول خواهد بود.
(۳) لزوماً مشکل از تصورات معلوم و مجهول می‌باشد.

۱۸۲- در کدام گزینه احتمال وقوع هر دو مغالطة نگارشی و ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد؟

- (۱) هنگام سحر، حین برگزاری نمایش استعدادها، علی معلمش را در حالی که متعجب بود، دید.
(۲) قاضی برای بررسی پرونده جرم اتفاق افتاده در تهران به دادگاه رفت.

(۳) علی فردی بسیار قاطع است و نظرات او همواره نتیجه‌بخش و برندۀ هستند.

(۴) شهاب از دیدن بیشتر بسیار تعجب کرد و از ماشینش پیاده شد تا او احوال پرسی کند.

۱۸۳- بین دو مفهوم «بدون ابعاد و قرمز» چه نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

- (۱) تساوی
(۳) عموم و خصوص مطلق
(۴) تباین

۱۸۴- در چه تعداد از عبارات زیر، تعریف اعم از مفهوم تعریف شده است؟

- اسب: حیوان علفخواری که سُم دارد.

- فلز: جامدی که رسانای برق است.

- منطق: علمی است ابزاری، برای تمییز تفکر درست از نادرست.

- مربیع: چهار ضلع برابر دارد.

- ستاره: جرمی آسمانی و نورانی است.

۱) دو

۲) سه

۳) چهار

۴) پنج

۱۸۵- کدام گزینه در مورد استقرای تعمیمی نادرست است؟

- (۱) اگر شرایط استفاده از استقرای را به درستی رعایت کنیم باز هم امکان بروز مغالطه وجود دارد.
(۲) نمونه‌ها باید بیانگر همه طیف‌های مختلفی باشند که در جامعه آماری وجود دارند.
(۳) در استقرای تعمیمی هر چقدر جامعه آماری بیشتر باشد استقرای قوی‌تر خواهد بود.
(۴) اگر شرایط استفاده از استقرای را به درستی رعایت نکنیم دچار مغالطه تعمیم شتاب‌زده می‌شویم.

۱۸۶- نوع کدام قضیه با سایرین متفاوت است؟

- (۱) سفیر، نماینده کشورش در کشور مقصود است.
(۳) سفارتخانه‌ها دارای مصنوبیت دیپلماتیک می‌باشند.

۱۸۷- اگر عبارت «بعضی الف ب است» صادق باشد، نقیض کدامیک از قضایای زیر حتماً صادق خواهد بود؟

- (۱) هیچ ب الف نیست.
(۳) بعضی ب الف نیست.

۱۸۸- اگر بدانیم نقیض یک قضیه، قضیه صادق «بعضی الف ب نیست» می‌باشد، به ترتیب چه حکمی می‌توان درباره متضاد، عکس مستوی و متداخل آن قضیه صادر کرد؟

- (۱) صادق - نامشخص - کاذب
(۳) صادق - کاذب - نامشخص

۱۸۹- در کدامیک از قیاس‌های اقترانی زیر دامنه مصاديق موضوع و محمول نتیجه قیاس، هر دو علامت منفی دارند؟

- (۱) هر ج ف است. - بعضی ج د نیست.
(۳) هیچ ت م نیست. - هر الف م است.

۱۹۰- اگر «بعضی ب ج نیست» مقدمه دوم یک قیاس شکل اول باشد، مقدمه اول کدام باشد تا شرط دوم اعتبار قیاس رعایت نشود؟

- (۱) بعضی ب الف است.
(۳) هیچ ب الف نیست.
(۴) هیچ ب الف ب است.

آزمون آمادگی شناختی ۹ دی ۱۴۰۱

دانش آموز عزیز!

یادگیری فرآیندی است که نیازمند پشتیبانی ساز و کارهای شناختی مغز است. آگاهی از این ساز و کارها می‌تواند توانایی یادگیری شما را توسعه دهد. آمادگی شناختی، توانایی بهره‌مندی از کارکردهای شناختی مغز در موقعیت‌های مختلف است.

آمادگی شناختی					
خلاقیت	سازگاری	تصمیم‌گیری	حل مساله	فراشناخت	توجه و حافظه

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی در راستای حمایت از فرآگیران با همکاری اساتید علوم اعصاب شناختی دانشگاه شهید بهشتی در مرکز پژوهشی علوم اعصاب شناختی رفتار، در نظر دارد آمادگی شناختی داوطلبان را به صورت دوره‌ای مورد سنجش قرار دهد. سوالات این بخش پاسخ درست و یا غلط ندارد و هدف این سوالات آگاهی شما از میزان آمادگی شناختی خود است. هدف این بخش حمایت شرکت‌کنندگان برای استفاده بهتر از توانایی‌های شناختی خود در فرآیند یادگیری است. ما برای ارتقاء این توانایی‌ها توصیه‌هایی را به همراه کارنامه‌ی مربوطه، برای شما فراهم خواهیم نمود.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید.

۱۹۱- در موقع مطالعه افکار مزاحم سراغم می‌آید.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۲- مراحل مختلف رسیدن به هدف خود را می‌دانم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۳- من ارتباط بین فعالیت درسی و هدفم را می‌دانم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۴- من ارزش و یا زیان گزینه‌های پیش روی خود را قبل از انتخاب بررسی می‌کنم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۵- من از نقاط قوت و ضعف خود در مطالب درسی آگاهم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۶- من برای اینکه مطالب درسی را بفهمم، مثال‌های خودم را می‌زنم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۷- من برای مشکلات پیش روی خود در مطالعه یک راه حل پیدا می‌کنم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۸- اگر برنامه‌ریزی ام به خوبی پیش نرفت، می‌توانم برنامه‌ای جایگزین برایش قرار دهم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۹- تغییر شرایط محیطی مانع مطالعه‌ام می‌شود.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۰- تمرکز برای مطالعه برایم دشوار است.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۱- من روی کاربردهای مختلف مطالب درسی فکر می‌کنم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۲- من مطالب درسی را با زبان خودم بازگویی می‌کنم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۳- من می‌توانم بین انتخاب‌های مختلف برای مطالعه تصمیم بگیرم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۴- من می‌دانم برای هدف خود از کجا باید شرع کنم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۵- من می‌دانم چه مطالبی برای یادگیری مهم‌تر است.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۶- موقع مطالعه به راحتی حواسم پرت می‌شود.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۷- می‌توانم به خاطر یک هدف ارزشمند آینده، از لذت کنونی بگذرم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۸- نمی‌توانم درس‌های مختلف را در یک روز بخوانم.

- (۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۹- چه میزان مایل به دریافت توصیه‌های مرتبط با بهبود آمادگی شناختی خود هستید؟

- (۱) بسیار زیاد (۲) زیاد (۳) بسیار کم (۴) مایل نیستم.

۲۱۰- تاچه میزان انتظار دارید این توصیه‌ها در بهبود آمادگی شناختی شما موثر باشند؟

- (۱) بسیار زیاد (۲) زیاد (۳) بسیار کم (۴) انتظار ندارم.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ دی ماه

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است برگسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زرائدوز، جواد زنگنه قاسم‌آبادی، کورش شاه‌منصوریان، علیرضا عبدی، امیر محمودیان
اقتصاد	مائده حسنی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سجاد غلام‌پور سیوکی، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، زینب آذری، آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، شهریار عبدالله، نگار غلامی
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، بهروز حیدریکی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصر‌آبادی، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی، سیده مهیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و چهارفایا	میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، ملیحه گرجی، آزاده میرزاچی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمدیرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرا قموشی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، سید علیرضا علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سید علیرضا علی‌نژاد، امیرحسین واحدی	فریبا رووفی
جامعه‌شناسی	فاطمه صفری	فاطمه صفری	سحر محمدی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سید علیرضا علی‌نژاد	سید علیرضا علی‌نژاد	زهرا دامیار	خدیجه
جغرافیا	سید علیرضا علی‌نژاد	سید علیرضا علی‌نژاد	زهرا دامیار	جنعت‌علی‌پور
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، سوگند بیگاری	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

$$x = 0 \Rightarrow \Delta < 0 \Rightarrow (-2)^2 - 4(-1)(a+1) < 0 \\ \Rightarrow 4 + 4a + 4 < 0 \Rightarrow a < -2$$

توجه کنید که اگر معادله $(a+1)x^2 - 2x - 1 = 0$ ، ریشه مضاعف $x = -1$ داشته باشد (چون ریشه مخرج کسر است) این ریشه قابل قبول نخواهد بود:

$$(a+1)x^2 - 2x - 1 = 0 \xrightarrow{a=-2} -x^2 - 2x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow -(x+1)^2 = 0 \Rightarrow x = -1$$

پس برای آن که معادله اصلی فقط یک ریشه داشته باشد، باید $a \leq -2$ باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه های ۲۷ تا ۳۸)

(محمد ابراهیم تو زنده چانی)

۵- گزینه «۴»

با توجه بهتابع بودن رابطه f داریم:

$$(-1, a^2 + 3a) = (-1, 4) \Rightarrow a^2 + 3a = 4$$

$$\Rightarrow a^2 + 3a - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ a = -4 \end{cases}$$

$$a = 1 \Rightarrow f = \{(-1, 4), (-1, 5), (4, 4)\}$$

$$a = -4 \Rightarrow f = \{(-1, 4), (4, 0), (4, 4)\}$$

بنابراین هیچ مقداری وجود ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۳۰ تا ۳۹)

(امیر محمدیان)

۶- گزینه «۲»

تابع خطی $f(x) = mx + h$ در نظر می گیریم: $f(x) = mx + h$

$$\left. \begin{array}{l} f(a) = a + 2 \Rightarrow a + 2 = am + h \\ f(a+1) = a \Rightarrow a = (a+1)m + h \Rightarrow a = am + m + h \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$2 = -m \Rightarrow m = -2 \Rightarrow f(x) = -2x + h$$

حال نقطه سوم را در تابع جایگذاری می کنیم:

$$f(a+4) = -5 \Rightarrow -5 = -2(a+4) + h \Rightarrow -5 = -2a - 8 + h$$

$$\Rightarrow -2a + h = 3 \quad (I)$$

از طرفی با جایگذاری مجدد نقطه اول و داشتن $m = -2$ داریم:

$$f(a) = a + 2 \Rightarrow a + 2 = -2a + h \Rightarrow 3a - h = -2 \quad (II)$$

دو رابطه (I)، (II) را نوشته و دستگاه را حل می کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} -2a + h = 3 \\ 3a - h = -2 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{جایگذاری}} a = 1 \Rightarrow -2(1) + h = 3 \Rightarrow h = 5$$

بنابراین تابع $f(x)$ به صورت $f(x) = -2x + 5$ است.

$$f(-2) = -2(-2) + 5 = 9$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۶ تا ۶۲)

(سامانه اسپهیر)

۷- گزینه «۴»

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

باید $P(100) = 6000$ باشد.

$$P(100) = 100 \times 120 - C(100) = 12000 - (2000 + 100a) = 6000$$

$$\Rightarrow 10000 - 100a = 6000 \Rightarrow -100a = -4000$$

$$\Rightarrow a = \frac{-4000}{-100} = 40$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه های ۲۹ تا ۳۱)

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱- گزینه «۳»

(محمد بعیرابی)

مقدار آماره از نمونه ای به نمونه دیگر می تواند متغیر باشد و از آنجایی که مقدار پارامتر جامعه همواره ثابت است، پس این دو مقدار می توانند مساوی باشند یا یکی از دیگری بزرگتر باشد. پس مقایسه آنها به طور کلی نادرست است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده های آماری، صفحه های ۷۹ و ۸۰)

۲- گزینه «۴»

$x = 8$ ریشه مضاعف معادله است.

$$\Rightarrow \frac{-4}{2a} = 8 \Rightarrow \frac{-4}{2(m-2)} = 8 \Rightarrow m-2 = -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow m = 2 - \frac{1}{4} = \frac{7}{4}$$

$$\Rightarrow m^2 = \frac{49}{16}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۴»

با مخرج مشترک گیری از معادله داده شده، داریم:

$$\frac{x-1}{x+1} + \frac{x+3}{2x-3} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{(x-1)(2x-3) + (x+3)(x+1) - 2(x+1)(2x-3)}{(x+1)(2x-3)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{2x^2 - 3x - 2x + 3 + x^2 + 4x + 3 - 2(2x^2 - 3x + 2x - 3)}{(x+1)(2x-3)} = 0$$

$$\Rightarrow 3x^2 - x + 6 - 4x^2 + 6x - 4x + 6 = 0$$

$$\Rightarrow -x^2 + x + 12 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - x - 12 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-4) = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} x = -3 \\ x = 4 \end{array} \right\}$$

از آنجا که هر دو ریشه به دست آمده هیچ کدام از مخرجها را صفر نمی کند هر دو قابل قبول است. مجموع ریشه های به دست آمده برابر $1 - 3 = -2$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه های ۳۳ تا ۳۸)

۴- گزینه «۳»

(کورش شاهمنبوریان)

ابتدا با شرط $x+1 \neq 0$ ، طرفین وسطین می کنیم:

$$ax^3 + 2x = 3x^2 - x^3 + 3x - x^2$$

$$\Rightarrow (a+1)x^3 - 2x^2 - x = x[(a+1)x^2 - 2x - 1] = 0$$

یک جواب معادله برابر $x = 0$ است. پس $(a+1)x^2 - 2x - 1 = 0$ نباید جواب داشته باشد.

(سامان اسپرینگ)

«۱۱- گزینه ۲»

باید ضرایب x^3 و x^2 صفر شوند:

$$2a + 1 = 0 \Rightarrow a = -\frac{1}{2}, b + 2 = 0 \Rightarrow b = -2$$

ضریب x برابر ۱ است:

$$c + 1 = 1 \Rightarrow c = 0$$

$$f(a) + f(b) + f(c) = a + b + c = -\frac{1}{2} - 2 + 0 = -2.5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۳)

(اصدرضا ذکرزاده)

«۱۲- گزینه ۲»

با توجه به نمودار، تابع f در فاصله $2 \leq x \leq 0$ یک تابع ثابت است، اما مقدار تابع را در این فاصله نداریم. برای محاسبه مقدار تابع باید از معادله تابع بهازای $x \leq 0$ کمک بگیریم. در این فاصله با یک تابع خطی روبه‌رو هستیم که از نقطه $(-2, 0)$ و نقطه $(-1, -3)$ عبور می‌کند، پس:

$$\begin{cases} (-2, 0) \in f \\ (-3, -1) \in f \end{cases} \Rightarrow y - 0 = \frac{0 - (-1)}{-2 - (-3)}(x - (-2))$$

$$\Rightarrow y = x + 2$$

مقدار تابع در $x = 0$ برابر مقدار تابع بهازای $2 \leq x \leq 0$ است، پس

$$f(0) = 2$$

همچنین برای محاسبه $f(x) > 2$ باید از معادله خط در محدوده $x > 2$ استفاده کنیم. در این فاصله با یک تابع خطی روبه‌رو هستیم.

$$\begin{cases} (2, 3) \in f \\ (\frac{5}{2}, 2) \in f \end{cases} \Rightarrow y - 3 = \frac{\frac{3}{2} - 2}{2 - \frac{5}{2}}(x - 2) \Rightarrow y - 3 = \frac{1}{-\frac{1}{2}}(x - 2)$$

$$\Rightarrow y = -2x + 7 \Rightarrow f(4) = -1$$

$$f(2) + f(4) = 2 + (-1) = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۳)

(ابوالفضل بخاری)

«۱۳- گزینه ۳»

$$D_{f \times g} = D_f \cap D_g = \{2, 4, 6\}$$

$$D_{h-f} = D_h \cap D_f = \{2, 4, 6\}$$

$$f \times g = \{(2, 10), (4, 108), (6, -18)\}$$

$$h - f = \{(2, -1), (4, -6), (6, 11)\}$$

$$\frac{f \times g}{h - f} = \left\{ \left(2, \frac{10}{-1}\right), \left(4, \frac{108}{-6}\right), \left(6, \frac{-18}{11}\right) \right\}$$

$$R_{\frac{f \times g}{h - f}} = \left\{ \frac{10}{-1}, \frac{108}{-6}, \frac{-18}{11} \right\} = \left\{ -10, -18, \frac{-18}{11} \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۳)

(سامان اسپرینگ)

«۸- گزینه ۳»

چون روی خط $x = 2$ طول نقاط همیشه برابر ۲ است، طول رأس نیز برابر ۲ خواهد بود:

$$x_S = -\frac{\text{ضدضد}}{x \text{ برابر ضد}} = 2 \Rightarrow -\frac{a}{2(-1)} = 2 \Rightarrow \frac{a}{2} = 2 \Rightarrow a = 4$$

پس سهمی به صورت $y = -x^3 + 4x + 5$ بوده و باید گزینه‌ها در آن آزمایش شوند:

$$x = -1: y = -(-1)^3 + 4(-1) + 5 = -1 - 4 + 5 = 0 \Rightarrow (-1, 0)$$

$$x = 1: y = -(1)^3 + 4(1) + 5 = -1 + 4 + 5 = 8 \Rightarrow (1, 8)$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

(اصدرضا ذکرزاده)

«۹- گزینه ۲»

اگر واریانس داده‌ها برابر صفر باشد، پس همه داده‌ها با هم برابند.

$$2a = a + 3 \Rightarrow a = 3$$

$$b = 2a \Rightarrow b = 6$$

$$b = 2c - 3b \Rightarrow 4b = 2c \Rightarrow c = 2b \Rightarrow c = 12$$

(a,b,c) : داده‌ها (۳, ۶, ۱۲)

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{3+6+12}{3} = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۹۰)

(محمد بهیرایی)

«۱۰- گزینه ۱»

عدد روی نمودار را برای هر متغیر به دست می‌آوریم:

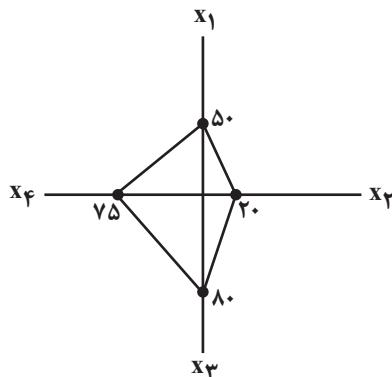
$$\frac{5}{10} = \frac{x_1}{100} \Rightarrow x_1 = 50$$

$$\frac{3}{15} = \frac{x_2}{100} \Rightarrow x_2 = 20$$

$$\frac{16}{20} = \frac{x_3}{100} \Rightarrow x_3 = 80$$

$$\frac{30}{40} = \frac{x_4}{100} \Rightarrow x_4 = 75$$

بنابراین نمودار آن به صورت زیر است:

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۷)

(علیرضا عبدی)

«۱۷- گزینه ۲»

درآمد هر نفر در این خانواده به طور متوسط برابر است با:

$$\frac{۲۲۰۰۰۰}{۵} = ۴۴۰۰۰$$

چون خط فقر هر نفر $500,000$ است، در نتیجه هر نفر به میزان $60,000$ تومان تا خط فقر فاصله دارد. پس پنج نفر به میزان $5 \times 60,000 = 300,000$ تومان تا خط فقر فاصله دارند که باید دولت یارانه بپردازد.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(علیرضا عبدی)

«۱۸- گزینه ۱»

اگر تعداد شغل‌های ایجاد شده x باشد شاغلین جدید $1500 + x$ و تعداد بیکاران جدید $x - 600$ می‌شود.

$$\frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{شاغلین} + \text{بیکاران}} \times 100 = \text{نرخ بیکاران}$$

$$\frac{600 - x}{600 + 1500} \times 100 = 9 \Rightarrow \frac{600 - x}{21} = 9 \Rightarrow 600 - x = 9 \times 21$$

$$\Rightarrow 600 - x = 189 \Rightarrow x = 411$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(امیر زر اندرز)

«۱۹- گزینه ۳»

چون کل گزاره ارزش درست دارد و در ابتدا جمله‌ای با ارزش درست مطرح شده است، پس باید به دنبال جمله‌ای درست باشیم. نمودار حبابی نوعی نمودار پراکنش نگاشت است که برای نمایش هم‌زمان سه متغیر به کار می‌رود.

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، نمایش داره‌ها، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی،

صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۷ و ۱۱۱ تا ۱۱۴)

(امیر زر اندرز)

«۲۰- گزینه ۲»

ارزش $p \vee q$ نادرست است؛ پس هم p و هم q نادرست هستند
ارزش $r \sim S$ $\Rightarrow r$ به انتفای مقدم درست است؛ یعنی می‌توان $\neg r$ نادرست است؛ ولی در مورد S و $S \sim$ نمی‌توان اظهارنظر کرد لذا داریم:

$$[(p \wedge \sim r) \Rightarrow S] \equiv \left[\begin{array}{c} (F \wedge T) \\ F \end{array} \right] \Rightarrow S \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۴)

(ابوالفضل بواری)

«۱۴- گزینه ۱»

تابع (x) را مشخص می‌کنیم و سپس برابر با (x) قرار می‌دهیم:

$$f(x) = \frac{|3x|}{x} = \begin{cases} 3 & , x > 0 \\ -3 & , x < 0 \end{cases}$$

$$x > 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 2 = 3 \Rightarrow x^2 - 4x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow (x-5)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 5 \\ x = -1 \end{cases}$$

$$x < 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 2 = -3 \Rightarrow x^2 - 4x + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 16 - 4 = 12$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2} = \frac{4 \pm 2\sqrt{3}}{2} = \frac{2(2 \pm \sqrt{3})}{2} = 2 \pm \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 2 + \sqrt{3} \\ x = 2 - \sqrt{3} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰ و ۷۴ تا ۷۶)

(ابوالفضل بواری)

«۱۵- گزینه ۴»

در تابع داده شده، داریم:

$$f(x) = \left[\begin{array}{c} 3 \\ \frac{x}{5} + 2 \end{array} \right]$$

$$f\left(-\frac{5}{2}\right) = \left[\begin{array}{c} 3 \\ \frac{5}{5} + 2 \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c} 3 \\ -\frac{3}{2} + 2 \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c} 1 \\ \frac{1}{2} \end{array} \right] = 0$$

$$f\left(\frac{3}{4}\right) = \left[\begin{array}{c} 3 \\ \frac{3}{5} + 2 \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c} \frac{9}{5} + 2 \\ \frac{20}{20} \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c} \frac{49}{5} \\ 2 \end{array} \right] = 2$$

$$f\left(-\frac{5}{2}\right) - f\left(\frac{3}{4}\right) = 0 - 2 = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(کورش شاهمنصوریان)

«۱۶- گزینه ۱»

$$Df+g = Df-g = \{-1, 2\}$$

$$f+g = \{(-1, 1), (2, a^2 - 1)\}$$

$$f-g = \{(-1, -2), (2, a^2 - 2a + 1)\}$$

بنابراین $0 = (f-g)(2)$ است که تابع یک عضوی h به صورت زیر است:

$$h = \{(-1, -4)\}$$

$$a^2 - 2a + 1 = 0 \Rightarrow (a-1)^2 = 0 \Rightarrow a = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۷)

(مهری فیبانی)

۲۴- گزینه «۲»

برای محاسبه نرخ بیکاری ابتدا باید جمعیت فعل و جمعیت بیکار کشور را به دست آورد؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{جمعیت افراد زیر ۱۵ سال} - \text{جمعیت کل} = \text{جمعیت افراد بالای ۱۵ سال}$$

$$= ۲,۶۴۰,۰۰۰ - ۸۴۰,۰۰۰ = ۱,۸۰۰,۰۰۰$$

$$\text{جمعیت غیرفعال} - \text{جمعیت افراد بالای ۱۵ سال} = \text{جمعیت فعل}$$

$$= ۱,۸۰۰,۰۰۰ - ۷۰۰,۰۰۰ = ۱,۱۰۰,۰۰۰$$

$$\text{جمعیت شاغل} - \text{جمعیت فعل} = \text{جمعیت بیکار}$$

$$= ۱,۱۰۰,۰۰۰ - ۸۸۰,۰۰۰ = ۲۲۰,۰۰۰$$

$$\text{حال برای محاسبه نرخ بیکاری طبق فرمول داریم:}$$

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{درصد}} \times ۱۰۰ = \frac{۲۲۰,۰۰۰}{۱,۱۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۲۰$$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(مهری فیبانی)

۲۵- گزینه «۱»

(الف) نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۵ درصد است؛ بنابراین مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده در مرحله اول برابر است با:

$$\text{تومان } \frac{۱۵}{۱۰۰} = ۳۶۰$$

(ب) برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله سوم باید طبق فرمول زیر عمل کنیم:

مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله سوم

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم =

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم -

$$\text{تومان } ۱,۱۱۰ = ۱,۱۱۰ - \frac{۱۵}{۱۰۰} \times (۲,۰۴۰ - ۹۳۰) = ۲,۰۴۰ - ۹۳۰ = ۱۳,۶۰۰$$

(ج) دقت کنید همواره مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده با «مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر» برابر است؛ بنابراین، خواهیم داشت:

= مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر (مرحله سوم)

$$\text{تومان } \frac{۱۵}{۱۰۰} = ۲,۰۴۰$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؛ صفحه ۶۳)

(مهری فیبانی)

۲۶- گزینه «۴»

(الف) در سطح قیمت ۱۵۰۰ ریال که بهازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابرند، بازار به تعادل می‌رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی‌شود. بنابراین در ردیف ۴ برابری میان عرضه و تقاضا را داریم که به آن «قیمت و مقدار تعادلی» می‌گویند.

در سطوح قیمت‌های پایین‌تر از ۱۵۰۰ ریال (ردیف‌های ۱، ۲ و ۳) در بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) رو به رو می‌شویم.

در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود.

اقتصاد**۲۱- گزینه «۴»**

(سارا شریفی)

$$\text{ریال } ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{اجارة سالانه بنگاه}$$

$$= \text{حقوق سالانه همه کارکنان} = ۸۵۰,۰۰۰ \times ۱۵ \times ۱۲$$

$$= \text{ریال } ۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰$$

هزینه استهلاک سالانه ماشین‌های تولیدی

$$\text{ریال } \frac{۳۰}{۱۰۰} = \frac{۴۵,۹۰۰,۰۰۰}{۱۰۰} = ۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه‌های سالانه بنگاه} + ۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰$$

$$+ \text{ریال } ۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۵,۹۰۰,۰۰۰ = ۵۲۷,۹۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد سالانه بنگاه} \Rightarrow$$

$$= \text{هزینه‌های سالانه بنگاه} + \text{سود سالانه بنگاه} = \text{درآمد سالانه بنگاه} = ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ + ۵۲۷,۹۰۰,۰۰۰$$

$$= \text{ریال } ۲,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد سالانه بنگاه}$$

(اقتصاد، کسب و کار، اقتصاد، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۲- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

(الف)

$$۲۰۲۱ = \text{تولید ناخالص داخلی اسمی در سال } (۹۰۰ \times ۱۵۰) + (۳۵۰۰ \times ۲۲۰)$$

$$= \text{هزار میلیارد ریال } ۹۰۵,۰۰۰ = ۱۳۵,۰۰۰ + ۷۷۰,۰۰۰$$

(ب)

$$۲۰۲۰ = \text{تولید ناخالص داخلی واقعی در سال } (۸۲۰ \times ۱۲۰) + (۲۵۰۰ \times ۱۵۰)$$

$$= \text{هزار میلیارد ریال } ۴۷۳,۴۰۰ = ۹۸,۴۰۰ + ۳۷۵,۰۰۰$$

$$۲۰۲۱ = \text{تولید ناخالص داخلی واقعی در سال } (۹۰۰ \times ۱۲۰) + (۳۵۰۰ \times ۱۵۰)$$

$$= \text{هزار میلیارد ریال } ۶۳۳,۰۰۰ = ۱۰۸,۰۰۰ + ۵۲۵,۰۰۰$$

$$۲۰۲۱ = \frac{۶۳۳,۰۰۰ - ۴۷۳,۴۰۰}{۴۷۳,۴۰۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی سال } ۲۰۲۱$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

(مائره سسنی)

۲۳- گزینه «۲»**بررسی موارد صورت سؤال:**

(الف) درست است.

(ب) غلط است؛ در دوران پهلوی، نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور پدید آمد و برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت.

(پ) غلط است؛ از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاهای محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازنند.

(ت) غلط است؛ دولت برای مقابله و کنترل تورم باید میزان عرضه کالاهای را افزایش دهد؛ دولت به دوشیزه می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمان بر است؛ دولتها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم کنند.

(ث) غلط است؛ عبارت «سراغ کارهای کم ارزش آنی رفتن، به جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آنی» به عامل «بی‌صریزی زیاد» از عوامل رفتارهای غیرمنطقی اشاره دارد.

(اقتصاد، تربیتی، صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۰۹)

(علیرضا رضابی)

۲۸- گزینه «۴»

(الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ با توجه به منحنی مرز امکانات تولید، با فرض ثابت ماندن منابع کشور، تولید در نقطه **B** غیرقابل دستیابی است.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: صحیح است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ در نقطه **C** میزان تولید کفش، برابر با 1000 جفت است و در نقطه **E** میزان تولید کفش، برابر با 500 جفت است، در نتیجه میزان تولید کفش در نقطه **C** 500 جفت بیشتر از میزان تولید این کالا در نقطه **E** است.

(ب) در نقطه **E** میزان تولید کفش، برابر با 500 جفت، و میزان تولید کیف برابر با 1000 عدد است. در نقطه **D** میزان تولید کفش، برابر با 2500 جفت، و میزان تولید کیف برابر با 600 عدد است. با حرکت از نقطه **E** به نقطه **D**، میزان تولید کفش 2000 جفت افزایش می‌یابد و میزان تولید کیف 400 عدد کاهش می‌یابد. با توجه به اینکه قیمت هر عدد کیف $1/5$ میلیون تومان است، می‌توان گفت: هزینه فرصت تولید 2000 جفت بیشتر کفش، برابر با 400 عدد یا $600 \times 400 = 240000$ میلیون تومان (کیف است که از تولید آن صرف نظر کرده‌ایم).

(ج) نقطه **F**، زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه «ناکارا» است. حال اگر شرکت تعدادی کارگر را تنها برای تولید کفش بیشتر استخدام کند، در این صورت از نقطه **F**، به نقطه **D** جایه‌جا می‌شویم.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۳)

(سara شریفی)

۲۹- گزینه «۴»

(الف) اقتصاد مقاومتی با انتکای به قابلیتها و ظرفیت‌های داخلی و استفاده از فرصت‌های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات متوقف نمی‌شود.

(ب) کالای پست: به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف‌کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا، روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که کیفیت بالاتری داشته باشند).

(ج) حقوق و عوارض گمرکی در واقع «مالیات‌های کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است». این دسته از مالیات‌ها ممکن است بر پرداخت «قیمت و ارزش کالاهای یا بر اساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها (مانند حجم، وزن و ...) تعیین و دریافت شوند.

(د) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی ها بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هast است. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

(ه) افزایش ظرفیت تولید ناشی از سرمایه‌گذاری بیشتر یا به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، مثالی برای «رشد» است؛ زیرا این واژه، صرفاً به معنای افزایش تولید «است». بنابراین، یک «مفهوم کمی» است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۷، ۶۲، ۷۴، ۶۱، ۱۱۳ و ۱۱۷)

(ب) در سطح قیمت 1100 ریال، تقاضاکنندگان 7000 کیلو از کالا را تقاضا دارند در حالی که تولیدکنندگان تنها 4000 کیلو از کالا را تولید می‌کنند؛ در نتیجه حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در سطح قیمت 1100 ریال، برابر خواهد بود با:

$$\text{ریال} = 4,400,000 = 4,400,000$$

نکته: «در قیمت‌های به غیر از قیمت تعادلی، برای محاسبه حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان یا حداکثر درآمد تولیدکنندگان، باید قیمت مدنظر را در مقدار عرضه و تقاضا، هر کدام که کمتر بود، ضرب کنیم.»

(ج) میزان مازاد عرضه در قیمت 2700 ریال، $10,000$ کیلو است $(10,000 - 5500 = 4500)$ و میزان تقاضای تعادلی، 5500 کیلو است که اختلاف این دو برابر است با:

$$\text{کیلو} = 4,500 - 5,500 = 4,000$$

(اقتصاد، بازار پیش و پکونه عمل می‌کند، صفحه ۵۳)

۲۷- گزینه «۳»

(الف) سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند. نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.

پرانگیزه: نظم، انصباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

(ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ در بازار کالاهای خدمات، خانوارها خردمندانه و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.

گزینه «۳»: نادرست است؛ تبادل عوامل تولید (زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی) در بازار عوامل تولید نشان داده می‌شود.

گزینه «۴»: صحیح است.

(ج) در سطوح دستمزد بالای دستمزد تعادلی بازار دارای کمبود تقاضا (مازاد عرضه) است. تعداد زیادی از افراد حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایل به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد ندارند.

در سطوح دستمزد پایین دستمزد تعادلی بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) رو به رو است. در این سطح از دستمزد به دلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست.

(د) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق روش برابری قدرت خرد (PPP) محاسبه می‌شود.

(ه) وقتی تولید «ناکارا» باشد، این امکان وجود دارد که «حداقل» بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود و به طور کلی می‌توان گفت بهتر است یک کشور «بر روی مرز امکانات تولید» تولید کند.

(و) در کشورهایی که سازوکار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب و کارها، منبع مالیات را از فروش خودشان جمع آوری کرده و آن را از طریق خرد از دیگر کسب و کارها پرداخت می‌کنند.

اساس و مبنای مالیات بر دارایی، ثروت مؤبدی (پرداخت کننده مالیات) است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰)

روان‌شناسی

(همیرضا توکلی)

۳۱- گزینه «۲» تشریف سایر عبارات:

گزینه «۱»: فرضیه تحت تأثیر سایر دانش‌ها است.
 گزینه «۳»: محیط بر فرض مقدم است و فرض با توجه به محیط صحبت‌سنجی می‌شود.

گزینه «۴»: دانشمندان با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی و همچنین با استفاده از قوّه تخیل‌شان سعی کنند پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیده‌هایی به مسئله‌های علمی بدهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(مهدی پاحدی)

۳۲- گزینه «۲»

لازم‌های علمی بودن یک روش، داشتن دو ویژگی تعریف عملیاتی و تکارپذیری است. در تعریف عملیاتی، لازم است تا هر متغیر به صورتی شفاف و دقیق تعریف شود تا همه افراد با مطالعه آن به برداشتی یکسان یا تقریباً یکسان از آن متغیر برسند. همچنین، هنگامی که در پاسخ به سؤال چیستی پدیده‌های روان‌شناسی نتوانیم به راحتی به پاسخی واحد برسیم (توصیف و تعریف پدیده دشوار باشد)، دستیابی به «تعریف عملیاتی» با دشواری مواجه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

(فرهاد علی‌نژاد)

۳۳- گزینه «۳»

همیشه این احتمال هست که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیح وجود داشته باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲؛ مثلاً چند نوع تبیین تجزیی مختلف (رد گزینه «۴») یا تبیین عقلی، دینی و ... بنابراین، نباید با دست‌یافتن به یک تبیین خاص، تبیین‌های محتمل یا صحیح دیگر را رد کنیم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۵)

(همیرضا توکلی)

۳۴- گزینه «۳» تشریف گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ادراک بو نیاز به نشان دادن در عمل ندارد.
 گزینه «۲»: آمدن بوی ماهی می‌تواند ناشی از عوامل دیگر باشد و شاید واقعی باشد و لزوماً سیستم ادراکی در اشتباه نیست.
 گزینه «۳»: احساس با ادراک تفاوت دارد و با وجود احساس، لزوماً ادراک رخ نمی‌دهد.

گزینه «۴»: فاصله احساس و ادراک بسیار کم است.

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(همیرضا توکلی)

۳۵- گزینه «۱»

- «میزان انحراف» و «راحل‌های غیرمعمول» را معادل با راحلهای غیرمنطقی در نظر بگیرید که از ناتوانی در شناخت مسئله ناشی می‌شوند.
 - سردرگمی مربوط به شناخت هدف در مسئله است نه توانمندی‌ها.
 - محدودیت توانایی‌ها لزوماً باعث نقص شناخت مسئله نمی‌شود.

گزاره دوم:

- وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است و به آنچه انجام می‌دهد آگاهی کامل دارد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

(علیرضا رضایی)

۳۰- گزینه «۱»

(الف) مجموع سهم تمامی دهک‌ها برابر با ۱۰۰ می‌باشد. از آن جا که مجموع سهم دهک‌های معلوم معادل ۹۰ درصد $۹۰ = ۹۰ + ۱۲ + ۱۵ + ۱۷ + ۱۸ = ۹۰$ می‌باشد، بنابراین سهم دهک مجهول یعنی سهم دهک ششم برابر با ۱۰ درصد $(100 - 90 = 10)$ است.

برای شکل‌گیری شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. بنابراین جمعیت افراد در هر دهک برابر خواهد بود با:

$$\text{میلیون نفر} = \frac{۳}{۱۰} = \text{جمعیت افراد هر دهک}$$

$$\begin{aligned} \text{میلیون دلار} &= 21,600 \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = \text{سهم دهک ششم از درآمد ملی} \\ \text{سهم هر یک از افراد دهک ششم از درآمد ملی} &= \text{درآمد سرانه افراد دهک ششم} \\ &= \frac{2,160}{۳} = 720 \end{aligned}$$

(ب) اگر بخواهیم شاخص دهک‌ها در کشور کوبا برابر با عدد $4/5$ شود، سهم دهک دهم باید برابر با $13/5$ درصد شود:

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{4/5}{3} = \frac{4/5}{3}$$

$$\text{درصد} = \frac{13/5}{4/5} = \text{سهم دهک دهم}$$

در صورت سؤال گفته شده که وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا مناسب‌تر از **A** شود، در نتیجه سهم دهک دهم که اکنون برابر با $18/5$ درصد است، باید بیشتر از $4/5$ درصد $(18/5 - 13/5 = 4/5)$ کاهش باید تا کمتر از $13/5$ درصد شود و در نتیجه شاخص دهک‌ها کوچک‌تر از $4/5$ شود.

(ج) بررسی قسمت «ج» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است: $35 = 18 + 17$ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار 6 میلیون نفر پردرآمد جامعه (یا همان 20 درصد پردرآمد جامعه یا دهک‌های دهم و نهم) قرار دارد.

گزینه «۲»: نادرست است: $28 = 19 + 9$ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار 50 درصد کم‌درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم) قرار دارد.

گزینه «۳»: صحیح است. $19 = 14 + 5 + 7$ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار 40 درصد کم‌درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم و چهارم) قرار دارد.

(۴) صحیح است. $50 = 18 + 17 + 15$ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار 50 درصد پردرآمد جامعه (دهک‌های هشتم، نهم و دهم) قرار دارد.
 (۵) اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

اقتصاد

(علیرضا رضایی)

۴۱- گزینه «۱»

ارزش هر ترکیب ارائه شده در گزینه‌ها باید برابر با بودجه فرد باشد، در نتیجه خواهیم داشت:

گزینه «۱»

$$(1 \times 10,000) + 25,000 = 10,000 + 25,000$$

(برابر با بودجه فرد است). تومان ۳۵,۰۰۰

گزینه «۲»

$$(2 \times 10,000) + (3 \times 5,000) = 20,000 + 15,000$$

(برابر با بودجه فرد است). تومان ۳۵,۰۰۰

گزینه «۳»

$$(4 \times 10,000) + (1 \times 5,000) = 40,000 + 5,000$$

(برابر با بودجه فرد نیست). تومان ۴۵,۰۰۰

گزینه «۴»

$$(1 \times 10,000) + 15,000 = 10,000 + 15,000$$

(برابر با بودجه فرد نیست). تومان ۲۵,۰۰۰

ب) عوارض گمرکی خدماتی که با نام تعریفهای گمرکی نیز شناخته می‌شوند، انواع عوارض درج شده در قبضه‌های شهرداری، مالیات بر مصرف و مالیات بر ارزش افزوده همگی جزء مالیات غیرمستقیم هستند.

ج) دولت خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و نیز بازار کالا و خدمات است و البته با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانواده‌ها و پرداخت یارانه به آن‌ها نقش مهمی در اقتصاد ایفا می‌کند.

د) سطح زمین و هوای بالای آن در دسته‌بندی عوامل تولید جزو منابع طبیعی هستند. منابع طبیعی با نام «زمین» نیز در اقتصاد شناخته می‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹ و ۶۵)

(کتاب آبی)

۴۲- گزینه «۲»

نرخ رشد تولید

$$\frac{\text{تولیدناخالص داخلی سال قبل} - \text{تولیدناخالص داخلی سال جاری}}{\text{تولیدناخالص داخلی سال قبل}} \times 100$$

نرخ رشد تولید اسمی در سال دوم نسبت به سال اول

$$= \frac{x - 350}{350} \times 100 = 20 \Rightarrow x = 420$$

نرخ رشد تولید واقعی در سال سوم نسبت به سال دوم

$$= \frac{y - 380}{380} \times 100 = 10 \Rightarrow y = 418$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

(مهری باهری)

۴۳- گزینه «۴»

در روش حل مسئله بارش مغزی، فرد راه حل‌های احتمالی که فکر می‌کند در پاسخ به مسئله او می‌تواند درست باشد، بررسی می‌کند تا در نهایت از میان آن‌ها یکی را انتخاب کند. پرسیدن راههای موفقیت از همکلاسی‌های خود، مصدقی برای روش بارش مغزی است. همچنین زمانی که الگوی موفقیت مشخص شده (برای مثال الگوی لباس، قطعه تولیدشده یا الگوی موفقیت در کنکور) پس از شناسایی تکرار شود، روش شروع از آخر مورد استفاده بوده است.

و در نهایت تقویت نیمی از دروس برای قبولی رشتہ مدنظر، مصدقی برای کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است، زیرا محقق شدن تقویت نیمی از دروس به معنای محقق شدن نیمی از هدف نیست و قبولی زمانی محقق می‌شود که تمامی دروس تقویت شوند. بر عکس اگر هدف تقویت رتبه با تقویت دروس بود، تقویت نیمی از دروس مصدق خرد کردن بود؛ زیرا با تقویت نیمی از دروس بخشی از هدف محقق می‌شد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) مل مسئله، صفحه‌های ۱۲۹ تا ۱۳۶)

(فرهار علی‌نژاد)

۴۴- گزینه «۲»

آماده‌سازی عبارت است از تأثیر ارائه پیشین محرك (یا محرك شبیه به آن) بر دریافت بعدی ما از همان محرك.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۵ و ۷۷)

(فرهار علی‌نژاد)

۴۵- گزینه «۱»

فرض کنید فرد سیگار می‌کشد (رفتار) و می‌داند که سیگار برای سلامتی زیان‌آور است (باور و شناخت). این فرد برای رفع ناهماهنگی شناختی و ادامه سیگار کشیدن ممکن است به این استدلال برسد که سیگار برای سلامتی خیلی هم زیانی ندارد. این استدلال عقلانی نیست، اما امکان ادامه سیگار کشیدن را برای او فراهم می‌کند و در عین حال، ناهماهنگی شناختی او را نیز رفع می‌کند.

(روان‌شناسی، اگزیمه و نکرش، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۷۲)

(مهری باهری)

۴۶- گزینه «۳»

گیرنده‌های حسی سارا وجود محركی روی دستش را تشخیص داده بودند زیرا سارا گزیری را روی دست خود احسان کرده بود، پس سارا به مرحله احسان رسیده بود. همچنین سارا نیست به محرك احسان شده توجه دارد؛ زیرا به آن معنا و تفسیر شخصی خود را داده، پس محرك سوسک را فرآیند توجه سارا انتخاب کرده و وارد ادراک سارا شده است. تفسیر و معنایی که سارا به محرك احسان شده داده (گرمای هوای انباری) مغایر با احسانی است که او داشته، پس سارا دچار خطای ادراکی شده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۰، ۷۱ و ۷۲)

(موسی عفتی)

۴۷- گزینه «۲»

- رشد سریع شناختی در دوره نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

- سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه آن‌ها نگه داشته می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(علیرضا رضایی)

۴۶- گزینه «۳»

(الف) هر کشوری که بتواند کالاهای را با هزینهٔ فرصت کمتری تولید کند، در تولید آن کالا مزیت مطلق دارد، بنابراین کشور نیپال در تولید لامپ و کشور لائوس در تولید بطری نوشابه مزیت مطلق دارند.

(ب) کامبوج در تولید بطری نوشابه و لامپ مزیت مطلق ندارد، اما در کشور خود در تولید بطری نوشابه نسبت به لامپ مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید بطری نوشابه متمرکز شود و لامپ مورد نیاز خود را از کشور نیپال وارد کند. به عبارت دیگر، هزینهٔ فرصت تولید بطری نوشابه در کشور کامبوج، کمتر از هزینهٔ فرصت تولید لامپ است و همین امر باعث می‌شود تا کامبوج منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید بطری نوشابه، اختصاص دهد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

(مهدی فیاضی)

۴۷- گزینه «۴»

(الف)

$$= \text{كمبود عرضه در قيمت } 3500 \text{ رياли}$$

مقدار عرضه در قيمت ۳۵۰۰ رياли - مقدار تقاضا در قيمت ۳۵۰۰ ريالي

$$= 25 - 5 = 20 \text{ كيلو}$$

$$= \text{مازاد عرضه در قيمت } 6500 \text{ ريالي}$$

مقدار تقاضا در قيمت ۶۵۰۰ ريالي - مقدار عرضه در قيمت ۶۵۰۰ ريالي

$$= 20 - 10 = 10 \text{ كيلو}$$

(ب) در سطح قيمت ۷۵۰۰ ريالي، توليدکنندگان ۲۵ کيلو از کالا را تولید می‌کنند؛ در حالی که تقاضاکنندگان تنها ۵ کيلو از کالا را تقاضا دارند؛ در نتیجهٔ خواهیم داشت:

حداکثر درآمد تولیدکنندگان در سطح قيمت ۷۵۰۰ ريالي:

$$\text{ريال } 7500 \times 5 = 37500$$

(ج) در نقطهٔ تعادلی يعني سطح قيمت ۵۵۰۰ ريالي و مقدار ۱۵ کيلو تولیدکنندگان بيشترین دريافتي را دارد.

$$\text{ريال } 5500 \times 15 = 82500$$

(د) تنها در سطح قيمت تعادلی، فاصلهٔ بين عرضه و تقاضا از بين می‌رود و رفتار تولیدکنندگان و مصرفکنندگان هماهنگ می‌شود و قيمت اگر بالاتر از قيمت تعادلی باشد باید کاهش يابد و اگر پاييزنتر باشد باید افزایش يابد. بنابراین همهٔ گزينه‌ها در اين بخش از آنجايي که بازار را به تعادل مى‌رسانند صحیح می‌باشنند.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه ۵۳)

(علیرضا رضایی)

۴۳- گزینه «۲»

سطح عمومی قيمتها در انتهای يك ماه با سطح عمومی قيمتها در ابتدای ماه بعدی برابر است. در نتيجهٔ خواهیم داشت:

$$\frac{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي فوردين} - \text{هزينه سيد بازار در انتهاي فوردين}}{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي فوردين}} = \frac{\text{تorm فوردين ماه}}{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي فوردين}}$$

$$\frac{4,250,000}{4,250,000} = \frac{\text{هزينه سيد بازار در انتهاي فوردين}}{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي فوردين}} \times 100$$

$$\frac{15 \times 4,250,000}{4,250,000} = \frac{-4,250,000}{100} \Rightarrow 637,500$$

$$\Rightarrow 4,887,500 = \text{هزينه سيد بازار در انتهاي فوردين} \Rightarrow$$

$$\frac{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي اردبيهشت}}{\text{هزينه سيد بازار در انتهاي فوردين}} = \frac{\text{هزينه سيد بازار در انتهاي فوردين}}{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي فوردين}} \times 100$$

$$= 4,887,500$$

(ب)

هزينه سيد بازار در انتهاي اردبيهشت = هزينه سيد بازار در ابتداي خريدامه

$$\frac{1}{2} \times 4,250,000 = 2,125,000 \text{ تoman}$$

$$\frac{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي خداد}}{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي خداد}} = \frac{\text{تorm خردامه}}{\text{هزينه سيد بازار در ابتداي خداد}} \times 100$$

$$\frac{9 \times 2,125,000}{2,125,000} = \frac{-2,125,000}{100} \times 100$$

$$= 191,250 = \text{هزينه سيد بازار در انتهاي خداد} \Rightarrow$$

$$\text{تoman } 2,316,250 = \text{هزينه سيد بازار در انتهاي خداد} \Rightarrow \\ (\text{اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرير، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲})$$

۴۴- گزینه «۱»

(الف) هر چه شاخص مربوط به توزيع درآمد، کوچک‌تر باشد، توزيع درآمد عادلانه‌تر و بالعكس هر چه عدد مربوط به شاخص توزيع درآمد بزرگ‌تر باشد، توزيع درآمد نعادلانه‌تر است.

بنابراین در سال ۱۳۸۷ که شاخص توزيع درآمد از همه کوچک‌تر (برابر با ۱۰) است عادلانه‌تر و در سال ۱۳۹۰ که اين عدد بزرگ‌تر است (برابر با ۲۵) توزيع درآمد نعادلانه است.

(ب) در سال ۱۳۸۱، شاخص مربوط به توزيع درآمد برابر با ۲۰ است، يعني ده درصد ثروتمندان، بيسیت برابر ده درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

(لاقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۴)

۴۵- گزینه «۳»

(الف) گاهی دولتها در جهت گسترش روابط اقتصادي‌شان با کشورهایی که ديدگاه‌های تزدیک سیاسی با يكديگر دارند، پیمان‌های تجاري وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

(ب) در شرایط رکود، وجود منابع بیکار سبب می‌شود که کشور در زیر مرز امکانات تولید قرار گیرد.

(ج) درآمد ناخالص ملي سرانه (GNI) در ايران ۱۸/۱۶۶ دلار PPP است.

(لاقتصاد، تکنيك، صفحه‌های ۷۳، ۷۴، ۷۵ و ۷۶)

علوم و فنون ادبی (۱)

(عزیز الیاسی پور)

۵۱- گزینه «۲»

موارد «پ» و «ت» صحیح نیستند.
 پ) قالب غزل هرچند در سبک خراسانی جزو قالب‌های عمدۀ نیست، اما در اواخر این دوره (قرن ششم) رشد می‌یابد و چندان هم بی‌رونق نیست.
 ت) تا حدود نیمة دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است. حتی شعر سبک عراقی را هم نمی‌توان «کاملاً» مستقل از شعر دوره‌های قبل از خود دانست.
 (علوم و فنون ادبی (۱)، سکشناصی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

(مبتبی فرهادی)

۵۲- گزینه «۳»

سه مورد نادرست است.
 الف) شعر حکمی و اندرزی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری به وجود آمد، اما در دوره سلجوقیان به پختگی خود رسید.
 ب) زبان پهلوی در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو (دری) قرار دارد و آن را «فارسی میانه» می‌نامند.
 ه) اصل تفسیر طبری را «محمد بن جریر طبری» به زبان عربی نوشته است، اما عده‌ای از دانشمندان آن زمان این کتاب را به زبان فارسی برگردانند.
 (علوم و فنون ادبی (۱)، سکشناصی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۰، ۴۳، ۴۶، ۸۱ و ۸۲)

(سید محمد هاشمی)

۵۳- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، مفاهیم به کاررفته، خیالی و انتزاعی است و این ویژگی، بیشتر در سبک هندی دیده می‌شود. علاوه بر آنکه کاربرد آرایه اسلوب معادله نیز در سبک خراسانی، بسیار نادر است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سادگی جملات و روایوردن به پند و اندرز از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۳»: سادگی کلام و تعبیرات حسی و ملموس از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۴»: لحن حمامی و کاربرد واژگان کهن چون «خفتان»، از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سکشناصی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

(یاسین مهریان)

۵۴- گزینه «۳»

بیت «ج»: جناس همسان: «که» اول: چه کسی؟، «که» دوم: حرف ربط / جناس ناهمسان: «جان» و «آن»: جناس ناهمسان اختلافی (غان - جان) بیت «د»: جناس همسان: «تیست» اول: وجود ندارد؛ «تیست» دوم: فعل استنادی [دوش]ها در این بیت، در معنای یکسانی به کار رفته‌اند و جناس تمام را به وجود نمی‌آورند. / جناس ناهمسان: «بر» و «بار»: جناس ناهمسان افزایشی، «هوش» و «دوش»: جناس ناهمسان اختلافی
بررسی ایات دیگر:

بیت «الف»: فاقد جناس همسان («شور»‌ها در معنای یکسان «خیزش، هیجان و وجود» به کار رفته‌اند). / جناس ناهمسان: «زور» و «شور» و «سر»: جناس ناهمسان اختلافی

بیت «ب»: جناس همسان: «بهشت» اول: جنت، «بهشت» دوم: گذشت، رها کرد / فاقد جناس ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۲)، بدبضع لغظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(سارا شریفی)

۴۸- گزینه «۲»

با افزایش تولید کالای A به اندازه ۱۲۰ تن ($۱۲۰ = ۲۰۰ - ۳۲۰$)، ۳۰ تن از تولید کالای B کم خواهد شد.

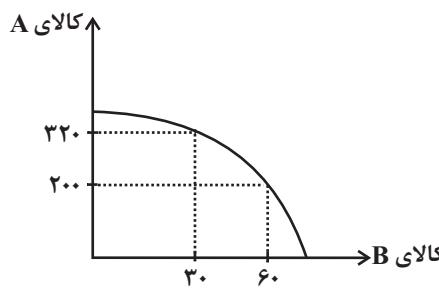
پس میزان هزینه فرصت تولید ۱۲۰ تن بیشتر کالای A، ۱۵ میلیون تومان کالای B است که از تولید آن صرف‌نظر شده است:

$۳۰ \times ۵۰۰ = ۱۵,۰۰۰$ هزار تومان = ۱۵ میلیون تومان ۳۰ تن از تولید کالای B به اندازه ۳۰ تن ($۳۰ = ۴۰ - ۱۰$)، ۱۲۰ تن از

تولید کالای A کم خواهد شد.

پس میزان هزینه فرصت تولید ۳۰ تن بیشتر کالای B، ۲۴ میلیون تومان کالای A است که از تولید آن صرف‌نظر شده است:

$۱۲۰ \times ۲۰۰ = ۲۴,۰۰۰$ هزار تومان = ۲۴ میلیون تومان

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه ۳۹)

(مادره هسنی)

۴۹- گزینه «۳»

اگر کشوری «راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند و از وضعیت تک محصولی فاصله بگیرد و با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بیان توجهی بیشتر داشته باشد»، به وضعیت استقلال اقتصادی و استحکام اقتصادی نزدیک می‌شود.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۶)

(مهری فیبانی)

۵۰- گزینه «۴»**(الف) بررسی گزینه‌های نادرست:**

گزینه «۱»: این عامل سبب افزایش نرخ بیکاری خواهد شد نه کاهش آن!
 گزینه «۳»: همه کسانی که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب می‌شوند.

ب) ساکنان هر منطقه‌ای حاضر بودند کالاهای اضافی خود را با کالاهای خاص پرطوفدار معاوضه کنند؛ زیرا اطمینان داشتند که با دادن این کالاهای می‌توانند کالاهای موردنیاز خود را دریافت کنند. به این ترتیب، این نوع کالاهای به عنوان اولین پول، مورد استفاده قرار گرفت.

ج) بی‌مبالغی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها، که آشنایی و اعتبار سنجی آنها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولتها برای جلوگیری از بروز این گونه مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده گیرند. فکر سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از اینجا شکل گرفت.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸۶ و ۹۴)

(سیدمحمد هاشمی)

مفهوم کلی تمامی ابیات بر بیوفایی زمانه تأکید دارد و دگرگونی‌های روزگار را به زیان آدمی می‌داند، اما در گزینه «۴» گفته شده است: هر کسی که به شادی تو دلخوش و شادمان نگردد، از خوشی زمانه نیز برخوردار نشود (شعر برای مدح و تمثیل مدوح است).

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۵)

۵۹- گزینه «۴»

مفهوم کلی تمامی ابیات بر بیوفایی زمانه تأکید دارد و دگرگونی‌های روزگار را به زیان آدمی می‌داند، اما در گزینه «۴» گفته شده است: هر کسی که به شادی تو دلخوش و شادمان نگردد، از خوشی زمانه نیز برخوردار نشود (شعر برای مدح و تمثیل مدوح است).

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۵)

(سیدمحمد هاشمی)

۶۰- گزینه «۳»

در بیت صورت سؤال، تأکید بر آن است که سخنانی که ما (مولوی) بر زبان می‌آوریم از خود ما نیست، بلکه این خداوند است که در نی وجود ما می‌دمد. همین مفهوم در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز به طرق مختلف بیان شده است. در گزینه «۳»، گفته شده است که سخن حق را می‌توان از دو چیز شنید: نوای ساقی و باده و در حقیقت سخن واعظان افسانه‌ای بی‌ثمر است!

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۶)

علوم و فنون ادبی (۲)

(فرهار غروزان کیا)

۶۱- گزینه «۴»

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جامع التواریخ: خواجه رسیدالدین فضل الله همدانی - تاریخ [عمومی]

کتابی که تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هـ. ق. را در بر می‌گیرد، تاریخ گزیده از حمدانه مستوفی است.

گزینه «۲»: قاضی نورالله شوشتاری نویسنده کتاب مجالس المؤمنین در موضوع زندگی نامه می‌باشد.

گزینه «۳»: کتاب «رشحات عین الحیات» نوشته علی بن حسین واعظ کاشفی در موضوع عرفان است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(عزیز الیاسی پور)

۶۲- گزینه «۲»

ابیات «ب، پ و ت» همگی سروده صائب تبریزی‌اند و ویژگی ادبی بارز سبک هندی، استفاده از آرایه اسلوب معادله در هر سه بیت است که از آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی محاسب می‌شود. ضمناً در بیت «پ» ردیف تقریباً طولانی و خوش‌آهنگ «از هم جدا» نیز از دیگر ویژگی‌های ادبی سبک هندی است.

ابیات «الف و ث» سروده حافظ هستند. زبان این ابیات، در مقایسه با زبان ابیات سبک هندی، کمی کهنه‌تر است و مختصات نو و کهن را با هم دارد.

ضمناً آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی (تلمیح، اسلوب معادله، حسن تعلیل، حس آمیزی و ...) نیز در این دو بیت دیده نمی‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۶ و ۸۲)

(محتبی فرهادی)

قابل سجع‌های متوازی در بیت «ب» پدیدآورنده آرایه ترصیع است و در سایر ابیات قابل سجع‌های متوازن و متوازی، پدیدآورنده آرایه موازن است. (علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۵۵- گزینه «۱»

قابل سجع‌های متوازی در بیت «ب» پدیدآورنده آرایه ترصیع است و در سایر ابیات قابل سجع‌های متوازن و متوازی، پدیدآورنده آرایه موازن است. (علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۵۶- گزینه «۲»

بیت «ب»: وزن بیت، «فعولن فعولن فعولن فعولن» است که «خزانی» و «جوانی»، یک رکن کامل را تشکیل می‌دهند. (فعولن)

بیت «د»: وزن بیت، «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است که «می‌بری» و «می‌دری» یک رکن کامل را تشکیل می‌دهند. (فاعلن)

تشرییم ابیات دریگ:

بیت «الف»: وزن بیت، «مفاعیلن مفاعیلن فاعولن» است که «می‌نماید» و «می‌رباید»، یک رکن عروضی کامل را شکل نمی‌دهند.

بیت «ج»: وزن بیت، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است که «رباید» و «فزاید»، تشکیل‌دهنده یک رکن کامل نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۷- گزینه «۳»

در این بیت، همزه در واژه‌های «آید» و «از» حذف نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همزه در واژه‌های «آمد، آها و آوریدند» باید حذف شود تا وزن بهدست آید.

گزینه «۲»: همزه در واژه‌های «انداز، آورد و آورد» باید حذف شود تا وزن بهدست آید.

گزینه «۴»: همزه در واژه‌های «از» و «آید» باید حذف شود تا وزن بهدست آید.

توجه: ابیات همه گزینه‌ها در وزن «فعولن فعولن فعولن فعل» سروده شده‌اند و علامت‌های هجایی آن‌ها چنین است: U / -- U / -- U / -- U

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۶۸)

(سیدعلیرضا احمدی)

۵۸- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «گل و گل» دارای عیب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «انگیزد و برانگیزد» قافیه هستند. (فعل «برانگیزد» یک واژه مستقل و فعل پیشوندی است).

گزینه «۲»: «نبرند و نخورند» قافیه هستند. (بر و خور) ملحق به حروف الحاقی وجود داشته باشد، منجر به عیب قافیه نمی‌شود.

گزینه «۳»: «عقبا و ماوا»، «ا» حرف مشترک قافیه است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

(محتوى فرهادی)

«۶۷- گزینه ۳»

بیت گزینه «۳» در وزن «مفتولن مفتولن مفتولن مفتولن» است که وزن دوری نیست.

تشرییح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن (مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون)

گزینه «۲»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون)

گزینه «۴»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

(سید علیرضا احمدی)

«۶۸- گزینه ۳»

الگوهای هجایی بیت گزینه «۳»: **U / --- U / --- U / --- U** (مفاعیلن مفاعیلن فعلون)

الگوهای هجایی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: **U / --- U / --- U / --- U**

گزینه «۲»: **U / --- U / --- U / --- U**

گزینه «۴»: **U / --- U / --- U / --- U**

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

«۶۹- گزینه ۴»

فعالتن (کِ بِی ما) فعالاتن (نِ کِ شی شُه) فعالاتن (رِ شُ دَم رو) فعلن (زِ آ لست)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(محتوى فرهادی)

«۷۰- گزینه ۲»

توجه به دنیای درون و استفاده از اصطلاحات فلسفی (بازتاب بیشتر علوم در شعر) که از ویژگی‌های سبک دوره عراقی است، در این بیت دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۳۱ و ۳۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

(فرهار فروزان‌کیا)

«۷۱- گزینه ۳»

شاهنامه ابورنصری به وسیله عده‌ای از دانشوران خراسان نگاشته شد؛ موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است که امروزه، چند صفحه از مقدمه آن باقی مانده است. ابورنصر عبدالرازاق، پادشاه سامانی، کسی بود که دستور داد تا چنین کتابی نوشته شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۰، ۴۱، ۴۳ و ۴۴)

(سید محمد‌هاشمی)

«۷۲- گزینه ۱»

این نثر از کتاب قابوستامه می‌باشد و مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(فرهار فروزان‌کیا)

«۶۳- گزینه ۳»

الف) تثبیت جایگاه تخلص در شعر از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی است؛ خواجه تخلص خود را در مصراج اول آورده است.

ب) رواج تقدیرگرایی و غم‌گرایی از ویژگی‌های برجسته فکری در سبک عراقی است که هر دو در این بیت دیده می‌شوند.

ج) استفاده از اسلوب معادله و به‌کاربردن کلمات و اصطلاحات مربوط به زندگی روزمره (آتش و روغن و چراغ) از ویژگی‌های سبک هندی است.

د) برتری عشق بر عقل از اصلی‌ترین ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.

ه) استفاده از لغات کمتر رایج آنراکت، بخیه، سفال، قالی و... در سبک هندی، ویژگی زبانی است. «عَشْ كَرْدَن» در این بیت گرفتاری شیرازی از این جنس واژه‌هاست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۸۱ و ۸۲)

«۶۴- گزینه ۳»

(ممسن اصغری) سروی: تشبیه (تو سرو هستی) - بر سرو (استعاره از قد) - ماه (استعاره از چهره) - خورشید (استعاره از چهره) - ماهی: تشبیه (تو ماه هستی) - بر ماه (استعاره از صورت و چهره) - حلقه (استعاره از زلف) - زنجیر (استعاره از زلف و گیسو) = ۶ مورد

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سرو (استعاره از معشوق) - خورشید دُرم (استعاره مکنیه) - ماه (استعاره از معشوق)

گزینه «۲»: گوش صدف (اضافه استعاری) - لعل (استعاره از لب) - گهر (استعاره از سخن)

گزینه «۴»: نرگس (استعاره از چشم) - بادام (استعاره از چشم) (علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

(محتوى فرهادی)

«۶۵- گزینه ۴»

بیت «الف»: استعاره: «جان» در کلمه «جانا» استعاره از معشوق / بیت «ب»: مجاز: شیخ و شاب مجاز از همه مردم / «ج»: کنایه: دست افسان شدن کنایه از رقصیدن / بیت «د»: تشبیه: «نواله هجر» و «خوان وصل» اضافه تشبیه‌ی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(محتوى فرهادی)

«۶۶- گزینه ۳»

فاقد آرایه استعاره / تشبیه خود به طبیب
تشرییح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: کمند شوق (اضافه تشبیه‌ی) / استعاره: «نشیمن حیرت» استعاره از دنیا

گزینه «۲»: تشبیه: قدح لاله (اضافه تشبیه‌ی) / استعاره: «نرگس سرمست» (تشخیص)

گزینه «۴»: تشبیه: «آب حیوانم» / استعاره: «جگر سنگ» (استعاره مکنیه و تشخیص)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

۷۷- گزینه «۲»

در این رباعی، «ی» فقط به شکل مصوت نیست و در کلمه «خرقه»، صامت «ی» نیز به شکل یای میانجی، به کار رفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصوت بلند پیش از «ن»، زمانی کوتاه به حساب می‌آید که «ن» ساکن باشد و در این رباعی، «آن» شامل این شرایط است.

گزینه «۳»: هجاهای کشیده رباعی: «چند»، «گوش»، «پند»، «گاه»، «لند»، «یاد» و «مند»

گزینه «۴»: وزن رباعی، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» است که دارای چهار رکن عروضی می‌باشد و حذف همزه در «بیدیدمان» (بیدیدمان) مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

۷۸- گزینه «۴»

قافیه: غربان، طبیبان / حروف اصلی: بیب / حروف الحاقی: ان
بررسی قافیه در سایر ایات و دلیل نادرست آورها:

گزینه «۱»: قافیه: گرفت - برفت: حروف قافیه: - فت، - فت (اختلاف مصوت‌های کوتاه، بدون آمدن حروف الحاقی)

گزینه «۲»: قافیه: بحر، شهر / حروف قافیه: - حر، - هر (اختلاف صامت «ح» و «ه» یا رعایت نشدن قافیه خطی)

گزینه «۳»: قافیه: شکر، کفر / حروف قافیه: - کر، - فر (اختلاف صامت‌های «ک، ف»)

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲)

(کتاب آبی)

۷۹- گزینه «۱»

بیت گزینه «۱»، هم‌جون عبارت سوال، مفهوم وحدت وجود را بیان می‌کند. مفهوم ایات گزینه‌های دیگر به ترتیب «فنا»، «سپاسگزاری خالصانه» و «خداشناسی از طریق خودشناسی» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

(سید محمد هاشمی)

۸۰- گزینه «۳»

تمامی ایات این گزینه، توصیه به سنجیده حرف زدن و تأمل قبل از سخن‌گفتن دارند، اما در بیت «ب» صحبت از آن است که در جهان دیگر، اعمال آدمی به کار می‌آید نه سخنداشدن. در بیت «د» نیز، سخن از اتحاد و کنار هم بودن است و گفته شده است که موشی نیز می‌تواند مهار شتری تنها مانده را بکشد!

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

(سید محمد هاشمی)

۷۳- گزینه «۴»

وجود واژه «مزگت» یا مسجد که واژه‌ای کهن است و همچنین کاربرد «همی»، از ویژگی‌های سبک خراسانی است. این متن از کتاب «قبوس‌نامه» آورده شده است که شیوه نوشتار آن در سبک خراسانی (سبک دوره غزنی و سلجوقی) می‌باشد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حذف افعال اصلاً در متن صورت سؤال اتفاق نیفتاده است و جمله‌ها هم خیلی کوتاه نیستند.

گزینه «۲»: استفاده فراوان از واژگان عربی از ویژگی‌های سبک عراقی است و در متن مذکور، اکثر کلمات فارسی‌اند.

گزینه «۳»: پیچیدگی‌های حکمی و اندیشه‌های فلسفی در سبک خراسانی هنوز خیلی وجود نداشت و متن صورت سؤال هم از لحاظ مفهومی، ساده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ و ۶۵)

(سید علیرضا احمدی)

۷۴- گزینه «۴»

در این گزینه، واژه‌های دوش در هر دو مصراج جناس تام دارند. «دوش» در مصراج اول به معنای شانه و در مصراج دوم به معنای دیشب آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دو واژه «بدان» و «بِدان» جناس ناقص دارند. (حرکتی)

گزینه «۲»: «دور» و «نور» دارای جناس ناقص هستند. (اختلافی)

گزینه «۳»: «رأی» و «جای» دارای جناس ناقص هستند. (اختلافی)

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لغتی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(سیار غلام پور سیوکی)

۷۵- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «عمر» اول و «مال» سجع متوازن دارند. فعل «است» بعد از مال به قرینه لفظی حذف شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه سجع وجود ندارد.

گزینه «۲»: «سر» و «زر» چون وزن و قافیه یکسانی دارند دارای سجع متوازن هستند. فعل «ندارد» بعد از «زر» به قرینه لفظی حذف شده است.

گزینه «۴»: «نشسته» و «بسته» فقط قافیه یکسانی دارند و وزن‌شان منتفاوت است، پس سجع مطرطف دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لغتی، صفحه ۵۳)

(کاظم کاظمی)

۷۶- گزینه «۲»

د) جناس: خون و چون

ب) تشییه: مُهر خاموشی (اضافهٔ تشییه‌ی)

ج) سجع: آمده، شده، بسته

الف) واژه‌آرایی: تکرار «خاک»

ه) استقاق: وصف و موصوف

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و برع، ترکیبی)

(گلگار غلامی)

فرهنگ فایده‌گرایی منجر به شکل‌گیری جوامعی شد که در آن‌ها وضعیت اقتصادی افراد، موقعیت اجتماعی آن‌ها را معین می‌کرد.

تداوی تعارض فرهنگی (شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های جامعه) منجر به تزلزل فرهنگی می‌شود. مواجهه یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بنبست‌های درونی علت کهولت و مرگ یک جهان اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه‌های ۸۴، ۹۱ و ۹۳)

(آریتا بیدرقی)

در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند، آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است و اگر واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند، دارای هویت حقیقی است.

اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر را قبول کند، به آن ملحق می‌شود. جهان اجتماعی خودباخته، عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقليدی فرا می‌گیرد. حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست می‌دهد و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد، بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم بخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. از اینجا رانده و از آنجا مانده!

(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه‌های ۹۸، ۹۷ و ۹۶)

(آریتا بیدرقی)

حکومت یک فرد براساس خواست و میل خود ← تیرانی (استبدادی) حکومت نخبگانی که براساس فضیلت تصمیم می‌گیرند و اثرگذارند. ← آریستوکراسی اکثربیت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند. ← جمهوری (بولیتی) مشروطه سلطنتی انگلستان ← مونارشی

(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

(گلگار غلامی)

- علت پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی: ارزیابی گروه‌های دیگر براساس معیار فایده‌مندی توسط گروه متوسط

- علت بازندهشی متغیران و دانشمندان درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی: کاستی و خلاً معنوی

- علت رواج تصویر القایی شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی: خودباختگی فرهنگی (غرب‌زدگی)

(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه‌های ۸۴، ۹۳ و ۹۵)

«۸۵- گزینه ۴»

(فاطمه صفری)

جامعه‌شناسی (۱)

«۸۱- گزینه ۳»

هنجارها نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.

جهان اجتماعی و نظام آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری و قراردادی است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.

آلودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتابزده و نابخردانه انسان‌هast. بنابراین از تأثیرات جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است.

معتاد شدن به فضای مجازی، پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر است.

(جامعه‌شناسی (ا)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۸، ۱۳، ۱۹ و ۲۲)

«۸۶- گزینه ۲»

(آریتا بیدرقی)

«۸۲- گزینه ۳»

علت تنگ شدن عرصه بر سایر کنش‌ها → رواج شدید کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا

سپردن داوری درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق

→ پیامد افول علوم عقلانی و وحیانی گسترش دانش وسائل → بسط و توسعه عقلانیت ابزاری

از دست رفت دانش اهداف و ارزش‌ها → زوال عقلانیت ذاتی

علت عدم وجود قداست → طرد عناصر معنوی

(جامعه‌شناسی (ا)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(آریتا بیدرقی)

«۸۳- گزینه ۳»

اصلاح عبارت نادرست:

در دیدگاه طولی همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر این اساس مسیر یکسانی را طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه به یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست - نادرست

گزینه ۲: نادرست - نادرست

گزینه ۴: درست - درست

(جامعه‌شناسی (ا)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(گلگار غلامی)

«۸۴- گزینه ۳»

- این جمله نشان‌دهنده تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی است. - واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.

- استکبارستیزی و احترام به پدر و مادر، درون قلمرو واقعی جامعه ما قرار دارند.

- بخش چهارم صورت سؤال و عبارت ذکر شده در گزینه ۳، هر دو به تأثیر جهان نفسانی بر جهان جسمانی اشاره دارند.

(جامعه‌شناسی (ا)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۳ و ۶۱)

(شهریار عبدالله)

بخش اول: بلوک شرق و غرب از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی کاملاً جدا بودند. برای مثال بلوک غرب از نظر اقتصادی به سرمایه‌داری (لیرالیسم) و آزادی بازار معتقد بود ولی بلوک شرق به کمونیسم و دولتی بودن بازار معتقد بود اما هر دو بلوک، درون فرهنگ غرب بودند؛ یعنی به فرهنگ واحدی تعلق داشتند؛ زیرا هر دوی آن‌ها دیدگاه تحریبی و این‌جهانی داشتند. همچنین چالش بین این دو بلوک نیز چالشی جهانی بود.

بخش دوم: تفاوت چالش فقر و غنا با بحران اقتصادی این است که چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است و همواره متوجه قشر ضعیف جامعه است اما بحران اقتصادی اغلب مقطعی است و تمام افراد جامعه را در برمی‌گیرد. بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو، هویت اقتصادی دارند. بخش سوم: انقلاب اسلامی ایران به هیچ‌کدام از دو بلوک غرب و شرق تعلق نداشت و از متن فرهنگ اسلامی برخاست. توجه کنید در این بخش باید گزینهٔ غلط را انتخاب کنید.

(جامعه‌شناسی (۲)، صفحه‌های ۸۱، ۹۲، ۹۳ و ۹۴)

(نگار غلامی)

مسیحیت با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند. آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی استفاده می‌کردند و در عمل سکولاریسم را دنبال می‌کردند.

حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی مخالف جریان دنیاگرا، مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پرووتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند. (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۹)

(نگار غلامی)

اصطلاح کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافافته به این نکته اشاره دارد که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

فعالیت‌های دنیای غرب در جهت مقابله با جهان اسلام؛ مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم؛ مانند آنچه در افغانستان و عراق رخ داده است.

محاصره و تحریم اقتصادی از طریق سازمان‌های بین‌المللی مانند آنچه نسبت به ایران انجام می‌شود.

تبیلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای پر کردن خلاً معنوی فرهنگ غرب.

ارائه تصویری خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی از طریق سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های ترویستی و هابی.

ارائه تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی در مقابل انقلاب اسلامی.

جنگ رسانه‌ای همه‌جانبه در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام. ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۸۸، ۹۳ و ۹۴)

«۹۴- گزینهٔ ۴»

(فاطمه صفری)

«۸۹- گزینهٔ ۴»

تشریف موادر تادرست:

- عبارت «انسان تربیت‌پذیر است.» از جمله عقاید نهاد تعلیم و تربیت است. - تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همهٔ پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۵۷ و ۷۳)

«۹۰- گزینهٔ ۴»

(شهریار عبدالله)

اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

مجموعهٔ کنش‌ها، روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات و توزیع درآمد و ثروت صورت می‌گیرد، نهاد اقتصادی را شکل می‌دهد.

نهاد سیاست مسئولیت هماهنگی نهادها را بر عهده دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۵)

جامعه‌شناسی (۲)

«۹۱- گزینهٔ ۱»

(آریتا بیدرقی)

علت پاسخ به پرسش‌های همیشگی بشر ← وجود عقلانیت سطح یک علت اینکه انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد. ← فرهنگ‌های جبرگرا

علت اینکه برخی فرهنگ‌ها نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند. ← عدم وجود حقیقت

علت اینکه یکی از پاسخ‌های امروز بشر به رشد جمعیت کرهٔ زمین و کمبود منابع، تولید محصولات تاریخته است. ← وجود عقلانیت سطح دو (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«۹۲- گزینهٔ ۴»

(زینب آذری)

اشغال یک سرزمین خارجی با توصل به قدرت نظامی و سیاسی استعمار نامیده می‌شود.

زیباترین مخلوق خداوند، عقل است.

بازگشت هنجرهای جاهلانه به اسلام مربوط به دوران خلافت است. در استعمار فرانو جهان غرب به عقاید و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۷)

«۹۳- گزینهٔ ۲»

روشنگری

پیامد	ویژگی	دورهٔ زمانی
دئیسم	عقل‌گرایی، نفی وحی	قرنون هفدهم و هجدهم
دانش ابزاری	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	قرنون نوزدهم و بیستم
بحaran معرفتی	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	پایان قرن بیستم

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۱۴۵)

(فاطمه صفری)

گزینه «۲»

زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیدههای طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند؛ آن‌ها خانه‌های خود را به‌گونه‌ای می‌سازند که در برابر زلزله مقاوم باشد، ابارها و سیلوهایی را بنا می‌کنند تا با خشکسالی مقابله کنند. در مناطقی که آب و هوای خشک دارد، راههایی برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی آب ابداع می‌کنند و کشاورزی متناسب با همان آب و هوا را بر می‌گزینند.

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

مجموعه پدیدههای اجتماعی جهان اجتماعی را شکل می‌دهند.
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۲)

(ریحانه امینی)

گزینه «۲»

کشور: کلان و عینی
سفره هفت‌سین: خرد و عینی
عادالت: کلان و ذهنی
تصور یک گل زیبا: خرد و ذهنی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۸)

(ریحانه امینی)

گزینه «۴»

- تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنچارها باز می‌گردند، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست؛ بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

- عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی، عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند.

باور و اعتقاد انسان به اصل جهان در حوزه عمیق‌ترین «پدیدههای اجتماعی» قرار می‌گیرند.

- جهان اساطیری طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از این محدودیت‌هاست.
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۰، ۳۷ و ۴۷)

(ریحانه امینی)

گزینه «۲»

ژروتمند: اکتسابی - اجتماعی - متغیر
خوش‌اندام: اکتسابی - فردی - متغیر
اسپانیایی (محل تولد): انتسابی - اجتماعی - ثابت
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

(ریحانه امینی)

گزینه «۳»

- مدار مشروعیت، حق و باطل بودن است. اگر قدرت موافق حکم و قانون و اراده تشریعی خداوند اعمال شود، مشروعیت حقیقی دارد اما اگر مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد، مشروعیت دروغین دارد.
- جامعه‌ای که در آن اقلیت برآساس خواست و میل شخصی حاکم حکومت کنند، خست (جامعه خوش گذرانی) نامیده می‌شود.

(آریتا بیدرقی)

رشد تجارت و بردباری ← انتقال برددهای سیاهپوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه برتر بازار گانان نسبت به زمین‌داران ← نیاز دولت‌ها برای افزایش قدرت به پول و ثروت بازار گانان ← نیاز بازار گانان به حمایت نظامی دولتمردان برای تجارت و سود ← پیوند قدرت با ثروت و تجارت ← ظهور صنعت ← سرعت بخشیدن به ایجاد ثروت سرمایه‌داران

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین چهانی، صفحه ۵۸)

(آریتا بیدرقی)

علت ← متنزل ساختن تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت ← هویت فرهنگی جوامع غیرغربی

علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست ← روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است.

علت ← عمیق‌ترین تأثیر ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی ← را در توزیع فرهنگ غرب دارد.
(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های چهانی، صفحه‌های ۷۱، ۷۰ و ۹۹)

(کلار غلامی)

فرعون ناگزیر بود خود را در زمرة خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود را توجیه نماید.

- زان کالون و مارتین لوتر با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند.

- مارکس در چارچوب بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

- از نظر مارکس ویر جهان متعدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام بر می‌دارد.
(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی)

(زینب آزری)

قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی، دولتمردان کشورهای اسلامی را مروع و شیفتۀ فرهنگ غرب می‌ساخت. منورالفکران، بیداری را برخلاف بیدارگران اسلامی در گذر از فرهنگ اسلام می‌دینند.

تفاوت جنبش عدالتخانه و جنبش تنبکو در این است که جنبش تنبکو رفتار را اصلاح می‌کرد اما جنبش عدالتخانه در سطح وسیع‌تری بود و علاوه‌بر اصلاح رفتار، ساختار سیاسی را نیز تغییر می‌داد.
(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و چهان بیدار، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۰۰ و ۱۱۷)

جامعه‌شناسی (۱)

(فاطمه صفری)

ارزش‌ها و هنچارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند. پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. هنچارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند و بایدها و نبایدهایی یک کنش اجتماعی را بیان می‌کنند؛ بنابراین لزوم رعایت ادب یک هنچار اجتماعی است.
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵، ۱۳ و ۱۴)

عربی زبان قرآن (۱)

(قالب مشیر پناهی - هگلران)

۱۱۱- گزینه «۲»

«الْتَّوْبَةُ عَنِ الْعِبَادَةِ»: توبه را از بندگانش (بندگان خود، بندگان خویش) (رد سایر گزینه‌ها؛ او لا «عِبَادَة» به معنی «بندگان» است که در گزینه‌های ۳ و ۴ به استباہ به صورت «عبدات کنندگان» ترجمه شده است، ثانیاً «الْتَّوْبَةُ» مفعول و «غَنِيَّةُ عَبَادَةِ» ترکیب جاز و مجرور است که در گزینه‌های ۱ و ۳ به استباہ به صورت یک ترکیب اضافی ترجمه شده است). / «السَّيِّئَاتُ»: بدی‌ها (ضمیر «آن‌ها» در گزینه ۳ اضافی است). / «مَا» نقش مفعول را دارد و به معنی «آن‌چه را» است که لفظ «مَا» در گزینه ۴ اضافی است. / «تَقْلِيلُونَ»: (فعل مضارع به صیغه «أَنْتُمْ») انجام می‌دهید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

(بهروز هیدریکی)

۱۱۲- گزینه «۲»

«أشجار الحديقة الخضراء»: درختان سرسیز باغ («أشجار» مبتدأ و مرفوع و «الخضراء» صفتی و به تعیت از آن مرفوع است) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «يُصَدِّرُ»: (فعل مضارع مجھول است) صادر می‌شود (رد گزینه ۳) / «قَسْمٌ مِّنْهَا»: قسمتی (بخشی) از آن (رد گزینه‌های ۱ و ۴)، «قَسْمٌ» به معنی «قسمتی، بخشی» است، نه «برخی، بعضی»). / «بعض البَلْدان الْمُتَقدَّمة»: بعضی کشورهای پیشرفت‌های (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

(بهروز هیدریکی)

۱۱۳- گزینه «۳»

تشريح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: الصیدلی: داروخانه‌دار، متصدی داروخانه (الصیدلية: داروخانه)
گزینه «۲»: المُنْهَدِرات: سراشیبی‌ها (المصافی: پالایشگاه‌ها)
گزینه «۴»: سَرِير: تخت

(ترجمه)

(سیده مهیا مؤمنی)

۱۱۴- گزینه «۳»

«ما مسلمانیم»: نحن مسلمون (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «باید (ما)»: علینا / «دفاع کسیم»: آن دفاع (رد گزینه ۱) / «مظلومان جهان»: (مضاف + مضالفالیه) مظلومی العالم (رد سایر گزینه‌ها)
نتیجه: در ترکیب‌های اضافی، اگر مضاف، مثی یا جمع مذکور سالم باشد، حرف نون از انتهای مضاف حذف می‌شود:
مظلومین (مضاف) + العالم (مضالفالیه) ← مظلومی العالم (ترجمه)

(قالب مشیر پناهی - هگلران)

۱۱۵- گزینه «۳»

ترجمه و تشرییف گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «روزی به نفع تو و روزی به زیان تو» ← مفهوم این عبارت و ضربالمثل داده شده این است که اوضاع و احوال زندگی انسان همیشه یکسان نیست و زندگی بالا و پایین زیادی دارد.
گزینه «۲»: «خدا به کسی جز به اندازه توانایی اش تکلیف نمی‌کند». ← مفهوم آیه و عبارت داده شده این است که خدا انجام کاری را که بیش از توان و ظرفیت انسان است، از وی نمی‌خواهد.
گزینه «۳»: «ثمرة دانش، اخلاص عمل است.» ← مفهوم این عبارت این است که نتیجه و حاصل دانش، خالص شدن عمل و به دور بودن آن از ریا و خودنمایی است، در حالی که عبارت داده شده می‌گوید علم و دانشی که همراه عمل نیاشد و در حد گفارتار باقی بماند، هیچ ارزشی ندارد.

- اگر تغییرات اجتماعی را به دو دسته تغییرات سطحی و عمیق یا خرد و کلان تقسیم کنیم؛ تغییرات عمیق و کلان را تحول اجتماعی می‌گویند. در تحول اجتماعی یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود.
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۹، ۱۱۹ و ۱۲۲)

۱۰۷- گزینه «۲»

نظام سیاسی لیبرال دموکراسی ← در آن نمی‌توان از مشروعت سخن گفت.
جوابع جاهلی در اندیشه فارابی ← جوامعی‌اند که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها عقلانی، وحیانی و الهی نباشد.
نظام سیاسی جمهوری اسلامی ← عقل و وحی دو وسیله شناخت ارزش‌های الهی و احکام و مقررات اجتماعی هستند و انسان‌ها مسئولیت شناخت و اجرای آن‌ها را بر عهده دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۲۳)

۱۰۸- گزینه «۲»

(شهریار عبدالله)
بخش اول: علت بسط بیشتر یک فرهنگ، تعداد بیشتر عاملان و حاملان (مریدان، پیروان، اعضا و ...) آن است.
بخش دوم: حیات معنوی اسلام باعث وادار شدن اندیشمندان غربی به تأمل و بازبینی درباره نظریات پیشین خود شد.
بخش سوم: پدید آمدن عقاید و ارزش‌های مشترک میان مردم علت تشکیل هویت فرهنگی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، ترکیبی، صفحه‌های ۹۰، ۹۱ و ۱۲۷)

۱۰۹- گزینه «۲»

پرسنل گزینه‌ها:
گزینه «۱»: درست - درست
گزینه «۲»: نادرست (قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند) - درست
گزینه «۳»: نادرست (به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هاستند، آرمان اجتماعی می‌گویند). - نادرست (اگر هنچارها و اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌ها سامان دهیم، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد می‌کیم).
گزینه «۴»: نادرست (ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد). - نادرست (با عمل به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو واقعی خود وارد می‌کنیم).

(جامعه‌شناسی (۱)، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۱۱۰- گزینه «۳»

تشرییف موارد نادرست:
جامعه‌ای که قواعد و روابط آن براساس ارزش‌های اقتصادی است (جامعه سرمایه‌داری)، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.
از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن عقاید و ارزش‌های اجتماعی و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و راهی برای داوری و ارزیابی آن‌ها نداریم.
(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۵، ۸۴، ۸۵ و ۱۰۶)

گزینه «۳»: در مدرسه را هر روز پس از رفتن دانشآموزان می‌بندم. («أغلق»)
 فعل مضارع معلوم صيغه «أنا» و «باب» مفعول آن است.)
 گزینه «۴»: ساخت اين دستبند قديمی به قرن دهم برمی‌گردد. («يرجع»)
 فعل مضارع معلوم است. (صيغه «نیز» یک اسم و دارای معنای مصدری است.)
(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۲)

(سید محمدعلی مرتفوی)

۱۲۱- گزینه «۲»
 «دُعَ»: رها کن (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «شاتِمک»: دشنامگویت (رد گزینه ۴) / «مُهَانًا»: خوار / «تُرْضِي»: راضی کنی (رد سایر گزینه‌ها) / «تُسْخَطَ»: خشمگین کنی (رد سایر گزینه‌ها) / «تعاقب»: مجازات کنی (رد سایر گزینه‌ها) / «عدُوكَ»: دشمنت (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

(علی محسن زاده)

۱۲۲- گزینه «۲»
 «إِنْ فَتَحَ»: (اسلوب شرط) اگر باز کند، اگر باز کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «غِشَائِهِ الْخَاصِ»: پرده خاچش (رد گزینه ۱) / «استِطاعَ أَنْ يَطِيرَ»: می تواند پرواز کند (رد گزینه ۳) / «أَكْثَرُ مِنْ مِئَةٍ وَ خَمْسِينَ قَدَمًا»: بیشتر از صد و پنجاه قدم (گام) (رد گزینه ۱) / «فِي الْقَفْرَةِ الْأُولَى»: در پرس اول، در اولین پرش (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ در گزینه ۴، «خود» اضافی است).

(ترجمه)

(درویشعلی ابراهیمی)

۱۲۳- گزینه «۲»
 «جَاءَ»: آمد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَسْلَمَ»: مسلمان شد، اسلام آورد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أَيْضًا»: نیز، هم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «بَعْدَ اسْلَامِهِمَا»: بعد از مسلمان شدنشان (رد گزینه ۱) / «كَلَّهُمْ»: همگی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «اَطْلَاقَ»: آزاد کردن (رد سایر گزینه‌ها) / «أَسْرَاهُمْ»: اسیرانشان (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

(علی محسن زاده)

۱۲۴- گزینه «۴»
 ترجمۀ درست عبارت گزینه «۴»: آیا ندانستید که راستگو بیشتر از چیزی را که دروغگو با دروغ خویش به دست آورده است به دست می‌آورد!

(ترجمه)

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی)

۱۲۵- گزینه «۴»
 صورت سؤال اشاره دارد به اینکه «دانشمند بدون عمل مانند درخت بدون میوه است» که با سه گزینه اول در ارتباط است، ولی با گزینه ۴ (علم را یاد بگیرید؛ پس همانا یادگیری آن، نیکو و طلب آن عبادت است) ارتباطی ندارد. ترجمۀ عبارت گزینه «۱»: دانش به تنها یک کافی نیست، اما علم به همراه عمل به انسان سود می‌رساند.

(مفهوم)

(پیروز وفان)

۱۲۶- گزینه «۲»
 «مِنْ مَصْدَرِ (إِكْثَارٍ)» نادرست است، «إِكْثَارٌ» (بر وزن: افعال) مصدر از باب افعال است، درحالی که وزن «أَفْعَلٌ» اسم تفضیلی است که از مصدر مجرد ثلاثی ساخته می‌شود.
 صورت صحیح آن ← من مصدر «كثرة» / همچنین «معرفة» اشتباه است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

گزینه «۴»: «دین شما از آن خودتان و دین من از آن خودم.» ← مفهوم آیه و بیت داده شده این است که هر انسانی کار و انتخاب خودش را دارد و هر کس مسئول اعمال و سرنوشت خویش است و گناه کسی بر گردن دیگری نیست. (مفهوم)

(مرتضی کاظمی شیرودی)

۱۱۶- گزینه «۳»
 «الْعَدُوَانِ» اسم مفرد است، نه مثنی؛ زیرا به معنای «دشمنی» است و دلالت بر دو انسان یا دو چیز ندارد.
 توجه داشته باشید که برخی کلمات به «ان» ختم می‌شوند ولی مثنی نیستند، چون دلالت بر «دو» ندارند؛ مانند: غُران، سَلَمان، شَيْطَان، دَوَارَان، جِيرَان.

(تحلیل صرفی و اعراب)

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی)

۱۱۷- گزینه «۳»
 در این گزینه، فعل «يَنْتَظِرُونَ» نادرست است و درست آن «يَنْتَظِلُونَ» از باب افتیاع باب افتیاع بر وزن «يَفْتَلُ» و با علامت کسره روی عین الفعل می‌آید).

(غایط هرگات)

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی)

۱۱۸- گزینه «۴»
 در این گزینه، کلمه «كتاب» جمع مکستر کلمه «كتاب» است اما به صورت مفرد ترجمه می‌شود، چون محدودها چه مفرد و چه جمع باشند، همواره به صورت مفرد معنی می‌شوند؛ مثال: تسعة كتب ← نه كتاب

تشريح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: «مرضی» جمع مکستر «مريض» است و «مريض‌ها، بیماران» معنی می‌شود.

گزینه «۲»: «الذَّرَاتُ» جمع مؤنث سالم است و «ذرّه‌ها» معنی می‌شود.
 گزینه «۳»: «شَرَاح» جمع مکستر «شارح» است و «شارحان» معنی می‌شود.
(عده)

(سیده همیه مؤمنی)

۱۱۹- گزینه «۲»
 ضمیر «ی» در این گزینه بعد از نون و قایه آمده، پس مفعول است. از طرف دیگر، ضمایر نیز همگی مبنی هستند.
تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «قصيدة» مفعول و معرب است.
 گزینه «۳»: در این گزینه مفعول نداریم، «ابتعدنا» (دور شدیم) تنها فعل عبارت است که فعلی لازم (ناغذر) می‌باشد.

گزینه «۴»: «مَنْ» فاعل فعلی «أخذ» و «أموال» مفعول آن است، «أموال» نیز اسمی معرب محسوب می‌شود.

(قواعد اسم)

(فائز مشیرپناهی - هگلران)

۱۲۰- گزینه «۲»
 صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن «نائب‌فاعل» آمده باشد؛ یعنی باید دنبال گزینه‌ای بگردیم که در آن فعل مجھول استفاده شده باشد.

ترجمه و تشریح گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: به پدرم گفتم؛ این زیباترین هتلی است که در آن مانده‌ایم.

(«قلت» و «لیشنا» هر دو فعل معلوم هستند).
 گزینه «۲»: نام مردی در مجلس برده شد که کسی وی را نمی‌شناخت.
 («ذکر» فعل ماضی مجھول و «اسم» نائب‌فاعل آن است. «لا یعرف» نیز فعل مضارع معلوم است).

عربی زبان قرآن (۱)

(علی محسن زاده)

۱۳۱- گزینه «۳»

«**یَتَفَكَّرُونَ**»: فکر می‌کنند، می‌اندیشند، اندیشه می‌کنند (رد گزینه ۲) / «**السَّمَوَاتِ**»: آسمان‌ها (رد گزینه ۱) / «**بَتَنَا**»: پروردگارا / «**مَا خَلَقْتَ هَذَا باطلاً**»: این را بیهوده نیافریدی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

(مرتفع کاظم شیرودی)

۱۳۲- گزینه «۳»

«**لِلْأَسْمَاكِ**»: ماهی‌ها ... دارند (توجه داشته باشید که حرف جر «ل» در ابتدای جمله، گاهی به معنای مالکیت است که در ترجمه از خانواده «داشت» استفاده می‌شود). / «**خَلْقَةٌ غَرِيبَةٌ**»: خلقت عجیبی، آفرینش عجیبی (رد گزینه ۲) / «**يَنْبِيرُ**»: روشن می‌کند، نور می‌دهد (رد گزینه ۲) / «**ضَوْءُ**»: نور / «**غَيْوُنَ**»: چشمان. (جمع مکسر و مفردش «غین» است). (رد گزینه ۱) / «**بَعْضُ هَذِهِ الْأَسْمَاكِ**»: برخی از این ماهیان (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «**الْبَيْئَةُ**»: محیط / «**مَائَى مَطَرٍ**»: دویست متر (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

(سیده مهیا مؤمنی)

۱۳۳- گزینه «۴»

«**تَغْسِلٌ**»: می‌شویند (رد گزینه ۳) / «**أَجْسَامٌ**»: بدن‌ها، اجسام (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «**مِيَاهٌ**»: آب‌ها (رد گزینه ۲) / «**وَقَائِيَةٌ**»: پیشگیری (رد گزینه ۱) / «**الْأَمْرَاضُ الْمُخْتَلِفَةُ**»: بیماری‌های گوناگون (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

(سیده مهیا مؤمنی)

۱۳۴- گزینه «۴»

«**تَبَتَّعُدُ**»: دور شوند / «**خَوْدٍ**»: نیز در ترجمه این گزینه اضافی است.

(ترجمه)

(پیروز ویان)

۱۳۵- گزینه «۱»

«**كَشْتَاهٍ إِي كَه**»: السفينة الْتَّي / «**دَر طوفان**»: فی العاصفة (رد گزینه ۳) / «**شَكَسْتَه شَدٌ**»: إنكسَرَت / **كُسْرَت** / «**بِهْوَسِيلَه يَدْكَش بَزَرْگ**»: بالقاطرة العظيمَةِ (الكبيرة) (رد گزینه ۳) / «**بَه سَوَى**»: إلی، نحو / «**حَرْكَت دَادَه** می‌شود»: تُحرَّك (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

نکته مهم: مصدر «تَحْرِيك» (از باب تعییل) به معنی « حرکت دادن» و مصدر «تَحْرُك» (از باب تَفْعَل) به معنی « حرکت کردن» است.

(ترجمه)

(پیروز ویان)

۱۳۶- گزینه «۴»

ایستگاه‌ها: مکان‌هایی هستند که برای کارهای مختلف ساخته می‌شوند و متراfasn موافق (ایستگاه‌ها) است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وطن‌ها: شخصی که با ما در یک سرزمین زندگی می‌کند. (با مُواطِن شهروند) اشتباه نشود

گزینه ۲: عصرها: بادی شدید است که مکان‌هایی را که در مسیرش است، خراب می‌کند. (با إعصار «گردیاد» اشتباه نشود)

گزینه ۳: باریدن: همان آب‌هایی است که از آسمان فرود می‌آید و مفرش مطر (باران) است. (با أمطار «باران‌ها» اشتباه نشود)

(واژگان)

(مرتفع کاظم شیرودی)

«**أَرْتَفَعَ**» نادرست است (صحیح: ارتفع، بر وزن «افتعل»، فعل ماضی از باب افتعال است) / «**الْمَوْجُ**» نادرست است (صحیح: الموج).

توجه: به حرکت‌های برخی کلمات پرکاربرد در کتاب درسی که در زبان عربی و فارسی مشترک هستند، دقت نمایید.

(ضبط هرگات)

۱۲۷- گزینه «۱»

«**أَرْتَفَعَ**» نادرست است (صحیح: ارتفع، بر وزن «افتعل»، فعل ماضی از باب افتعال است) / «**الْمَوْجُ**» نادرست است (صحیح: الموج).

توجه: به حرکت‌های برخی کلمات پرکاربرد در کتاب درسی که در زبان عربی و فارسی مشترک هستند، دقت نمایید.

(ضبط هرگات)

۱۲۸- گزینه «۳»

ترجمه عبارت صورت سؤال: «**بَا افْكَارٍ بَدْمَانٍ ... ، ... در زندگی**»

تشریف گزینه‌ها:

گزینه ۱: می‌جنگیم – تا موفق شویم.

گزینه ۲: جنگیدیم – تا موفق شویم.

گزینه ۳: باید بجنگیم – باید موفق شویم. (یکی از فعل‌ها باید به صورت امر باید، بلکه باید با «حتی» یا «ل» ناصبه (تا، تا اینکه) همراه شود تا معنای عبارت درست باشد).

گزینه ۴: جنگیدیم – و موفق شدیم.

(قواعد فعل)

۱۲۹- گزینه «۴»

در این گزینه، هیچ‌کدام از فعل‌های مضارع «يعيش» و «يحصل» معنی «ماضی» ندارند، بلکه به ترتیب به صورت «مضارع اخباری» و «مضارع التزامي» ترجمه می‌شوند. ترجمه: «کاش هر دانش‌آموزی که در کشور زندگی می‌کند، شغل مناسبی به دست بیاورد.» [«يحصل» به دلیل حرف لیت] به صورت «مضارع التزامي» ترجمه می‌شود.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «**يَجْلِس**» چون پس از اسم نکره «تلمیذ» آمده است و فعل قبل از آن (بحث) ماضی است، به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. ترجمه: «امروز من به دنبال کتاب دانش‌آموزی گشتم که پشت سر من در کلاس می‌نشست.

گزینه ۲: «**لَمْ يَجْتَهِدُوا**» و «**لَمْ يَصْلُوا**» هردو به صورت «ماضی ساده منفي» یا «ماضی نقلی منفي» ترجمه می‌شوند. ترجمه: «دوستان در درسهاشان تلاش نکردند (تلاش نکردند)، به همین خاطر به آزوهاشان نرسیدند (نرسیده‌اند).

گزینه ۳: «**يَتَعَلَّمُونَ**» به دلیل وجود «كانت»، به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. ترجمه: «در قدیم دختران بهترین کارها را از مادرانشان می‌آموختند.

(قواعد فعل)

۱۳۰- گزینه «۳»

صورت سؤال، اسم اشاره‌ای را می‌خواهد که اگر حذف شود، معنی جمله تغییری نکند.

هرگاه اسمی به صورت نکره باید و در ادامه، همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، می‌توان الف و لامش را به صورت اسم اشاره («این» یا «آن») ترجمه کرد.

در گزینه ۳، «**طَائِرٌ**» اسم نکره است و همین اسم در ادامه با «ال» تکرار شده است، پس حتی اگر «هذا» حذف شود، «الطائر» همچنان به همان صورت «این پرنده» ترجمه می‌شود.

(قواعد اسم)

تاریخ و جغرافیا (۱)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۲»

پژوهشگر در مرحله شناسایی منابع، پس از شناسایی منابع و استناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً اگر محققی از استناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

(میلاد باغ‌شیفی)

گزینه «۳»

جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان جاده ابریشم شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره هان گشاپیش یافت.

(تاریخ (۱)، پهان در عصر باستان، صفحه ۴۸)

(ملیمه گربه)

گزینه «۱»

با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره قاجاریه، اروپاییان بیشتری به عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ایران آمدند و روزبه‌روز بر تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی افزوده شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۴)

(میلاد باغ‌شیفی)

گزینه «۲»

خسروانو شیروان برای سامان بخشیدن به اوضاع کشور، اصلاحاتی را در زمینه اداری، نظامی و اقتصادی انجام داد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۵)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۳»

مصالح ساختمانی در دوره اشکانی بیشتر شامل خشت، آجر، سنگ نتراشیده و تراشیده است. ساخت بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان، از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان به شمار می‌رود. هنر گچ‌بری در زمان اشکانیان رواج یافت و در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید. آرایه دیگری که در معماری اشکانی رواج داشته، نقاشی دیواری است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۶۸)

(فاطمه سقایی)

گزینه «۲»

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی دانان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کنند.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه ۷)

(علیرضا رضایی)

گزینه «۲»

پدیده «الف» مربوط به منطقه کوهستانی البرز و پدیده «د» مربوط به کوههای شمال خراسان هستند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۳۵ و ۲۳۶)

(پیروز وجان)

گزینه «۳»

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خمسون ← خمسون (حرکت نون در اعداد عقود (مضارب ۵۵)، مثل جمع مذکور سالم، فتحه است)

گزینه «۲»: مشاهده ← مشاهده (مصدر باب مفعولة، بر وزن «مفاغله» و با علامت فتحه روی عین الفعل می‌آید)

گزینه «۴»: هؤلاء ← هؤلاء (کلمه‌ای مبني است و حرکت آخر آن تغيير نمی‌کند)

المُستَقِبِل ← المُستَقِبِل (اسم مفعول است و با علامت فتحه روی عین الفعل صحیح است)

(ضبط هرکات)

گزینه «۱»

(در ویشتعل ابراهیمی)

برای تبدیل جمله داده شده به ساختار مجھول، زمان فعل (ماضی استمراری) به حال خود باقی می‌ماند (رد گزینه ۳) و فقط «الإنسان» که انجام‌دهنده کار است از جمله حذف می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴)، «النفط» هم در نقش نائب فعل در جمله می‌نشیند.

(قواعد فعل)

گزینه «۲»

(پیروز میربرکی)

«اثین» اسم «لعل» و «ینجحان: موفق شوند» فعلی لازم است، پس مفعول نمی‌گیرد.

دقت کنید مفعول قبل از فعل نمی‌آید، مگر در مواردی مانند «ایتاک، ایاتکما، ایاتکم و ...»

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ضمیر «ه» در «قیدوه: آن را به بند آورید» مفعول است. دقیقت کنید ضمیرهای متصل «ه، هما، هم، ...، ن» به فعل متعنتی می‌چسبند و نقش مفعول را دارند.

گزینه «۳»: «الشباب» مفعول فعل «تُفَيِّدُ: سود می‌رساند» است.

گزینه «۴»: «طريق» مفعول فعل «أَوَّاصِلُ: ادامه می‌دهم» است.

(قواعد اسم)

گزینه «۴»

(علی محسن زاده)

حرف «ن» در فعل «تسکنی» از حروف اصلی فعل است. (ریشه فعل «سكن» است) همچنین در واژه «إخوانی»، حرف «ن» بخشی از خود اسم است و نون وقايه نیست.

در سایر گزینه‌ها، نون در «لم یساعدنی، دعائی و ظلمنی» از نوع وقايه است.

(قواعد فعل)

(میلاد هوشیار)

مرگ ابوسعید، آخرین ایلخان مغول، آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت‌گیری تیمور ادامه یافت. در این دوره، علاوه بر خانزادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سر کسب قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند. حکومت‌های شیعه سربداران و سادات مرعشی مازندران و سلسله آل مظفر از جمله آن‌ها بودند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۶)

(میلاد باغ‌شیفی)

شاه عباس اول در جهت مقابله با دشمنان خارجی، نخست با دولت عثمانی صلح کرد و به خراسان لشکر کشید و با وارد آوردن ضربه‌ای سنگین بر ازبکان، آنان را عاقب راند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۶)

(فاطمه سقایی)

محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(جهraphia (۲)، تاریخ پیست، صفحه ۱۱۳)

(فاطمه سقایی)

در نواحی دارای ماسه‌های ریز، و بهویژه فاقد پوشش گیاهی، باد درات را از محل خود جایه‌جا می‌کند و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌هایی وسیع پدید می‌آورد.

(جهraphia (۲)، نوافی طبیعی، صفحه ۵۷)

(آزاده میرزا لی)

هرچه ارتفاع افزایش یابد، تعداد گونه‌ها، قدیا بلندی گیاهان، انبوی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود.

(جهraphia (۲)، نوافی طبیعی، صفحه ۵۷)

(فاطمه سقایی)

صنعت از فعالیت‌های نوع دوم محسوب می‌شود. سایر گزینه‌ها، از فعالیت‌های نوع اول است.

(جهraphia (۲)، نوافی انسانی، صفحه ۸۰)

(فاطمه سقایی)

برخورداری از آب و هوا نقش مهمی در کشاورزی، تولید غذا و سایر فعالیت‌های اقتصادی و زندگی دارد. معمولاً امکان تبدیل کشورهایی که در منطقه معتمد واقع شده‌اند، به قدرت‌های سیاسی منطقه‌ای یا جهانی، بیشتر است.

(جهraphia (۲)، نوافی سیاسی، صفحه ۱۵۱)

«۱۵۴- گزینه ۱»

(علیرضا رضایی)

اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماههای گرم سال حفظ کند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن، از کانون‌های فصلی به شمار می‌روند.

اگر این رودها در نواحی مطروب، جریان یابند آب آن‌ها بیشتر خواهد بود.

(جهraphia ایران، پهلوی طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۶۹ و ۱۷۰)

«۱۴۸- گزینه ۳»

اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماههای گرم سال حفظ کند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن، از رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند دائمی هستند؛

اگر این رودها در نواحی مطروب، جریان یابند آب آن‌ها بیشتر خواهد بود.

(جهraphia ایران، پهلوی طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۶۹ و ۱۷۰)

«۱۴۹- گزینه ۴»

(علیرضا رضایی)

روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود هستند. هر دو روستایی که در صورت سؤال به آن‌ها اشاره شده است، متمرکند. روستاهایی که در دامنه یک کوهستان قرار دارند، پلکانی‌اند و روستایی که در امتداد یک جاده شکل می‌گیرد، خطی است.

(جهraphia ایران، پهلوی انسانی ایران، صفحه ۱۸۲)

«۱۵۰- گزینه ۴»

(فاطمه سقایی)

عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی ایران به طور کامل توجه نشده است.

(جهraphia ایران، پهلوی انسانی ایران، صفحه ۹۵)

تاریخ و جغرافیا (۲)

«۱۵۱- گزینه ۱»

(علی محمد کریمی)

مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی، به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایتها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند. مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

«۱۵۲- گزینه ۲»

(میلاد باغ‌شیفی)

رسول خدا (ص) در سال نخست هجرت، تصمیم به تشکیل نیروی نظامی علیه دشمنان اسلام گرفت. در اواخر همان سال، مسلمانان چندین عملیات نظامی و اطلاعاتی محدود در خارج از مدینه انجام دادند. یکی از اهداف این عملیات، تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و کسب غنیمت بود؛ زیرا آنان اموال مهاجران مسلمان را تصرف و غارت کرده بودند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۷)

«۱۵۳- گزینه ۴»

(علیرضا رضایی)

فرمانروایان غزنوی به خوبی دریافته بودند که برای اداره قلمرو رو به توسعه خود به تشکیلات دیوانی و دیوان‌سالاران ایرانی نیاز دارند. از همین رو بسیاری از دیوان‌سالاران حکومت سامانی و حتی برخی از دیوان‌سالاران حکومت آل بویه را به خدمت گرفتند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۵)

(سپاه پغفرزاده صابری)

در نقد استدلال تمثيلي با توجه به وجود اختلاف نقاط، افتراق دو مورد جزئي را يادآور می‌شويم. جمله ذكر شده به تفاوت بين كتاب و مواد غذائي اشاره کرده است.

۱۶۵- گزینه «۴»

تشریف گزینه‌هاي دیگر:

گزینه «۱»: استقرای تمثيلي می‌باشد.

گزینه «۲»: در استدلال تمثيلي حکم یک مورد جزئي را به صرف شباهت به مورد جزئي دیگر تعميم می‌دهيم.

گزینه «۳»: در استقرای (تعتميي - تمثيلي) حمایت نتيجه از مقدمات، نسبتي است نه مطلق.

(منطق، اقسام استدلال استقرائي، صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۴۸)

(سپاه پغفرزاده صابری)

در عبارت گزینه «۳» موضوع جمله، ضمير (من) می‌باشد که مفهومي جزئي و در نتيجه قضيه شخصيه است.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در واقع عبارت را به صورت هرگز که در او مردمي (انسانيت) وجود ندارد، مرد (انسان) نيس؛ می‌توان مرتب کرد که در اينجا مرد اشاره به يك فرد مشخص و معين ندارد، پس در نتيجه قضيه محصوره است.

گزینه «۲»: سنگدل مفهومي جزئي نيس و قضيه محصوره است. (فقط افراد سنگدل عهد من را می‌شکند).

گزینه «۴»: دانش آموز اين کلاس مفهومي جزئي نيس؛ پس قضيه محصوره است.

(منطق، قضيه هملي، صفحه ۵۱)

(حسن صدری)

۱۶۷- گزینه «۴»

عکس مستوي: سالبه جزئيه عکس مستوي لازم الصدق ندارد.
نقیض متداخل: ابتدا متداخل آن را می‌نویسيم و سپس نقیض قضیه به دست آمده را به دست می‌آوریم.
متداخل: هیچ کتابی مفید نیست. / نقیض متداخل: بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

متداخل نقیض: ابتدا نقیض آن را می‌نویسيم و سپس متداخل قضیه به دست آمده را به دست می‌آوریم.

نقیض: هر کتابی مفید است / متداخل نقیض: بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

(منطق، اقام قضايا، صفحه‌های ۶۴۳ و ۶۴۵ تا ۶۴۶)

(نیما بواهری)

۱۶۸- گزینه «۱»

سؤال ابتدا ذكر کرده است که عکس مستوي متداخل قضیه‌اي «بعضی الف ب است» می‌باشد، می‌دانیم که «بعضی الف ب» است می‌تواند عکس مستوي دو قضیه «هر ب الف است» یا «بعضی ب الف است» باشد که متداخل آنها هم به ترتیب می‌شود «بعضی ب الف است» و «هر ب الف است». ممکن است ندانیم قضیه اصل کدامیک از این دو است ولی دقت کنید که در ادامه صورت سؤال می‌گوید «بین متضاد آن ...» پس قضیه اصل حتماً «هر ب الف است» است که متضاد آن می‌شود «هیچ ب الف نیست» (چون قضاياي جزئي متضاد ندارند). پس ما فعلاً قضیه «هیچ ب الف نیست» را داریم. و سپس خواسته نسبت این قضیه را با عکس مستوي متداخل تحت متضاد قضیه «بعضی الف ب نیست» به دست بیاوریم. متداخل تحت تضاد این قضیه می‌شود «بعضی الف ب است» و عکس این قضیه می‌شود «بعضی ب الف است» که بین آن با قضیه «هیچ ب الف نیست» که داشتیم نسبت تناقض برقرار است.

(منطق، اقام قضايا، صفحه‌های ۶۴۳ تا ۶۴۵)

منطق

(نیما بواهری)

۱۶۹- گزینه «۱»

همان گونه که علم پزشكى انواع بيماريها و روش‌های پيشگيري و درمان آنها را بيان می‌کنند، علم منطق نيز به همراه بيان قوانين حاكم بر ذهن روش‌های جلوگيری از مغالطات را بيان می‌کنند. جلوگيری از بيماريها در پزشكى و جلوگيری از مغالطات در منطق هدف اين دو علم است.

منطق از يك جهت ديگر به سистем‌های كنترلی خودرو یا شاقول بنائي تشبيه می‌شود. وجه تشبيه در اينجا ابزاری بودن منطق است. منظور از ابزاری بودن اين است که منطق باعث پيشبرد محتواي علوم نمي‌شود بلکه صرفاً ابزاری است که برای پردازش علوم و رسيدن به شناخت‌های درست استفاده می‌کنيم.

(منطق، منطق، ترازوی انريشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

(فرهار قاسمي تراز)

۱۶۲- گزینه «۲»

فقط در گزینه «۲» احتمال بروز مغالطة نگارشي وجود دارد. با اين توضيح که ويرگول اگر بعد از گم شده و يا بعد از مادرش قرار بگيرد معنى عبارت تغيير می‌کند.

در گزینه «۴»، دسته گل به آب دادن هرچند می‌تواند کنایه باشد، اما جمله بعد از آن، ما را متوجه معنای اصلی عبارت می‌کند؛ پس مغالطة نیست.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۸)

(عليرفنا نصيري)

۱۶۳- گزینه «۳»

كلمه «حافظ» در گزینه «۳» را می‌توان به دو معنی، معنا کرد. اول به معنai حافظ (غزل‌سرای قرن هشتم) که يك اسم خاص و در نتيجه مفهومي جزئي است، و دوم در معنی «کسی که قرآن را حفظ است» که يك مفهوم کلی می‌باشد. بنابراین اين کلمه را بنابر معانی متضاد آن، می‌توان هم کلی و هم جزئي در نظر گرفت و بستگی دارد که به کدام معنی آن توجه کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه مفاهيم مطرح شده در اين بيت کلی هستند به جز سعدی» که اسم خاص يك نفر است.

گزینه «۲»: همه مفاهيم اين بيت کلی هستند.

گزینه «۴»: همه مفاهيم مطرح شده در اين بيت کلی هستند به جز عبارت «ين جهان» که به خاطر اختصاص يافتن ضمير اشاره «ين» يك مفهوم جزئي محسوب می‌شود.

(منطق، مفهوم و مقدار، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(نیما بواهری)

۱۶۴- گزینه «۴»

جسم» از اقسام «جوهر» یا «موجود» است نه از اقسام «كيفيت» یا «ويژگي». بنابراین تعريف ارائه شده بـ ربط است و بـ مصاديق مجھول و مصاديقی که تعريفمان پوشش می‌دهد، نسبت تباین برقرار است.

تله: دقت کنید که يك تعريف بـ ربط نه جامع است نه مانع؛ اما نمى‌توان گفت هم اعم است هم اخص. چنان حرفي بـ معنا و متناقض است. چطور ممکن است تعريفی که هیچ مصاديقی از مجھول را در برنامی گیرد، بـ گوییم نسبت به آن هم عامتر است هم خاص‌تر. درست این است که بـ گوییم تعريف بـ ربط نه اعم است نه اخص. (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳)

(منطق، تربیتی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۲۴)

گزینه‌های «۳» و «۴»: مباحث و مسائل مطرح شده در سایر علوم نیز می‌توانند عمیق و بنیادی باشند. این امر مختص دانش فلسفه نیست. بهتر است بگوییم «عمیق‌ترین» و «بنیادی‌ترین» مباحث و مسائل در فلسفه بررسی می‌شوند.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

(سیا پیغمبر احمدی)

عوم مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و نظر می‌دهند؛ درباره خدا، آزادی، اختیار، خوشبختی و رنج. فرق فیلسوف با مردمان دیگر این است که اولاً فیلسوف درباره همین مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص. دقت کنید که همه مردم درباره مسائل فلسفی می‌اندیشند و نظر و عقیده‌ای در باب آن دارند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

(نیما پواهری)

خود حقیقی انسان نفس و روح اوست. در فلسفه لاتوتنه انسان و جهان از هم گستاخ و تباینی ندارد و مقابله هم نیستند، بلکه وحدتی حقیقی دارند. تأثیر حقیقی است که در همه چیز متجالی است و هرگونه نظم و قانون و ذاتی بر آن متکی است و واسطه ظهور آن است و تأثیر در آن متجالی می‌شود.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

(حسن صدری)

حق جلوه دادن باطل و آموختن آن به دیگران، از جمله افتراهایی بود که خود سقراط از زبان خودش بیان کرد و بیان آن را به ملت‌وس و دیگران نسبت داد، نه اینکه خود ملت‌وس صراحتاً این اتهام را به سقراط وارد کرده باشد.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

(نیما پواهری)

Sofiستها که به علت استفاده از مغالطه‌های مختلف در گفت‌وگوها و در محکم قضایی هر باطنی را حق جلوه می‌دادند، به تدریج به این نظر رسیدند که انسان توانایی رسیدن به حقیقت را ندارد و نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقع باشد، برسد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۷)

(حسن صدری)

هم در شناخت عقلی و هم در شناخت شهودی، ما اموری را در کمی کنیم که امکان درک تجربی آن‌ها وجود ندارد (وجه اشتراک). اما شناخت عقلی نیازمند استدلال‌آوری است، در مقابل شناخت قلبی و شهودی که بی‌واسطه است، نیازمند استدلال نیست (وجه اختلاف). نیازمندی به تهذیب نفس تنها ویژگی شناخت شهودی است (رد گزینه‌های ۳ و ۴). تدریجی بودن کسب شناخت نیز ویژگی هر دوی این شناخت‌ها است، نه وجه تمایز آن‌ها (رد گزینه ۱).

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(نیما پواهری)

حد وسط در یک مقدمه «علت» و در مقدمه دیگر «علت رشد گیاه» است و در دو مقدمه یکسان تکرار نشده است. در واقع مقدمه دوم را به صورت «آب علت رشد گیاه است» مرتب می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در این قیاس مغالطه در ماده داریم و اشکال آن این است که «هر علتی جوب‌بخشنیست. علت ناقصه این‌گونه نیست.» نه این‌که واژه علت دو معنای لفظی متفاوت داشته باشد.

گزینه «۳»: این قیاس شکل اول است، نه چهارم برای تشخیص ترتیب مقدمات قیاس صرفاً نگاه نکنید که کدام اول آمده است و کدام دوم. بلکه به نتیجه قیاس نگاه کنید. مقدمه اول قضیه‌ای است که موضوع نتیجه از آن گرفته می‌شود و مقدمه دوم قضیه‌ای است که محمول نتیجه از آن گرفته می‌شود.

گزینه «۴»: مقدمه دوم قیاس بدین صورت است که «هر علتی ...» بنابراین حد وسط (علت) در آن علامت مثبت دارد.

(منطق، قیاس اخترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

گزینه «۲»

حد وسط در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع است پس قیاس اقترانی شکل اول ساخته می‌شود. حال باید طبق معلوماتی که از کتاب درسی یاد گرفته‌ایم، نتیجه‌های احتمالی قیاس را بنویسیم و بررسی کنیم ببینیم که آیا نتیجه معتبری وجود دارد یا قیاس نامعتبر است.

هنگامی که یکی از مقدمات سالبه باشد، نتیجه سالبه است. پس نتیجه سالبه است و نمی‌تواند موجبه باشد. (رد گزینه ۳). پس برای نتیجه دو حالت ممکن است. حد وسط را حذف می‌کنیم و با آوردن بخش باقی مانده از مقدمه اول در جایگاه موضوع نتیجه و آوردن بخش باقی مانده از مقدمه دوم در جایگاه محمول نتیجه، این دو حالت نتیجه را می‌نویسیم و بررسی می‌کنیم:

«بعضی الف ج نیست.» «ج» علامت مثبت دارد در حالی که در مقدمات علامت منفی دارد. شرط سوم رعایت نشده و نامعتبر است.

«هر الف ج نیست.» «الف» و «ج» علامت مثبت دارند در حالی که در مقدمات علامت منفی دارند. شرط سوم رعایت نشده و نامعتبر است.

پس این قیاس در هر حالت نامعتبر است (رد گزینه ۱ و تأیید گزینه ۲) برای ساخت قیاس استثنایی باید یکی از مقدمات قضیه شرطی باشد. (رد گزینه ۴)

(منطق، ترکیب، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷ و ۹۰)

فلسفه یازدهم

گزینه «۲»

فلسفه درباره یک موجود خاص صحبت نمی‌کند، بلکه به اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. یعنی موضوع فلسفه گستره‌ترین موضوعات است و محدود به یک موضوع خاص در یک دانش خاص نمی‌شود. همین امر، وجه تمایز فلسفه از سایر دانش‌ها است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این امر، وجه اشتراک ریاضیات و فلسفه است و مختص فلسفه نیست.

منطق

(نیما پواهری)

گزینه «۲۱

ممکن است تصورات سازنده یک تصدیق برای ما معلوم و شناخته شده باشند اما کل حکم و تصدیق برخاسته از آن ها برای ما مجھول باشد. برای مثال ما می دانیم «سبب» چیست، و می دانیم که «مفید برای پوست» چیست. اما ممکن است دانیم «سبب برای پوست مفید است». در این حالت تصورات این تصدیق معلوم هستند اما تصدیق در مجموع مجھول است. اما این گونه نیست که تصورات سازنده یک تصدیق مجھول همیشه معلوم باشند، ممکن است تمام تصورات یا تعدادی از آن ها مجھول باشند.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه های ۷ تا ۹)

(علیرضا نصیری)

گزینه «۱۲

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: در این گزینه ابهام در مرجع ضمیر موجود است؛ «علی معلمش را دید در حالی که خودش متعجب بود» و «علی معلمش را دید در حالی که معلم متعجب بود.» همچنین امکان وقوع مغالطه نگارشی نیز وجود دارد. واژه سحر را می توان به شکل های «سحر» (به معنی صبح زود) و «سحر» (به معنی جادو) خواند.

گزینه «۲»: در این گزینه فقط امکان مغالطه نگارشی وجود دارد. با جابه جایی ویرگول از این جمله دو معنی می توان برداشت کرد؛ «فاضی برای بررسی پرونده جرم اتفاق افتاده در تهران، به دادگاه رفت.» و «فاضی برای بررسی پرونده جرم اتفاق افتاده، در تهران به دادگاه رفت.»

گزینه «۳»: در این گزینه فقط امکان وقوع مغالطه نگارشی وجود دارد. واژه برنده را می توان به دو صورت «برنده» و «برنده» خواند.

گزینه «۴»: در این گزینه فقط امکان وقوع مغالطه ابهام در مرجع ضمیر موجود است. از این جمله دو معنی می توان برداشت کرد. «شهاب از ماشین خودش پیاده شد تا با بیژن احوال پرسی کند» و «شهاب از ماشین بیژن پیاده شد تا با بیژن احوال پرسی کند.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه های ۱۶ و ۱۷)

(فرهار قاسمی ترا)

گزینه «۱۳

هیچ قرمزی بدون ابعاد نیست، هیچ بدون ابعادی قرمز نیست. توجه داشته باشیم فقط اجسام دارای ابعاد (طول، عرض و ارتفاع) هستند که می توانند رنگ پذیر باشند.

(منطق، مفهوم و مهدائق، صفحه های ۲۱ تا ۲۳)

(علیرضا نصیری)

گزینه «۲۴

هرگاه تعریف اعم از مفهوم مجھول باشد یعنی مانع نیست و شامل مصادیقی می شود که در میان مصادیق مفهوم مجھول وجود ندارد.

بررسی موارد:

مورد اول: این تعریف مانع نیست و شامل برخی دیگر از چهار بیان مانند گاو نیز می شود. بنابراین تعریف اعم از مُعرف است.

مورد دوم: این تعریف جامع نیست چون شامل جیوه که مایع است نمی شود و بنابراین تعریف اخص از مُعرف است.

(نیما پواهری)

«۲۷۷- گزینه «۲»

گرچه توجه خاص به تجربه، سبب رشد دانش هایی از قبیل فیزیک، شیمی، زیست شناسی و پزشکی شد، اما مبهری به تفکر عقلی، اشکالات نظری متعددی را پدید آورد. یکی از این اشکالات، محدودیت های روش تجربی بود که نمی توانست پاسخ گویی سوال های مهم انسان باشد. مثلاً تجربه نمی توانست درباره نیاز جهان به مبدأ و خدا و وجود عواملی غیر از عالم طبیعت و اساس خوب و بد های اخلاقی اظهار نظر کند؛ زیرا ابزار لازم برای چنین مسائلی را در اختیار نداشت. همچنین ناتوانی تجربه در دستیابی به همه خصوصیات اشیا و احتمالی بودن بسیاری از نتایج تجربی و تفاوت میان تجربه انسان ها، می توانست قطعیت احکام تجربی را از میان ببرد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخ فلسفه معرفت، صفحه ۶۶)

«۱۷۸- گزینه «۳»

(سیا به غفرزاده صابری)

دکارت، فیلسوف فرانسوی که هم درباره بدن و هم درباره نفس تحقیق کرده، بدن را ماشینی پیچیده می داند که به طور خودکار فعالیت می کند. (نقطه اشتراک نظر با فلاسفه ماتریالیست)

اما این بدن، حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی دهد. از نظر وی «من»، همان روح یا نفس است که مرکز اندیشه های ماست. این روح است که استدلال می کند، می پذیرد یا رد می کند. (نقطه تفاوت نظر با فلاسفه ماتریالیست)

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۱)، صفحه های ۷۳ تا ۷۵)

«۱۷۹- گزینه «۲»

(سیا به غفرزاده صابری)

هبوط در واقع نزول روح از عالم نورانی و بی حد و مرز مجرّدات به عالم مادی و تعلقات دنیوی است. حکمت هبوط، پنهان کردن جان که گوهری گرانبهاست در گل بدن است.

از منظر فلاسفه مسلمان نیز روح هدیه ای الهی و غیرزمینی است که در بدن قرار گرفته است.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۲)، صفحه ۷۸)

«۱۸۰- گزینه «۳»

(سیا به غفرزاده صابری)

این معیار (حسن بودن اعتدال) امری هست که عقل هر انسانی آن را می پذیرد و اختصاص به فلاسفه ندارد.

علت رد سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: رسیدن به اعتدال معیار فعل اخلاقی است نه هدف نهایی آن. علاوه بر این بعد از رسیدن به اعتدال انسان به سعادت می رسد و همین رسیدن به سعادت هدف غایی از انجام فعل اخلاقی است.

گزینه «۲»: مطابق دیدگاه افلاطون علاوه بر این سه مورد بایستی عدالت نیز وجود داشته باشد تا به سعادت رسید.

گزینه «۴»: حالت افراط و تفریط قوا مربوط به دیدگاه ارسطو می باشد نه افلاطون.

(فلسفه یازدهم، انسان، موجوی افلاطون، صفحه های ۸۶ و ۸۷)

(مسن صدری)

اگر نقیض یک قضیه «بعضی الف ب نیست» باشد، پس خود قضیه «هر الف ب است» خواهد بود. همچنین چون نقیض این قضیه صادق است، خود این قضیه کاذب خواهد بود.

حال به ترتیب بررسی می‌کنیم:
متضاد: در تضاد از کذب به چیزی نمی‌رسیم، پس متضاد آن نامشخص خواهد بود.

عکس مستوی: در عکس مستوی تنها از صدق به صدق می‌رسیم، نه از کذب. پس نامشخص است.

متداخل: از کذب کلی نمی‌توان به صدق یا کذب متداخل آن رسید.
(منطق، اعلام قضايا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

(نیما پواهری)

منفی‌بودن علامت موضوع و محمول زمانی است که قضیه ما «وجبة جزئی» باشد. پس قیاسی را باید انتخاب کنیم که نتیجهٔ وجبة جزئی خواهد داشت.

تکثیر تست: هنگامی که یکی از مقدمات قیاس ما سالبه باشد پس نتیجه هم در صورت اعتبار قیاس حتماً دارای نسبت سالبه خواهد بود. (بنابراین گزینه‌های ۱ و ۳ رد می‌شوند)

تکثیر تست: قیاس معتبر با دو مقدمهٔ جزئیه نداریم. (بنابراین گزینه ۲ رد می‌شود)

(منطق، قیاس اقتداری، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(علیرضا نصیری)

شرط دوم اعتبار قیاس این است که حد وسط نباید در هر دو مقدمهٔ علامت منفی داشته باشد. با توجه به این موضوع باید بررسی کنیم و بینیم که کدام گزینه این شرط را نقض خواهد کرد.

«ب» هم در قضیهٔ مطرح شده در صورت سؤال ذکر شده و هم در تمام قضیه‌های ذکر شده در گزینه‌ها، بنابراین حد وسط می‌باشد. علامت «ب» در مقدمهٔ دوم که در صورت سؤال ذکر شده منفی است، بنابراین برای نقض شدن شرط دوم کافی است که «ب» در قضیهٔ مطرح شده در گزینه‌ها نیز علامت منفی داشته باشد.

در گزینه «۲»، قضیهٔ موجبه است و «ب» محمول می‌باشد؛ بنابراین علامت آن منفی است و شرط دوم را نقض خواهد کرد. همچنین با قرار گرفتن در کنار قضیهٔ صورت سؤال، یک قیاس شکل اول خواهد ساخت.

گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: نقیض «هیچ ب الف نیست» قضیهٔ «بعضی ب الف است» خواهد بود. این قضیه، عکس مستوی قضیهٔ مطرح شده در صورت سؤال است و بنابراین اگر قضیهٔ صورت سؤال صادق باشد، این قضیه نیز صادق خواهد بود.

گزینه «۲»: نقیض «بعضی الف ب نیست» قضیهٔ «هر الف ب است» است. از صدق «بعضی الف ب است» نمی‌توان صدق «هر الف ب است» را نتیجه گرفت، بنابراین این گزینه رد خواهد شد.

گزینه «۳»: با توجه به قرارگیری حد وسط، این قضیه به همراه قضیه مطرح شده در صورت سؤال، یک قیاس شکل سوم خواهد ساخت. اما در صورت سؤال ذکر شده که این قیاس یک قیاس شکل اول است، بنابراین این گزینه نمی‌تواند جواب باشد هر چند که شرط دوم را نقض می‌کند.

گزینه «۴»: این قضیه کلی است و «ب» موضوع واقع شده؛ بنابراین علامت آن مثبت است و شرط دوم نقض نمی‌شود.

گزینه «۴»: در این قضیه هرچند که «ب» در جایگاه محمول قرار گرفته است، اما چون سالبه است علامت آن مثبت است.

(منطق، قیاس اقتداری، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

گزینه «۴»

مورد سوم: این تعریف هم جامع است و هم مانع. بنابراین رابطهٔ تعريف و معرف تساوی است.

مورد چهارم: این تعریف مانع نیست چون شامل انواع لوزی‌ها نیز می‌شود و بنابراین تعریف اعم از معرف است.

مورد پنجم: این تعریف مانع نیست و شامل برخی دیگر از اجرام آسمانی و سیاره‌های نورانی می‌شود. بنابراین تعریف اعم از معرف است.

مجموعاً در سه عبارت از عبارات بالا، تعریف اعم از معرف می‌باشد.
(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳ و ۳۴ تا ۳۶)

گزینه «۳»

در استقرای تعمیمی هر چقدر تعداد نمونه‌های بررسی شده (نه جامعه آماری) بیشتر باشد، استقرا قوی تر خواهد بود.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۱۴۷)

گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)
همهٔ قضایای صورت سؤال حملی هستند و موجبه، قضیه اول را می‌توان با سور «هر» استفاده کرد و بنابراین قضیهٔ محصوره است. قضیه دوم به یک سفارت مشخص اشاره می‌کند و بنابراین یک قضیهٔ شخصیه است چون از طرفی سورپذیر نیست و در ضمن موضوع آن یک مصدق مشخص است. قضیهٔ مطرح شده در گزینه «۳» و همچنین گزینه «۴» نیز محصوره هستند و با گزینه «۲» تفاوت دارند. بنابراین قضیهٔ گزینه «۲» با سایرین متفاوت است.

(منطق، قضیهٔ عملی، صفحه ۵۱)

گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)
بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: نقیض «هیچ ب الف نیست» قضیهٔ «بعضی ب الف است» خواهد بود. این قضیه، عکس مستوی قضیهٔ مطرح شده در صورت سؤال است و بنابراین اگر قضیهٔ صورت سؤال صادق باشد، این قضیه نیز صادق خواهد بود.

گزینه «۲»: نقیض «بعضی الف ب نیست» قضیهٔ «هر الف است» است. از صدق «بعضی الف ب است» نمی‌توان صدق «هر الف است» را نتیجه گرفت، این گزینه را نیز رد می‌کنیم.

گزینه «۴»: نقیض «هر الف است» قضیهٔ «بعضی الف ب نیست» خواهد بود. از صادق بودن قضیهٔ «بعضی الف است» نمی‌توان صدق «بعضی الف است» را نتیجه گرفت و بنابراین این گزینه نیز رد می‌شود.
(منطق، اعلام قضايا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

